

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

**στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων**

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διπλωματική Εργασία

**Μετασχηματισμός Ατομικής Επιχείρησης σε Ανώνυμη Εταιρεία
Μελέτη Περίπτωσης**

της

Σεβαστής Μπουσμπούκη του Νικολάου

Υπεύθυνος καθηγητής: Θεοφάνης Καραγιώργος

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην
Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων**

Αύγουστος 2023

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Η Διπλωματική εργασία είναι αφιερωμένη στον μπαμπά μου.

Όπου και αν είναι...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές που είχα την τιμή να γνωρίσω και να συνεργαστώ μαζί τους κατά την διάρκεια φοίτησης μου στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Φορολογική Λογιστική & Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Χάρη στην καθοδήγηση τους, την ακόρεστη γνώση τους καθώς και την εμπιστοσύνη που μας είχαν, συνέλαβαν καταλυτικά στην διεκπεραίωση και ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών μου σπουδών παρά τις δύσκολες καταστάσεις που άφησε στο κλάδο της εκπαίδευσης μια εποχή πανδημίας. Τα εφόδια που προσκομίσαμε ήταν σημαντικά τόσο για την φοιτητική μας ζωή όσο και για την επαγγελματική μας πορεία.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέπων της εργασίας μου κ. Θεοφάνη Καραγιώργο για την υπομονή του, τόσο σε ότι αφορά την επιλογή του αντικειμένου της παρούσας εργασίας, όσο και για τις συμβουλές του σε κάθε στάδιο εκπόνησης αυτής έως την ολοκλήρωση της καθώς και για τον χρόνο που διέθεσε για να επιβεβαιώσει την δουλεία μου.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ τους γονείς μου, την αδερφή μου και τους φίλους μου για την συμπαράσταση τους, την υπομονή και την εμπιστοσύνη που μου παρείχαν από την αρχή μέχρι το τέλος αυτής της διαδικασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο ολοκλήρωσής του μεταπτυχιακού προγράμματος του τμήματος Φορολογικής Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διοίκησης Στρατηγικών αποφάσεων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με τίτλο «ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ Α.Ε.-ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ»

Ένα εξαιρετικά σημαντικό θέμα που προσελκύει το ενδιαφέρον σχεδόν σε όλους τους επιχειρηματίες και εργαζόμενους του κλάδου, παρουσιάζεται στην παρούσα διπλωματική εργασία. Όλες οι επιχειρήσεις ανεξαρτήτως του μεγέθους τους προσπαθούν καθημερινά να ανταπεξέλθουν και να ακολουθήσουν τις εξελίξεις μιας συνεχώς μεταβαλλόμενης παγκόσμιας, θα λέγαμε οικονομίας. Πολλοί είναι οι λόγοι που επηρεάζουν τα οικονομικά δεδομένα-ας μην ξεχνάμε άλλωστε το γεγονός ότι μόνο τρία χρόνια μας χωρίζουν από τότε που έπρεπε να έρθουμε αντιμέτωποι με την εποχή της πανδημίας-με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να αναζητούν νέες μορφές ανάπτυξης μέσα από την μεταβολή της νομικής τους μορφής. Εξάλλου θεωρείται ευρέως, ως κίνηση επιχειρηματική, καταλύτης αφού αλλάζει ταχύτατα και δραματικά την αξία της επιχείρησης (Παζάρσκις, 2008)

Θα παρατηρήσουμε πως η διαδικασία των μετασχηματισμών επηρεάζει την φορολογική μεταχείριση των εταιρειών και τους λόγους όπου οδηγούνται σε αυτό με μια προσέγγιση κυρίως υπό το πρίσμα του αναπτυξιακού νόμου στο ελληνικό δίκαιο Ν.Δ. 1297/1972. Η συγκεκριμένη εργασία θα είναι ένα τέλειο και εύχρηστο εργαλείο στα χέρια οποιουδήποτε θελήσει να ασχοληθεί με τον μετασχηματισμό αφού θα αναλύσουμε κάθε στάδιο από την απόφαση του επιχειρηματία έως το τέλος της πρώτης χρήσης της ήδη μετασχηματισμένης επιχείρησης. Εργαλείο που θα ευχόμενοι να είχα στα χέρια μου όταν ξεκίνησα στην εργασία μου μόνη μου την διαδικασία μετατροπής, με πολύ διάβασμα υπομονή και επιμονή.

Ειδικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο συστήνεται η έννοια του μετασχηματισμού, το νομοθετικό πλαίσιο, στο οποίο εντάσσεται, καθώς και τα προβλήματα που εμφάνιζε το προγενέστερο δίκαιο, τα οποία έχρηζαν αντιμετώπισης. Συστήνεται στο επιχειρηματία, η σωστή επιλογή του εταιρικού τύπου καθώς έχει κυρίαρχο ρόλο στην τελική επιβίωση της εταιρείας. Γίνεται εκτενής ανάλυση σε όλους τους τύπους μετασχηματισμών μέσω παραδειγμάτων για ευκολότερη κατανόηση καθώς δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην μετατροπή ατομικών επιχειρήσεων σε ανώνυμες εταιρείες διασαφηνίζοντας έννοιες και ορισμούς μείζων σημασίας για τους μετασχηματισμούς αυτούς.

Θα προσπαθήσω να δοθεί μέσω του Κεφαλαίου 2, ένα θεωρητικό πλαίσιο του ζητήματος των μετασχηματισμών μέσω της επισκόπησης διαφόρων πηγών (τόσο ελληνικής όσο και ξένης βιβλιογραφίας), των κρίσιμων τεχνικών ζητημάτων που προκύπτουν καθώς και τρόπου αντιμετώπισης των τελευταίων. Θα παρατηρήσουμε πως οι έρευνες και η μελέτη που έχουν δοθεί στο συγκεκριμένο θέμα είναι ποικίλες, τα αποτελέσματα είναι θεαματικά και ενδιαφέροντα ενώ το έδαφος για περαιτέρω ανάλυση είναι ακόμα πολύ δόκιμο.

Στο Κεφάλαιο 3, θα πραγματοποιηθεί μια ευρεία ανάλυση όλων των συνθηκών που παρακίνησαν τον επιχειρηματία να λάβει την απόφαση να αλλάξει το νομικό είδος της επιχείρησής του. Αναλύεται το φαινόμενο του εταιρικού μετασχηματισμού και οι επιπτώσεις του σε οικονομικό, εμπορικό και φορολογικό επίπεδο. Οι λόγοι ποικίλλουν, καθώς παίζει επίσης πρωταγωνιστικό ρόλο στον κύκλο ζωής στον οποίο βρίσκεται ο τελευταίος όταν λαμβάνεται μια απόφαση. Έχουμε, λοιπόν, οικονομικούς και επιχειρηματικούς λόγους για να οδηγήσουμε τις επιχειρήσεις να μεταμορφωθούν, καθώς και πολλά φορολογικά κίνητρα που παρέχει το κράτος για να πάρει μια «υψηλότερη» βαθμολογία για μια επιχείρηση. Οι περισσότεροι επιχειρηματίες επικεντρώνονται κυρίως στους φόρους επειδή είναι ένα ιδιαίτερα καυτό θέμα για αυτούς. Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναλυθεί χωριστά και ανεξάρτητα κάθε φορολογικό όφελος που λαμβάνει μια επιχείρηση με κάθε αλλαγή νόμου ή νομοθετικού διατάγματος.

Το νομοθέτημα ΝΔ.1297/1972 που από αυτό πηγάζει και όλη η εφαρμογή της παρούσας εργασίας, παρουσιάζεται στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας. Είναι ένα από τα πιο

ελκυστικά νομοθετήματα πάνω στο μετασχηματισμό όπως χαρακτηρίζεται από τους περισσότερους. Η ανάλυση αυτή του νόμου στο συγκεκριμένο κεφάλαιο είναι σημαντική. Αναλύεται διεξοδικά το αναπτυξιακό φορολογικό νομοθέτημα του Ν.Δ. 1297/1972 με αναφορά στο πεδίο εφαρμογής τους, τις προϋποθέσεις υπαγωγής σε αυτό και τα φορολογικά κίνητρα τα οποία χορηγούνται στους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων που τελούνται υπό τις διατάξεις τους.

Στο κεφάλαιο 5, που είναι και το τελευταίο της εργασίας, θα μελετήσουμε τη διαδικασία της μετατροπής από ατομική επιχείρηση σε ανώνυμη εταιρία και την εικόνα της εταιρίας μετά την μετατροπή. Για να είναι ευκολότερα κατανοητό όλη η διαδικασία θα δοθεί ως παράδειγμα περίπτωσης της εταιρείας που εργάζομαι με την οποία ολοκληρώσαμε την διαδικασία μετασχηματισμού τον Δεκέμβριο του 2022. Παραθέτουμε όλα τα οικονομικά μας μεγέθη, τους προβληματισμούς μας και την διαδικασία που ακολουθήσαμε χωρίς να μετονομάζουμε την επιχείρηση ύστερα και από την σύμφωνη γνώμη και προτροπή του ιδρυτή της.

Τέλος εκτίθεται μια σειρά από συμπεράσματα και προβληματισμούς καθώς και η συγκεντρωτική βιβλιογραφία της παρούσας εργασίας.

ABSTRACT

The present diploma thesis was prepared as part of the completion of the postgraduate program in Tax Accounting and Financial Management of Strategic Decisions at the University of Macedonia, titled "TRANSFORMATION OF SOLE PROPRIETORSHIP INTO A CORPORATION - A CASE STUDY."

An exceptionally significant topic that attracts the interest of almost all entrepreneurs and professionals in the field is presented in this diploma thesis. All businesses, regardless of their size, strive daily to cope with and adapt to the developments in an ever-changing global economy, especially considering that we are only three years removed from the era of the pandemic. As a result, businesses are seeking new forms of growth through changes in their legal form. Furthermore, this is widely regarded as a business catalyst, as it rapidly and dramatically alters the value of the business (Pazarskis, 2008).

It should be noted that the process of transformation affects the tax treatment of companies and the reasons behind it, primarily under the perspective of the developmental law in Greek law, Law 1297/1972. This work aims to be a perfect and user-friendly tool for anyone interested in dealing with the transformation, as we will analyze every stage from the entrepreneur's decision to the end of the first year of the transformed business. This is a tool that I wish I had when I started my journey through the transformation process, a journey that required extensive reading, patience, and perseverance.

Specifically, in the first chapter, the concept of transformation is introduced, along with the legislative framework within which it falls, as well as the problems that the previous law presented, which needed to be addressed. Entrepreneurs are advised on the proper choice of corporate type, as this plays a crucial role in the company's ultimate survival. An extensive analysis is provided for all types of transformations through examples for better understanding, with a greater emphasis on the transformation of sole proprietorships into corporations, clarifying concepts and definitions of paramount importance for these transformations.

Chapter 2 aims to provide a theoretical framework for the issue of transformations by reviewing various sources (both Greek and foreign literature), critical technical issues that arise, and ways to address them. It is observed that research and studies on this topic are diverse, the results are remarkable and intriguing, and there is still plenty of room for further analysis.

In Chapter 3, an extensive analysis of all the conditions that prompted entrepreneurs to decide to change the legal form of their business is conducted. The phenomenon of corporate transformation and its economic, commercial, and tax implications are discussed. The reasons vary, as the stage of the business lifecycle at which the entrepreneur finds themselves when making the decision also plays a significant role. We have both economic and business reasons to lead companies to transform, as well as numerous tax incentives provided by the state to achieve a "higher" rating for a business. Most entrepreneurs focus primarily on taxes because it is a particularly hot topic for them. In this chapter, each tax benefit received by a business with each change in the law or legislative decree is analyzed separately and independently.

Chapter 4 presents Law 1297/1972, from which this entire work originates, and is one of the most attractive laws concerning transformation according to many. This analysis of the law in this chapter is important. The developmental tax legislation of Law 1297/1972 is thoroughly analyzed in this chapter, with reference to its scope of application, the conditions for inclusion, and the tax incentives granted to businesses undergoing transformation under its provisions.

In Chapter 5, the final chapter of the thesis, we will study the process of transformation from a sole proprietorship to a corporation and the image of the company after the transformation. In order to make the entire process easier to understand, we will provide the example of the company where I work, which completed the transformation process in December 2022. We will present all our financial data, our considerations, and the

process we followed without renaming the company following the unanimous consent and encouragement of the founder.

Finally, a series of conclusions and reflections are presented, along with the comprehensive bibliography of this thesis.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ	2
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ABSTRACT	7
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	12
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ	15
1.1 ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	15
1.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΈΝΝΟΙΕΣ «ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ»	17
1.3 ΓΝΗΣΙΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ.....	19
1.4 ΕΙΔΗ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ.....	21
1.4.1 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	21
1.4.2 ΕΞΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: ΜΟΡΦΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ;.....	24
1.4.3 ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	26
1.3.4 ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	33
1.4 ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34
1.4.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ Α.Ε.....	34
1.4.2 ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ.....	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ	43
3.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ	43
3.2 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ	46
3.2.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑ.....	47
3.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ «ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ».....	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 1297/1972	51
4.1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	52
4.2 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.Δ.1297/1972.....	54
4.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν.Δ. 1272/1972	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	65
5.2 ΈΚΘΕΣΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΟΡΚΩΤΩΝ.....	72
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΤΗΣ «Χ»	72

<i>ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ</i>	75
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Χ	77
<i>ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ</i>	78
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Χ ΣΤΙΣ 30.06.2022	80
5.3 ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ	81
5.3.1 Ε-ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	84
5.4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ «ΒΗΜΑΤΑ» ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ.....	91
5.5 ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΜΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ.....	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	103
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	106

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Αρ.	Άρθρο
Αριθμ. πρωτ.	Αριθμός πρωτοκόλλου
Α.Α.Δ.Ε.	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Ν.	Αναγκαστικός Νομός
Βλ.	βλέπε
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Ε.Ε	Ετερόρρυθμη Εταιρεία
Ε.Π.Ε.	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
Ι.Κ.Ε.	Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
Κ.Φ.Ε.	Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος
Κ.Φ.Δ.	Κώδικας Φορολογικών Διαδικασιών
Ν.	Νόμος
Ν.Δ.	Νομοθετικό Διάταγμα
Ο.Ε.	Ομόρρυθμη Εταιρεία
Παρ.	Παράγραφος
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΟΛ.	Πολυγραφημενη Διαταγή
ΣΛΟΤ	Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας

Υπ. Οικ.	Υπουργείο Οικονομικών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
ΦΜΑ	Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτων
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΦΚΣ	Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου

Κατάλογος Πινάκων

Εικόνα 1. Συγχώνευση με απορρόφηση.....	23
Εικόνα 2. Συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρείας.....	23
Εικόνα 3. Κοινή Διάσπαση.....	29
Εικόνα 4. Μερική Διάσπαση.....	29
Εικόνα 5. Απόσχιση Κλάδου.....	30
Εικόνα 6. Πρότυπο Καταβολής Αρχ. Εταιρ.Κεφ.....	94
Εικόνα 7. Γνωστοποίηση Ιστοσελίδας ΓΕΜΗ.....	95

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

1.1 ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αυτές οι αλλαγές δεν αφορούν μόνο αυτό που θεωρούμε εταιρικό δίκαιο, καθώς διέπεται και από άλλους κλάδους δικαίου. Ωστόσο, ορίζει το «τι» και το «πώς» του μετασχηματισμού, τι νοείται ως μετασχηματισμός, τι επιτρέπεται και τελικά πώς εφαρμόζεται. Στο πλαίσιο διαφορετικής νομοθεσίας, μέχρι πρόσφατα, οι διατάξεις περί μετασχηματισμού εταιρειών, συμπεριλαμβανομένου του εταιρικού δικαίου και της αναπτυξιακής νομοθεσίας Ν.1297/72 και Ν.2166/93, αλλάζουν. Η έλλειψη ενιαίας ρύθμισης των εταιρικών μετασχηματισμών έχει οδηγήσει σε νομική αβεβαιότητα και ερωτήματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα και τη νομιμότητα των μετασχηματισμών που δεν ρυθμίζονται από το νόμο. Οι νόμοι θεωρούνται απαραίτητοι για τη συνεργασία και τον περιορισμό του κόστους. Θα μπορούσαμε να κατανοήσουμε την σύνδεση μεταξύ αναπτυξιακής προοπτικής οικονομίας και της δυναμικής εταιρικών μετασχηματισμών αφού αποτελούν μια ένδειξη επενδυτικών τάσεων προβάλλοντας την ένταση του ανταγωνισμού και την θέληση για ανάπτυξη. Το παλαιό επομένως εταιρικό δίκαιο δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ικανοποιητικό.

Για να μπορέσει να λυθούν τα διάφορα προβλήματα του ισχύοντος νόμου και να επιτευχθεί η μεταρρύθμισή του, πραγματοποιήθηκε νομική μεταρρύθμιση σε συνδυασμό με τη συστηματοποίηση του Νόμου για τις Ατομικές Εταιρείες και το Ιδιωτικό Κεφάλαιο (Ν.4072/2012), που τέθηκε σε εφαρμογή, ισχύς τον Απρίλιο 2019 Ν.4601/2019. Οι μεταρρυθμίσεις εφαρμόστηκαν σε:

- ❖ Κάλυψη κενών-ασαφειών του προηγούμενου νομικού καθεστώτος, δίνοντας βάση στις μη νομοθετικά προβλεπόμενες μορφές μετασχηματισμού (επιτρέπονται αλλά με αμφισβήτηση-καταχρηστικοί μετασχηματισμοί)
- ❖ Πραγματοποίηση οποιουδήποτε μετασχηματισμού, ανεξάρτητα από τον εταιρικό του τύπο

- ❖ Ενσωμάτωση μορφών μετασχηματισμού όπου προβλεπόντουσαν από τους αναπτυξιακούς νόμους με εφαρμογή σ' αυτούς του εταιρικού δικαίου.

Το τελευταίο αντιμετώπισε έντονη επιρροή από το Γερμανικό δίκαιο μετασχηματισμών όπου αριθμεί πάνω από 300 άρθρα εταιρικών μετασχηματισμών. Το 2019, για πρώτη φορά, δημιουργήθηκε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο, το οποίο ολοκληρώνει το σύστημα των μεταβατικών ρυθμίσεων και εξισορροπεί τις συμφωνίες των εμπλεκόμενων μερών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής. Ο νόμος 4601/2019 άλλωστε καλύπτει πολλές μορφές μετασχηματισμού. Εξάλλου η αιτιολογική έκθεση του ίδιου νόμου ορίζει: «Ο κανόνας εδώ οφείλει να είναι ότι όλοι μπορούν να συγχωνευτούν με όλους, όλοι μπορούν να απορροφήσουν όλους, όλοι μπορούν να διασπαστούν σε όλους, όλοι μπορούν να επωφεληθούν από όλους και όλοι μπορούν να μετατραπούν σε όλους»¹

Ο νόμος 4601/2019 επιδιώκει να εμπλέξει το εταιρικό δίκαιο στον μετασχηματισμό των φορολογικών ρυθμίσεων. Φυσικά, αυτό παρουσιάζει μια σημαντική πρόκληση: τον συντονισμό με τους φορολογικούς κανονισμούς. Αν δεν ακολουθηθεί άμεσα η αντιστοίχιση του νόμου με την φορολογία και ειδικά κίνητρα τότε θα χαρακτηριστεί το βήμα αυτό θετικό αλλά μισό. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, αφού επιλύει μια εκκρεμότητα που δημιούργησαν οι ανεπάρκειες του σχετικού πλαισίου εδώ και έτη. Ενοποιεί διάσπαρτες διατάξεις κάτω από ένα ενιαίο και συνεκτικό πλαίσιο, καλύπτει νομοθετικά κενά και διορθώνει ασάφειες. Υβριδικές μορφές καταχρηστικών μετασχηματισμών μετασχηματίζονται, οι οποίες μέχρι και σήμερα δεν προβλεπόταν από το εταιρικό δίκαιο.

---

¹ Κάνουμε αναφορά πάντα για «γνήσιους» μετασχηματισμούς.

1.2 ΒΑΣΙΚΕΣ ΈΝΝΟΙΕΣ «ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ»

Η έννοια ενός μετασχηματισμού μιας επιχείρησης, κυρίως για το ελληνικό εταιρικό δίκαιο δεν είναι ούτε σαφής, ούτε οικεία. Αν και αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές επιχειρηματικές κινήσεις, μέσω της αναδιάρθρωσης των διαφόρων συστατικών στοιχείων των επιχειρήσεων και της άρρηκτης σύνδεσης της με την αναπτυξιακή προοπτική της οικονομίας, δύσκολα αποτυπώνεται στην νοοτροπία των επιχειρηματιών. Τα τελευταία χρόνια η άνοδος των μετασχηματισμών είναι εύκολα κατανοητή μέσω των αυξανόμενων μελετών του αντικειμένου καθώς και το ενδιαφέρον που προσελκύει από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και της αγοράς γενικότερα. Ο όρος του «μετασχηματισμού» εμφανίστηκε πρώτη φορά στον αναπτυξιακό φορολογικό Ν.2166/1993². Στις μέρες μας ο όρος χρησιμοποιείται πολλές εκ των περιπτώσεων καταχρηστικά αλλά προσπαθώντας να αποδίδει διαρκώς ποικίλες νομικές πράξεις αναδιάρθρωσης ενός φορέα επιχειρηματικής δραστηριότητας όπως για παράδειγμα η μετατροπή, η συγχώνευση ή η διάσπαση εταιρειών.

Ως «μετασχηματισμοί» επιχειρήσεων επομένως, νοούνται οι διεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο νομικές πράξεις και διαδικασίες, με τις οποίες μεταβάλλεται η υπόσταση ενός εταιρικού φορέα άσκησης επιχείρησης, χωρίς κατά κανόνα να μεσολαβήσει λύση και εκκαθάρισή του, ούτε μεταβίβαση των περιουσιακών του στοιχείων με τους κανόνες της ειδικής διαδοχής (Αλεξανδρίδου, Δίκαιο Εμπορικών εταιρειών,³ 1^η έκδοση 2019, σελ. 652). Κάνουμε λόγο δηλαδή, για την συνέχιση τόσο της παραγωγικής αλλά και της επιχειρηματικής δραστηριότητας της επιχείρησης αλλά με την μορφή καινούργιου οικονομικού φορέα και ξεχωριστής νομικής αυτοτέλειας. Με άλλα λόγια μετατροπή έχουμε όταν μεταβάλλεται η νομική μορφή, μέσω των κανόνων εταιρικού δικαίου, αλλά δεν επέρχεται μεταβολή της νομικής προσωπικότητας. Άρα ίδιο νομικό πρόσωπο με διαφορετική νομική μορφή. Από το τελευταίο συμπεραίνουμε πως όσες δίκες

---

² Αυγητίδης Δ., Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, Δίκαιο Επιχειρήσεων & Εταιριών, Τεύχος 2/2019, Φεβρουάριος 2019.

, παραδείγματος χάριν, εκκρεμούσαν συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται διακοπή και όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις παραμένουν χωρίς να απαιτείται μεταβίβαση.

Είναι ευρέως γνωστό πως κάθε εταιρικός τύπος καλύπτεται από τους νόμους με διαφορετική δομή. Όταν επέρχεται μετατροπή της νομικής μορφής θα πρέπει να επιλέγεται πάντα αυτός που καλύπτει τα συμφέροντα του επιχειρηματία και είναι πιο ευνοϊκή για αυτόν. Ο κάθε επιχειρηματίας γνωρίζει θα λέγαμε καλύτερα τα συμφέροντα του, το μέγεθος των επιχειρήσεων του και τους λόγους που των ώθησαν σε έναν μετασχηματισμό. Ωστόσο μερικά από τα κριτήρια που θα μπορούσαν να είναι κοινά στον επιχειρηματικό κόσμο για την επιλογή της νομικής μορφής είναι τα εξής:

- ❖ Ευχέρεια σύστασης καθώς και το κόστος οργάνωσης
- ❖ Ευχέρεια εξεύρεσης κεφαλαίων και η μακροπρόθεσμη εξασφάλιση του
- ❖ Ατομικά συμφέροντα επιχειρηματία
- ❖ Έκταση ευθύνης και η ευχέρεια του επιχειρηματία να μπορεί να ελέγχει την επιχείρηση. Πρέπει πάντοτε ωστόσο να γίνεται επιλογή νομικής μορφής που μπορεί να ανταποκριθεί ο επιχειρηματίας και να οδηγήσουν την επιχείρηση σε κερδοφορία και βιωσιμότητα.

Πολλές εξάλλου είναι οι επιχειρήσεις που επιλέγουν τον μετασχηματισμό ως δίαυλο σωτηρίας τους, αφού λειτουργεί και ως εργαλείο μεγέθυνσης και εξυγίανσης. Ωστόσο μπορεί να μην είναι πάντα επιλογή του επιχειρηματία η μετατροπή της εταιρείας αλλά ούτε και η νομική μορφή που θα πάρει. Έστω ότι μεταβάλλεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Για παράδειγμα, ψηφίζεται νόμος που απαιτεί αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από όλες τις Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΕ). Αν ο επιχειρηματίας δεν μπορεί να το καλύψει τότε αναγκαστικά θα μετατραπεί σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ). Επίσης σε ορισμένες περιπτώσεις η νομική μορφή επιβάλλεται από την νομοθεσία όπως το παράδειγμα μια ασφαλιστικής επιχείρησης όπου πρέπει υποχρεωτικά να είναι ΑΕ.

1.3 ΓΝΗΣΙΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω οι περισσότεροι μετασχηματισμοί ακολουθούν τα μέσα όπου προβλέπονται από το εταιρικό δίκαιο. Αυτοί οι μετασχηματισμοί καλούνται ως «Γνήσιοι» ή αλλιώς ρυθμιζόμενοι. Κατά το προηγούμενο εταιρικό πλαίσιο, σύμφωνα και με την αρχή του κλειστού αριθμού μετασχηματισμών³, μόνο οι γνήσιοι μετασχηματισμοί πραγματοποιούνταν σύννομα. Σύμφωνα με το εταιρικό δίκαιο μπορεί να πραγματοποιηθεί λύση της μετασχηματιζόμενης εταιρείας χωρίς να ακολουθήσει το στάδιο της εκκαθάρισης και της διανομής της εταιρικής περιουσίας. Ως Γνήσιοι λοιπόν καλούνται αυτοί κυρίως με την μορφή της συγχώνευσης και της διάσπασης. Μετά την καταχώρηση τους στο ΓΕΜΗ τα νομικά αποτελέσματα των ρυθμιζόμενων μετασχηματισμών επέρχονται ταυτόχρονα και αυτοδικαίως (υπό actu). Οι εταίροι αυτομάτως καθίστανται εταίροι των φορέων που προέρχονται από των μετασχηματισμό. Η δε περιουσία μεταβιβάζεται στο νέο φορέα με καθολική διαδοχή. Η καθολική διαδοχή συνδέεται άρρηκτα με το ζήτημα συνέχισης της νομικής προσωπικότητας για της μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις. Έτσι οι νέες μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις υπεισέρχονται τόσο στις περιουσιακές και δικονομικές έννομες σχέσεις χωρίς πρόσθετες διατυπώσεις. Γίνεται μεταβίβαση συνόλου ενεργητικού και παθητικού στους διαδόχους χωρίς την ξεχωριστή μεταβίβαση καθενός περιουσιακού στοιχείου. Με άλλα λόγια συντελούν στην συνέχιση της παραγωγής και της επιχειρηματικής δραστηριότητας, με την μορφή ενός νέου οικονομικού φορέα με ξεχωριστή νομική αυτοτέλεια.⁴ Ωστόσο στην μετατροπή δεν υπάρχει το στοιχείο της διαδοχής.⁵

Έτσι γνήσιες μπορούν να θεωρηθούν με βάση τα παραπάνω οι εξής μετατροπές:

- (1) μετατροπή ΙΚΕ σε άλλη εταιρία (άρθρ. 106 Ν. 4072/2012),
- (2) μετατροπή άλλης εταιρίας σε ΙΚΕ (άρθρ. 107 Ν. 4072/2012),

³ «Προβλέπονται μόνον συγκεκριμένης μορφής μετασχηματισμοί για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να τίθεται εύλογα εν αμφιβολία η νομιμότητα των μη προβλεπόμενων μετασχηματισμών» Δημήτρης Κ. Αυγητίδης, Καθηγητής Νομικής Δ.Π.Θ.

⁴ Περάκης Ε., Η μορφολογία των εξαγορών, ΔΕΕ 2001

⁵ Βλ. Λιακόπουλος, «Από την αστική στην κεφαλαιουχική εταιρεία», 2000, σελ.87

- (3) συγχώνευση μεταξύ ΙΚΕ (άρθρ. 108 έως 115 Ν. 4072/2012),
- (4) μετατροπή ΑΕ σε ΕΠΕ (άρθρ. 51 Ν. 3190/1955),
- (5) μετατροπή ΟΕ ή ΕΕ σε ΕΠΕ (άρθρ. 53 Ν. 3190/1955),
- (6) μετατροπή ΕΕ σε ΟΕ (άρθρ. 282 Ν. 4072/2012),
- (7) μετατροπή ΟΕ σε ΕΕ (άρθρ. 282Α Ν. 4072/2012),
- (8) μετατροπή ΕΠΕ σε ΟΕ η ΕΕ (άρθρ. 283 Ν. 4072/2012)
- (9) συγχώνευση μεταξύ ΕΠΕ (άρθρ. 54 και 55 Ν. 3190/1955),
- (10) μετατροπή ΑΕ σε ΕΠΕ (άρθρ. 66 Κ.Ν. 2190/1920),
- (11) μετατροπή ΑΕ σε ΟΕ ή ΕΕ (άρθρ. 66^α Κ.Ν. 2190/1920),
- (12) μετατροπή ΕΠΕ σε ΑΕ (άρθρ. 67 παρ. 1 Κ.Ν. 2190/1920),
- (13) μετατροπή ΟΕ ή ΕΕ σε ΑΕ (άρθρ. 67 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/1920),

Στον αντίποδα των ρυθμιζόμενων μετασχηματισμών βρίσκονται οι λεγόμενοι «καταχρηστικοί» μετασχηματισμοί. Έτσι καλούνται αυτοί όπου δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον «κλειστό αριθμό». Αυτού του είδους οι μετασχηματισμοί δεν γίνονται με βάση τους κανόνες του εταιρικού δικαίου αλλά με βάση τα μέσα του κοινού δικαίου. Για παράδειγμα αντί να συγχωνευτούν δυο εταιρείες αποφασίζουν την λύση, την εκκαθάριση τους με την διανομή περιουσίας και έπειτα την ίδρυση νέας εταιρείας όπου θα της γίνει πλήρη εισφορά της περιουσίας αυτής. Έτσι γίνεται παραλλαγή της καθολικής διαδοχής με μέσα κοινού περιουσιακού δικαίου.⁶ Οι καταχρηστικοί μετασχηματισμοί δεν διασφαλίζουν τη συνέχιση της νομικής προσωπικότητας και της επιχείρησης. Για την παρουσία των συγκεκριμένων μετασχηματισμών, ευθύνεται η απουσία πρόβλεψης ενός πλήρους φάσματος μετασχηματισμών με προσόντα καθολικής διαδοχής και συνέχισης της νομικής προσωπικότητας. Σε σύγκριση λοιπόν με τους ρητά από τον νόμο μετασχηματισμούς, κατανοούμε εύκολα ότι πρόκειται για μια σειρά διαδικασιών διόλου ασφαλείς και απλές.

---

⁶ Αυγητίδης, 2019, Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών, Ν. 4601/2019(ΦΕΚ Α' 44/9.3.2019), σελ. 165

Ακολουθείται μια διαδικασία με περισσότερα αυτοτελή βήματα αντί ενιαία και συνεκτική.

1.4 ΕΙΔΗ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Ο μετασχηματισμός σαν έννοια καλύπτει κάθε περίπτωση μεταβολής του φορέα της επιχείρησης. Τέσσερις οι βασικές κατηγορίες: Συγχώνευση, Εξαγορά, Διάσπαση και Μετατροπή. Ωστόσο επισημαίνουμε πως στην εμπορική νομοθεσία, η ορολογία χρησιμοποιείται μόνο στην μετατροπή εταιρειών και όχι όταν πρόκειται για συγχώνευση, διάσπαση ή απόσχιση κλάδου.

1.4.1 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Η συγχώνευση νοείται η ολοκληρωμένη πράξη ένωσης δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων όπου πραγματοποιείται σε κάθε επιχειρησιακό επίπεδο. Δικαίως ορίζεται και ως «οικονομική ενσωμάτωση υπό ενιαία βούληση» (Μιχαλόπουλος,1985;Περάκης,2001;Παζάρσκη,2008). Ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά των μετασχηματισμών αλλά και των συγχωνεύσεων είναι η συνέχιση της παραγωγικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας της νέας επιχείρησης με ξεχωριστή νομική αυτοτέλεια. Παρόλα αυτά υπάρχει στον αντίποδα και μια άποψη που ισχυρίζεται πως στις συγχωνεύσεις δεν επιφέρεται άρση της νομικής αυτοτέλειας καθώς στη τελευταία δεν επέρχεται ουδεμία μεταβολή όπου να είναι ουσιαστική και έτσι οι συγχωνεύσεις είναι απλώς μια τροποποίηση του καταστατικού των μερών.⁷ Η κρατούσα άποψη γεννήθηκε λόγω της σύγχυσης που υπάρχει μεταξύ της νομικής και φυσικής προσωπικότητας νομικών και φυσικών προσώπων.

Η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να επιτευχθεί μέσω ειδικής ή καθολικής διαδοχής και μέσω νομικών πράξεων και ενεργειών. Όταν η μεταβίβαση γίνεται με καθολική διαδοχή, έχουμε την συνένωση δύο ή περισσότερων νομικών προσώπων με σκοπό την δημιουργία ενός ενιαίου νομικού προσώπου και γνήσια

---

⁷ Κιάντου-Παμπούκη,1961

συγχώνευση επιχειρήσεων. Όταν η συγχώνευση επιτυγχάνεται με διαφορετικό τρόπο χαρακτηρίζεται ως καταχρηστική συγχώνευση. Για παράδειγμα τέτοια περίπτωση θα μπορούσε να είναι η μετατροπή μιας ΕΠΕ σε ΑΕ και μετέπειτα η συγχώνευση της τελευταίας με μια άλλη ΑΕ είτε με λύση και εκκαθάριση της πρώτης είτε με εισφορά κλάδου μέσω του αναπτυξιακού νόμου 2166/1993. Όπως αναφέρθηκε εκτενέστερα και παραπάνω, η διάκριση σε γνήσιους και καταχρηστικούς μετασχηματισμούς είναι απόρροια της μη ύπαρξης ενιαίου δικαίου. Οι διαφορές που έχουμε αυτές οι δύο κατηγορίες είναι εμφανής. Γενικότερα η γνήσια υπερτερεί της καταχρηστικής, καθώς υπάρχει εξοικονόμηση χρημάτων, χρόνου και περιττών φορολογικών επιβαρύνσεων. Στην γνήσια συγχώνευση εάν η άλλη εταιρεία εμφανίζει υψηλές δανειακές υποχρεώσεις ελλοχεύει ο κίνδυνος να μην ικανοποιηθεί ή απαίτηση των δανειστών-πιστωτών. Τέλος σε μια καταχρηστική συγχώνευση υπάρχει μεν συνένωση εταιρικών περιουσιών αλλά όχι εξαρχής συνένωση των νομικών προσώπων των εμπλεκόμενων εταιρειών και έχει ως συνέπεια τη λύση και την εκκαθάριση των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων. Πάντως θα πρέπει να τονιστεί πως αναπτυξιακοί νόμοι όπως Ν.Δ.1297/1972 και Ν. 2166/1993 δεν κάνουν καμία απολύτως διάκριση αν και τυγχάνουν εφαρμογής, και έτσι αγνοείται ολοκληρωτικά στο φορολογικό δίκαιο.

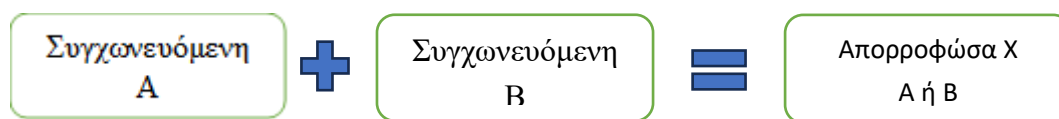
Οι συγχωνεύσεις εταιρειών μπορούν να υλοποιηθούν με δύο τρόπους. Αρχικά μέσω της συγχώνευσης με απορρόφηση και δεύτερον μέσω της σύστασης νέας εταιρείας.

Η συγχώνευση με απορρόφηση αφορά την περίπτωση όπου μία ή περισσότερες εταιρείες μεταβιβάζουν σε μία άλλη ήδη υφιστάμενη, εφόσον υπάρξει η λύση τους αλλά όχι η εκκαθάριση τους, το σύνολο των υποχρεώσεων και των περιουσιακών στοιχείων τους. Οι εταίροι των απορροφούμενων εταιρειών εξαφανίζονται και καθίστανται εταίροι της απορροφώσας. Λαμβάνουν εταιρικά μερίδια που εκδίδει η απορροφούσα έναντι της περιουσίας που έλαβε ή ακόμη λαμβάνουν και μετρητά, όχι μεγαλύτερα του 10% της ονομαστικής αξίας (ή λογιστικής σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής) των εταιρικών συμμετοχών. Με άλλα λόγια η νέα εταιρεία διατηρεί την νομική της προσωπικότητα με όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της απορροφημένης όπου πλέον δεν

υπάρχει ως ξεχωριστή επιχειρηματική οντότητα. Με βάση και το παρακάτω σχεδιάγραμμα η εταιρεία X αποτελεί συνέχεια των A και B, οι οποίες πλέον παύουν να έχουν την προηγούμενη νομική μορφή τους εκτός από αυτή που γίνεται μέρος της X νέας εταιρείας.

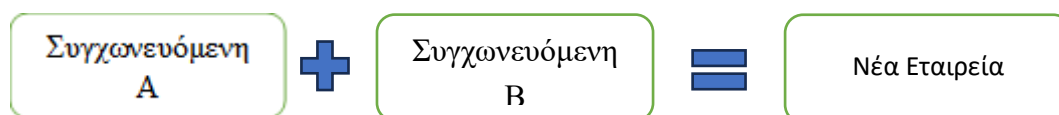
Συγχώνευση με απορρόφηση

Εικόνα 1. Συγχώνευση με απορρόφηση

Στην περίπτωση όπου η συγχώνευση γίνεται με σύσταση νέας εταιρείας τότε δύο ή περισσότερες συγχωνευόμενες μεταβιβάζουν σε μια νέα εταιρεία την οποία συνιστούν, εφόσον γίνει λύση τους χωρίς ωστόσο να τεθούν σε εκκαθάριση, το σύνολο των υποχρεώσεων και των περιουσιακών στοιχείων τους. Οι δύο εταιρείες παύουν να υφίσταται αυτοτελώς και ενώνονται σε μια νέα όπου ιδρύουν. Κάθε εταίρος σαν αντάλλαγμα για την απώλεια στην εταιρεία του λαμβάνει εταιρικά μερίδια/μετοχές της νέας, ακόμη και μετρητά που δεν υπερβαίνουν το 10% της ονομαστικής αξίας των εταιρικών μετοχών. Δεν θα πρέπει να συγχέεται η περίπτωση αυτή με την περίπτωση “joint-venture”.⁸ Στην τελευταία κυριαρχεί η περιουσιακή αυτοτέλεια και η αυτοτελή νομική οντότητα γεγονός που δεν υφίσταται στην συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρείας.

Συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρείας

Εικόνα 2. Συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρείας

⁸ Δύο ή περισσότερες εταιρείες διαθέτουν από κοινού συγκεκριμένο κεφάλαιο και ιδρύουν μια νέα εταιρεία ως κοινοπραξία με σύμπραξη κεφαλαίων σε νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

1.4.2 ΕΞΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: ΜΟΡΦΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ;

Αμφότερα τόσο οι συγχωνεύσεις όσο και οι εξαγορές (Σ&Ε ή M&A-Mergers and Acquisitions) είναι ένα επιχειρηματικό θέμα που αναπολεί το ενδιαφέρον ολοένα και περισσότερο παγκοσμίως. Κατά καιρούς εμφανίζεται με έξαρση. Στις ΗΠΑ, για παράδειγμα η περίοδος 1974-1980 χαρακτηρίστηκε «περίοδος μανίας των Σ&Ε». Η Ευρώπη (χώρες που σήμερα αποτελούν την Ε.Ε.) δεν ακολουθούν τόσο έντονο ρυθμό όπως των ΗΠΑ, αλλά έγινε μια αλματώδης αύξηση του αριθμού των Σ&Ε από ότι παλαιότερα λόγω της παγκοσμιοποίησης και της ανάγκης για ισχυροποίηση στην αγορά. Η επιλογή της εξαγοράς σαν τρόπο μετασχηματισμού είναι και ο λόγος που στην αγορά κυριαρχούν ολοένα και περισσότερες πολυεθνικές εταιρείες.

Η ελληνική νομοθεσία αναγνώριζε τρία είδη συγχώνευσης: i) την συγχώνευση με απορρόφηση ii) την συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας και την iii) συγχώνευση με εξαγορά. Με το προεδρικό διάταγμα 498/1987 και τα άρθρα 79,12 ήρθε η εναρμόνιση και η εξάλειψη αυτής της διάκρισης της ελληνικής νομοθεσίας. Πλέον, η εξαγορά δεν συνιστά τρόπο συγχώνευσης αλλά θεωρείται ότι αποτελεί πράξη εξομοίωσης με τη συγχώνευση. Συνεπώς δεν εμπίπτουν οι δύο αυτές έννοιες και μια εξαγορά δεν οδηγεί πάντοτε και σε συγχώνευση.

Εξαγορά ορίζεται η συναλλαγή κατά την οποία η επιχείρηση αποκτά ένα μέρος ή σύνολο της συμμετοχής σε μετοχές ή εταιρικά μερίδια μια άλλης έναντι χρηματικού ανταλλάγματος.⁹ Μια μεγάλη φαινομενικά επιχείρηση κάνει προσφορά σε μια μικρότερη με σκοπό την ενοποίηση του, χωρίς να είναι υποχρεωτικό να υπάρχει συμφωνία μετόχων και διευθυντών, οι οποίοι εξάλλου μπορεί και να μην μούνε στην νέα εταιρεία. Και στο τελευταίο κρύβεται και η διαφορά των Σ&Ε, όπου είναι το «δικαίωμα λόγου» από παλαιούς διευθυντές, όπου δεν ισχύει στην περίπτωση της εξαγοράς όπως ήδη αναφέραμε αλλά μόνο στην περίπτωση των συγχωνεύσεων. Ακόμα μια σημαντική διαφορά ανάμεσα τους είναι και το δικαίωμα εξόδου του μετόχου. Στην εξαγορά προβλέπεται ή επιβάλλεται

⁹ Παζάρσκης Μιχαήλ, Σ&Ε Επιχειρήσεων, 2003, σελ.10-11

δικαίωμα εξόδου του μετόχου, μετά από την πώληση των μετοχών και την απόκτηση από τρίτους. Κάτι τέτοιο στην συγχώνευση δεν μπορεί να υφίσταται.¹⁰

Οι εξαγορές διακρίνονται σε δύο κατηγορίες. Στις απλές εξαγορές όπου η εξαγοραζόμενη επιχείρηση συνεχίζει να υπάρχει και στις συγχωνευτικές όπου αυτή που μεταβιβάζει την περιουσία της παύει να υπάρχει ως αντικείμενο δικαίου.

Τα κίνητρα όπου οδηγούν σε Σ&Ε, μια επιχείρηση μπορεί και να ποικίλλουν. Χαρακτηριστικά όμως και ενδεικτικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

❖ Οικονομίες κλίμακας

Προφανώς και η λειτουργία μιας εταιρείας έχει μικρότερο κόστος αλλά μπορεί να λειτουργεί και πιο αποτελεσματικά από δύο επιχειρήσεις ξεχωριστά. Αυτό είναι εύκολα συγκρίσιμο από το κόστος κεφαλαίου, εξειδίκευση εργασίας καθώς και το κόστος παραγωγής. Η μία, νέα εταιρεία μπορεί να πετύχει σταθεροποίηση τόσο της ζήτησης αλλά και της ανάπτυξης.

❖ Αύξηση Μεριδίου στην αγορά και είσοδο σε νέες

Το φαινόμενο των Σ&Ε μπορούν εύκολα να οδηγήσουν σε καταστάσεις μονοπωλίου ή ολιγοπωλίου και έτσι πολλοί επιχειρηματίες σκέφτονται τα υπερκέρδη, χωρίς να αντιλαμβάνονται του υφιστάμενους anti-trust νόμους. Επίσης θεωρείται εύκολη και γρήγορη εισαγωγή σε νέες αγορές, αφού μπορούν να εκμεταλλευτούν το πλεονέκτημα της ήδη μίας εισαγμένης, σε αυτή αγορά, επιχείρησης και την μεταφορά γνώσεων μέσω του know-how. Να τονίσουμε σε αυτό το σημείο πως αυτή η εισαγωγή αφορά ακόμα και την χρηματιστηριακή αγορά.

❖ Φορολογικά πλεονεκτήματα

Πολλές φοροαπαλλαγές προκύπτουν λόγω συσσωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Αυτές μεταβιβάζονται σε άλλη επικερδής επιχείρηση. Έτσι όταν συγχωνεύονται η ζημία της μίας αφαιρείται από τα κέρδη της άλλης με αποτέλεσμα η

---

¹⁰ Πρακτικά δεν υφίσταται μόνο εφόσον καταγράφεται στη σύμβαση της συγχώνευσης, Μούζουλας, 2001

ενοποιημένη να έχει μικρότερο φορολογικό εισόδημα άρα και φορολογικές επιβαρύνσεις.

Θα μπορούσαμε εύκολα να υποθέσουμε ότι και η απόκτηση μετοχών από τρίτους ή ακόμα και από την ίδια, είναι υπό ευρεία έννοια κάτω από το φάσμα των μετασχηματισμών. Στην περίπτωση αυτή, χρησιμοποιείται η ειδική διαδοχή για την απόκτηση των μετοχών και βασικό χαρακτηριστικό είναι η μη λύση νομικού προσώπου της εταιρείας. Στο φάσμα του μετασχηματισμού ωστόσο υπό στενή έννοια αυτή τη φορά εντέίνεται και η μορφή της εξαγοράς όπως αναφέρθηκε. Θα αναρωτιόμασταν επομένως που έγκειται η διαφορά αυτών των δύο. Η διαφορά τους είναι 'ότι με την εξαγορά επέρχεται λύση της εξαγοραζόμενης επιχείρησης, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση.

Τα κίνητρα των συγχωνεύσεων-εξαγορών είναι ποικίλα και διαφοροποιούνται μεταξύ των επιχειρήσεων. Οι βασικότεροι λόγοι που οδηγούν σε αυτές είναι οι εξής:

- (1) Τα αποτελέσματα που απορρέουν, όπως το γεγονός πως η αξία των επιχειρήσεων στο τέλος μπορεί να είναι μεγαλύτερη από αυτοτελείς επιχειρήσεις, να έχουν μεγαλύτερη ικανότητα δανεισμού, αύξηση μονοπωλιακής δύναμης και μείωση κόστους παραγωγής
- (2) Φορολογικά κυρίως αν ακολουθούνται οι αναπτυξιακοί νόμοι, όπου παρέχουν κίνητρα (θα γίνει λόγος στο κεφάλαιο 3)
- (3) Η απόκτηση κάποιων παγίων μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το κόστος εξαγοράς μιας επιχείρησης που τα διαθέτει ήδη
- (4) Κερδοσκοπικά κίνητρα, προσφέρει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της
- (5) Οδηγεί στο ενδεχόμενο να γλιτώσουν την χρεοκοπία μιας επιχείρησης

1.4.3 ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Διάσπαση ορίζεται η μεταβίβαση με καθολική διαδοχή, της περιουσίας της εταιρείας που λύεται χωρίς εκκαθάριση σε δύο τουλάχιστον εταιρείες, είτε ήδη υφιστάμενες οπότε

μιλάμε για διάσπαση με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέων εταιρειών. Η διάσπαση των εταιρειών μπορεί να έχει τρεις μορφές:

- ❖ Κοινή διάσπαση
  - Με απορρόφηση
  - Με σύσταση νέων εταιρειών
  - Με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών.
- ❖ Μερική διάσπαση
  - Με απορρόφηση
  - Με σύσταση νέων εταιρειών
  - Με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών.
- ❖ Απόσχιση κλάδου
  - Με απορρόφηση
  - Με σύσταση νέων εταιρειών
  - Με απορρόφηση και με σύσταση μίας ή περισσότερων νέων εταιρειών.

Ο τρόπος με τον οποίο θα πραγματοποιηθούν όλες οι παραπάνω μορφές εξαρτάται από τις εταιρείες που παίρνουν μέρος σε αυτό. Ήτοι, αν πρόκειται η επωφελούμενη ή οι επωφελούμενες εταιρείες να προϋπήρχαν της διάσπασης έχουμε απορρόφηση. Εάν μια εταιρεία ιδρύεται στο πλαίσιο της διάσπασης έχουμε σύσταση νέων εταιρειών και τέλος αν ήδη μια ήταν υφιστάμενη και μια δημιουργείται στα πλαίσια αυτά έχουμε και απορρόφηση και σύσταση εταιρειών.

¹¹Στην κοινή διάσπαση, η διασπώμενη εταιρεία λύεται χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση και μεταβιβάζει με καθολική διαδοχή την περιουσία της δηλαδή το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε δύο ή περισσότερες επωφελούμενες εταιρείες (υφιστάμενες ή νέες). Οι μέτοχοι λαμβάνουν εταιρικά μερίδια/μετοχές που εκδίδουν οι επωφελούμενες εταιρείες έναντι της περιουσίας που έλαβαν από την διασπώμενη εταιρία και παράλληλα ενδεχομένως λαμβάνουν και ποσό σε μετρητά που

---

¹¹ Όλοι οι ορισμοί προέρχονται από ΣΕΒ, Οικονομία και επιχειρήσεις τεύχος 36, 11 Δεκεμβρίου 2018, Πίνακα Δ25-Γλωσσάρι, σελ. 28-29

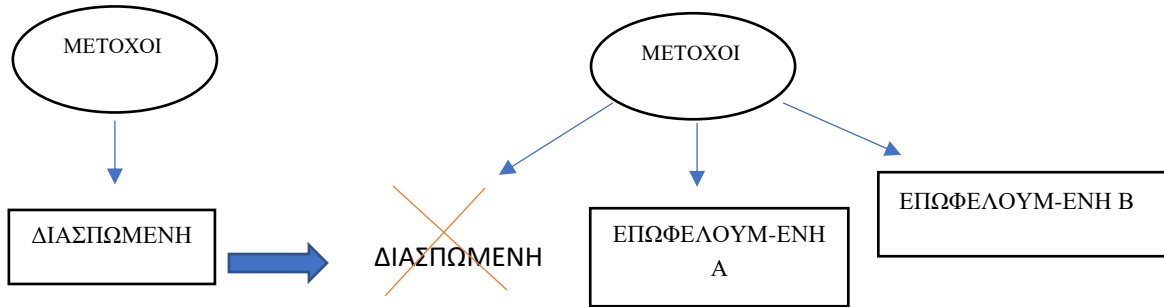
δεν υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των διατιθέμενων εταιρικών συμμετοχών, ή σε περίπτωση έλλειψης ονομαστικής αξίας, της λογιστικής τους αξίας. Στη μερική διάσπαση, η διασπώμενη εταιρία μεταβιβάζει με καθολική διαδοχή κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας σε δύο ή περισσότερες επωφελούμενες εταιρίες (υφιστάμενες ή νέες). Επειδή δεν μεταβιβάζεται το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της εταιρείας αλλά μόνο κλάδος ή κλάδοι της δραστηριότητάς της, η εταιρεία δεν λύεται (όπως στην κοινή διάσπαση που περιεγράφηκε ανωτέρω) αλλά συνεχίζει τη λειτουργία της με τον/τους εναπομείναντα/ εναπομείναντες κλάδους. Κατά συνέπεια, οι μέτοχοι της μερικώς διασπώμενης εταιρείας παραμένουν μέτοχοι αυτής και παράλληλα καθίστανται μέτοχοι των επωφελούμενων εταιρειών, οι οποίες τους παραχωρούν, ύστερα από αύξηση του κεφαλαίου τους μετοχές/εταιρικά μερίδια ως αντάλλαγμα για την απώλεια της εταιρικής τους συμμετοχής στη διασπώμενη εταιρία.

Τέλος η απόσχιση κλάδου παρουσιάζει τις ίδιες αποκλίσεις έναντι της κοινής διάσπασης όπως και η μερική διάσπαση. Ειδικότερα, και στην περίπτωση της απόσχισης κλάδου η διασπώμενη εταιρεία μεταβιβάζει με καθολική διαδοχή κλάδο ή κλάδους δραστηριότητας σε μία ή περισσότερες επωφελούμενες εταιρίες (υφιστάμενες ή νέες) και η διασπώμενη εταιρία εξακολουθεί να υφίσταται.

Η ενοποιός διαφορά της κοινής με την μερική διάσπαση συναντάται στον τρόπο συνέχισης της επιχείρησης που διασπάστηκε. Στην μερική συνεχίζει να υπάρχει η διασπώμενη χωρίς το κομμάτι που διασπάστηκε. Όλη η διαδικασία της διάσπασης ολοκληρώνεται όταν τηρηθεί η αρχή της δημοσιότητας στο ΓΕΜΗ, όπου μέσω αυτού προστατεύονται οι πιστωτές. Επίσης στην μορφή της κοινής διάσπασης συμμετέχουν οι ΑΕ εταιρείες, και μπορεί να συντελεστεί με εξαγορά (άρθρο 83,παρ.3, Ν.4601/2019).

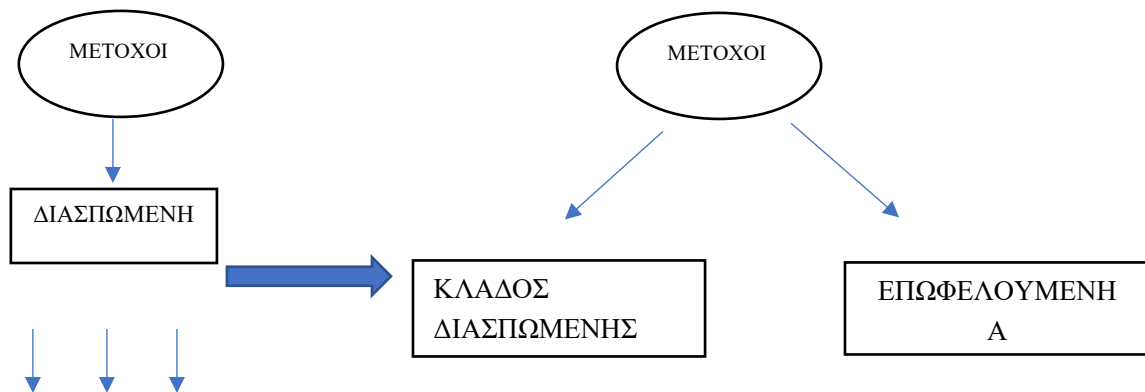
Πριν προχωρήσουμε στην περαιτέρω ανάλυση της διάσπασης για να γίνει καλύτερα κατανοητός ο διαχωρισμός τους μπορούμε να μεταβούμε στο παρακάτω σχεδιάγραμμα:

Κοινή διάσπαση

Εικόνα 3. Κοινή Διάσπαση

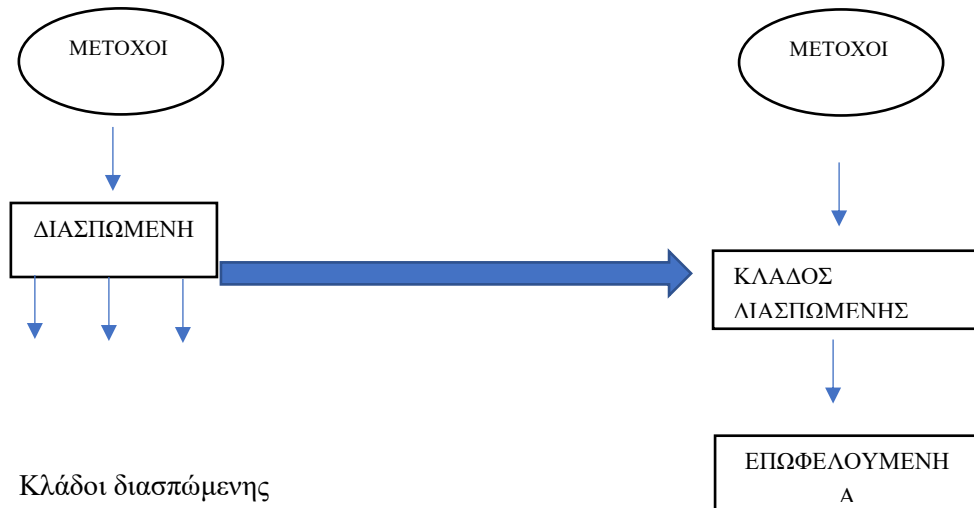
Μερική διάσπαση

Κλάδοι διασπώμενης

Εικόνα 4. Μερική Διάσπαση

Απόσχιση κλάδου

Κλάδοι διασπώμενης

Εικόνα 5. Απόσχιση Κλάδου

Θα μπορούσε κανείς να αναρωτηθεί αν υπάρχει δυνατότητα η διάσπαση να είναι «έντιμη» στα χαρτιά αλλά στην πραγματικότητα η μια επιχείρηση να «τρώει» την άλλη; Η απάντηση έρχεται από τον ίδιο τον νόμο. Ο νέος νόμος ορίζει ότι πλέον υπάρχει η δυνατότητα να κηρυχθεί άκυρη η πράξη της διάσπασης αν δεν είναι δίκαιη και χαρακτηρίζεται από μη λογική ανταλλαγή.¹²

Παράδειγμα κατανόησης Διάσπασης με Μερική και Απόσχιση

Έστω η εταιρεία E με δύο κλάδους:

E1=Εμπόριο Ρούχων

E2=Παραγωγή υφασμάτων και κλωστοϋφαντουργίας.

Η E έχει δύο μετόχους: M1 & M2 με ποσοστά 50% έκαστος. Και άλλη εταιρεία A της μορφής ΑΕ.

¹² Ροκάνη Μαρία, δικηγόρος παρ'Αρείω Πάγω

Πίνακας 1. Παράδειγμα Διάσπαση με απόσχιση

	E1	E2	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	100.000,00	70.000,00	170.000,00
	€	€	€
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	60.000,00	30.000,00	90.000,00
	€	€	€
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			80.000,00
			€
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			170.000,00
			€
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ=ΠΑΘΗΤΙΚΟ		

Μερική Διάσπαση με απορρόφηση:

Μεταβίβαση κλάδου E1 στην επωφελούμενη εταιρεία A. Η οποία A (επωφελούμενη) αύξησε την καθαρή θέση της κατά το ποσό ευρώ 40.000 όσο η καθαρή θέση του κλάδου E1 όπως εκτιμήθηκε, λόγω της διάσπασης, από τους εμπειρογνώμονες. Τις μετοχές τις οποίες η A εξέδωσε λόγω της άνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, τις έδωσε αναλογικά (pro rata) στους μετόχους της E τους M1 και M2. Μέτοχοι της επωφελούμενης A μετά την άνω μερική διάσπαση με απορρόφηση είναι οι παλαιοί πριν τη μερική διάσπαση μέτοχοι της A και οι νέοι μέτοχοι M1 και M2.

Αρχικό κεφάλαιο E μετά την μείωση εμφάνισε ζημία 40.000€ λόγω της μεταβίβασης. πραγματοποιείται εκούσια ονομαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της E για κάλυψη ζημιών και το μετοχικό κεφάλαιο της Δ διαμορφώνεται τελικά στο ποσό των 40.000€

Απόσχιση κλάδου της Ε με απορρόφηση:

Μεταβίβαση κλάδου Ε1 στην επωφελούμενη εταιρεία Α. Η οποία Α (επωφελούμενη) αύξησε την καθαρή θέση της κατά το ποσό ευρώ 40.000 όσο η καθαρή θέση του κλάδου Ε1 όπως εκτιμήθηκε, λόγω της διάσπασης, από τους εμπειρογνώμονες. Τις μετοχές τις οποίες εξέδωσε η Α λόγω της άνω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου τις έδωσε στη διασπώμενη Ε η οποία μεταβίβασε τον κλάδο Ε1. Στην περίπτωση αυτή μέτοχοι της Ε εξακολουθούν να είναι οι Μ1 και Μ2. Αντιθέτως μέτοχοι της επωφελούμενης Α είναι οι παλαιοί πριν την απόσχιση κλάδου μέτοχοι της Α και ο νέος μέτοχος η ανώνυμη εταιρεία Ε. Ο νέος ισολογισμός της εταιρείας Ε είναι ο ακόλουθος:

Πίνακας 2. Παράδειγμα διάσπασης με απορρόφηση

	Ε1	Ε2	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	-	70.000,00	-
€	€	€	€
ΜΕΤΟΧΕΣ Α		40.000,00	110.000,00
	€	€	€
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	-	30.000,00	30.000,00
€	€	€	€
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			80.000,00
			€
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			110.000,00
			€
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ=ΠΑΘΗΤΙΚΟ		

1.3.4 ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μια ακόμα μορφή μετασχηματισμού, όπου θα αναλυθεί και στη μελέτη περίπτωσης της παρούσας εργασίας, είναι η μετατροπή των επιχειρήσεων. Κύριο πρότυπο για το νέο θεσμικό πλαίσιο που τις ορίζει αποτέλεσε το Γερμανικό δίκαιο των μετασχηματισμών, όπου ρυθμίζει όλες τις μορφές μετασχηματισμών για όλους του εταιρικούς τύπους και αποτελείται πάνω από 300 άρθρα.

Μια μετατροπή νοείται όταν μια εταιρεία χωρίς να λυθεί και χωρίς την μεσολάβηση διαδοχής, είτε καθολική είτε ειδική, και χωρίς να τεθεί υπό εκκαθάριση μεταβάλλει το νομικό τύπο της εταιρείας. Δεν μεσολαβεί διαδοχή εφόσον δεν συντελείται μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων αφού υφίσταται αναλογική εφαρμογή της διαδικασίας ίδρυσης της νέας εταιρικής μορφής σύμφωνα με το άρθρο 105 Ν.4601/2019. Σημαντική διαφοροποίηση με τις υπόλοιπες μορφές μετασχηματισμών είναι ότι στην μετατροπή μετέχει μόνο ένας εταιρικός φορέας που χωρίς να λυθεί μεταβάλλει το νομικό του τύπο διατηρώντας την νομική προσωπικότητα. Μια επιχείρηση οδηγείται σε μετατροπή από ανάγκη μεταβολής της εταιρικής μορφής ενός νομικού προσώπου λόγω κάποιας μεταβολής συνθηκών που υφίσταντο κατά την ίδρυση του. Η μετατροπή σαν μορφή καλείται και «μη μεταβιβαστικός μετασχηματισμός» Αυτή η μορφή μετασχηματισμού σηματοδοτεί την ριζική αλλαγή του συστήματος κανόνων που ρυθμίζουν το σύνολο της λειτουργίας και τις έννομες σχέσεις της εταιρείας.

1.4 ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.4.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ Α.Ε.

Το πλέον σύνηθες στις μέρες μας είναι η μετατροπή επιχειρήσεων σε Α.Ε. και για αυτό το λόγο αξίζει να αναφέρουμε τα πλεονεκτήματα που προσκομίζονται από αυτή.

Ορισμένα από αυτά είναι τα εξής:

- (1) Η δημιουργία νέου νομικού προσώπου, που εφόσον δεν το έχει εφαρμόσει και στο παρελθόν, μπορεί να κάνει χρήση υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου
- (2) Φορολογείται με ποσοστό 22%
- (3) Τηρεί βιβλίο αποθήκης από την μεθεπόμενη διαχειριστική περίοδο από την έναρξη εφόσον δεν είχε υποχρέωση να τηρεί πριν. (αυτό δεν ισχύει σε ΑΕ όπου προήλθε από μετατροπή μιας ΕΠΕ)
- (4) Μεταβίβαση επιχείρησης στους διαδόχους με απλή μεταβίβαση μετοχών και δυνατότητα συνέχισης και μετά των θάνατο των ιδρυτών
- (5) Περιορισμένη ευθύνη μελών, έως ύψος καταβεβλημένου κεφαλαίου
- (6) Ορισμένα αφορολόγητα αποθεματικά και περισσότερα εκπιπτόμενα από τα ακαθάριστα έσοδα αποσβέσεων με Ν.Δ.1297/72
- (7) Μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές τα πρώτα δύο χρόνια λειτουργίας αν τηρούνται οι προϋποθέσεις του Ν.2992/02

Βέβαια δεν θα πρέπει να εστιάσουμε μόνο στα πλεονεκτήματα που μπορεί να προσφέρουν οι μεγάλες ανώνυμες εταιρείες καθώς υπάρχει και πληθώρα μειονεκτημάτων. Ο νόμος ορίζει ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για την ίδρυση ανώνυμων εταιρειών και οι μετοχές είναι ονομαστικές, με το 75% του συνόλου αυτών να μην μεταβιβάζονται για πέντε έτη με βάση το Ν.Δ.1297/72. Η τήρηση υποχρεωτικών βιβλίων Γ' κατηγορίας διπλογραφικών, αυξάνει το κόστος καθώς πρέπει να στραφεί σε ένα πιο εξειδικευμένο προσωπικό και με μεγαλύτερο κόστος μηχανογραφικά προγράμματα. Παράλληλα πρέπει να δημοσιεύονται μια φορά τον χρόνο ο ισολογισμός της και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

1.4.2 ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

Σε αυτό το σημείο θα ήταν καλό να θίξουμε το θέμα περί μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε επιχείρηση με νομική μορφή όπως για παράδειγμα μια ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (Ι.Κ.Ε). Με βάση τις θεμελιώδες αρχές του εμπορικού δικαίου μετατροπή νοείται όταν μια εταιρεία που ήδη διαθέτει νομική προσωπικότητα μεταβάλλει την εταιρική της μορφή σε έναν άλλο εταιρικό τύπο. Ποιες όμως είναι οι εταιρείες που αναγνωρίζονται από τον νόμο με νομική προσωπικότητα; Τέτοιες είναι η ανώνυμες εταιρείες, οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΙΚΕ), η ομόρρυθμη και η ετερόρρυθμη εταιρεία. Στις περιπτώσεις, μη φέρουσες νομικής προσωπικότητας αποκτούν τέτοιου είδους, δεν πρόκειται για μετατροπή αλλά για ίδρυση νέας εταιρείας. Η εν λόγω σύσταση δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου αλλά μόνο από τους αναπτυξιακούς νόμους.

Μια τέτοια λοιπόν περίπτωση είναι και η «μετατροπή» (καταχρηστική) ατομικής επιχείρησης. Στην ατομική επιχείρηση δεν υπάρχει δυνατότητα αποτίμησης περιουσίας, εφόσον δεν υπάρχει διαχωρισμός της περιουσίας του επιχειρηματία και της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα μια ατομική επιχείρηση αποτελεί μέρος της περιουσίας του επιχειρηματία και δεν έχει ορισμένο σύνολο περιουσίας άρα και καθαρή θέση. Το φυσικό πρόσωπο που διοικεί την ατομική επιχείρηση κάνει εισφορά νέας περιουσίας σε μια νέα υπό σύσταση εταιρεία. Η νέα εταιρεία θα φορολογηθεί μόνο για τα εισοδήματα που προέκυψαν κατά τον χρόνο σύστασης της , ενώ όσα προέκυψαν μέχρι τον χρόνο σύστασης θα φορολογηθούν στην δήλωση εισοδήματος του φυσικού προσώπου.

Έτσι, με απόφαση του Εφετείου Αθηνών (381047) με αριθμ. 2268/2005 αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι: «Δεν είναι νοητή η μετατροπή εταιρείας χωρίς νομική προσωπικότητα, σε (άλλη) εταιρεία με νομική προσωπικότητα. Δεν νοείται μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε Α.Ε. αλλά ιδρύεται νέα εταιρεία».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Πολλές είναι οι μελέτες που κατέγραψαν και ανάλυσαν το νομικό πλαίσιο των εταιρικών μετασχηματισμών τόσο από λογιστικό όσο και από χρηματοοικονομικό πρίσμα, σε βαθμό όπου αυτό καθίσταται δυνατό. Αυτό που κυρίως μελετούν είναι οι λόγοι που οδηγούν την επιχείρηση σε αυτή την απόφαση (αν και δίνουν περισσότερη έμφαση στα φορολογικά κίνητρα και τις απαλλαγές που δέχονται), την αξία που έχει η επιχείρηση πριν και μετά την πράξη και καταλήγουν σε συμπεράσματα, λύσεις στα τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις μέσω μιας τέτοιας διαδικασίας αλλά γεννούν και ερωτηματικά, τα οποία βάζουν τον αναγνώστη να εντυφλήσει και να σκεφτεί αν μετά το πέρας ενός μετασχηματισμού τελικά η επιχείρηση κερδίζει.

Έχουν επιλεγθεί μεθοδολογίες και αναλύσεις τόσο από ελληνική όσο και από ξένη βιβλιογραφία. Προτιμήθηκαν αυτές με οργανωμένο υπόβαθρο και σαφήνεια ως προς το περιεχόμενο τους ενώ προσπάθησαν να παραληφθούν προσωπικές δηλώσεις και συνεντεύξεις από στελέχη επιχειρήσεων για λόγους αξιοπιστίας καθώς δεν γνωρίζουμε τον βαθμό που έχουν ελεγχθεί.

Ο Richard N. Foster και η Sarah Kaplan (2001) έκαναν ολόκληρη μελέτη σχετικά με το πως οι επιχειρήσεις μπορούν να κάνουν τον εαυτό τους να μοιάζει με την αγορά. Ο ανταγωνισμός μετά την εξέλιξη της οικονομίας και της τεχνολογίας αυξάνεται στον επιχειρηματικό κόσμο ολοένα και πιο πολύ. Παρατήρησαν ότι στον αρχικό κατάλογο μεγάλων εταιρειών, μέσω του S&P 500¹³, οι τελευταίες παρέμειναν 65 χρόνια. Από το 1998, η μέση αναμενόμενη θητεία μιας εταιρείας έπεσε στα 10 χρόνια. Αν η διαπίστωση αυτή γράφει ιστορία, σε 25 χρόνια κατάλαβαν ότι δεν θα επιβίωνε στην αγορά πάνω από το 1/3 των επιχειρήσεων. Αυτό συντελεί στο συμπέρασμα πως οι εταιρείες θα πρέπει να

---

¹³ Standard & Poog index είναι χρηματιστηριακός δείκτης που ακολουθεί την χρηματιστηριακή απόδοση 500 από τις μεγαλύτερες εταιρείες που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο (ΗΠΑ). Από την αμερικάνικη εταιρεία S&P Global Ratings όπου δημοσιεύει οικονομικές έρευνες και αναλύσεις σχετικά με αποθέματα, ομόλογα και εμπορεύματα.

αλλάξουν και να αφήσουν την μέχρι ως τότε μορφή συνέχισης τους. Τονίζουν στο βιβλίο τους ότι μετά από έρευνα που ακολουθήθηκε λίγες είναι οι εταιρείες που δέχονται να κάνουν μια αλλαγή στην επιχείρησή τους. Εκατοντάδες διευθυντικά στελέχη τόσο από αμερικάνικες όσο και από ευρωπαϊκές εταιρείες ενώ δηλώνουν ικανοποιημένοι με την λειτουργική τους ικανότητα, φοβούνται να εφαρμόσουν μια αλλαγή καθώς αμφισβητούν πως μπορεί να επιτευχθεί έτσι η επέκτασή τους παράλληλα όμως παραπονιούνται για μη εύρεση ιδεών. Η γνώμη των συγγραφέων είναι να δημιουργηθεί ένα πεδίο όπου θα μπορούσαν οι επιχειρήσεις να εξελιχθούν, να μεγαλύνουν την οντότητα τους και με αυτόν τον τρόπο να χτυπήσουν στον ανταγωνισμό. Όλα τα παραπάνω εύκολα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων σε άλλη νομική οντότητα που μεγιστοποιεί την αξία τους καλύπτουν στο έπακρο την γνώμη αυτή. Καταλήγουν πως η αγορά δίνει καθημερινά μηνύματα στους επιχειρηματίες αλλά δεν επιλέγουν όλοι να τα ακούσουν με αποτέλεσμα η επιχείρηση να έχει μικρότερο μέλλον και κατώτερη απόδοση. Για να αντιστραφεί αυτό θα πρέπει να κυριαρχήσει η ορθολογική λήψη αποφάσεων, μέσω των εταιρειών, αφού απεικονίζει την κανονική κατάσταση της εταιρείας.

Ο Rajiv Xavier Rozario από το τμήμα Νομικής του Christ University (2018) πρότεινε ως εναλλακτική λύση στην πολυπλοκότητα και στους προσωπικούς κινδύνους που συνδέονται με το δίκαιο της εταιρικής σχέσης, την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ). Μάλιστα χαρακτηρίζει την τελευταία «υβριδική» αφού καλύπτει τα κενά μεταξύ των υπόλοιπων οντοτήτων και βοηθάει να αποκτήσει κανείς από προσωπική εταιρεία μια πιο επαγγελματική υπόσταση και έτσι να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά του. Προχωράει στη σύγκριση μεταξύ Ατομικών επιχειρήσεων και ΕΠΕ. Τονίζει ότι η κύρια διαφορά τους έγκειται στην ευθύνη των προσωπικών περιουσιακών στοιχείων των ιδιοκτητών. Το τελευταίο δεν μας κάνει εντύπωση εφόσον φαίνεται λογικό, όταν κάποιος ευθύνεται με όλη του την περιουσία για μια αποτυχία αποπληρωμής να μην θέλει να αποκτήσει τεράστιο ρίσκο και έτσι μέσα στο πέρασμα του χρόνου μια ατομική επιχείρηση να μην έχει καταφέρει να αυξήσει το μέγεθος της ώστε να αντιμετωπίσει με

επιτυχία όσες προκλήσεις τίθενται σήμερα πχ. Ανταγωνισμός αγοράς. Στη συνέχεια χαρακτηρίζει τις ΕΠΕ ως μοντέλο με προσαρμοστικότητα, περιορισμένο κίνδυνο και χαμηλό κόστος συνέπειας που πάρα ταύτα μπορούν να κρατήσουν την εσωτερική οργάνωση μιας προσωπικής εταιρείας. Μετέπειτα απαριθμεί τα πλεονεκτήματα μιας περιορισμένης ευθύνης εταιρείας όπως ότι πρόκειται για χωριστή νομική οντότητα με πολύ χαμηλό κόστος, διαχωρίζεται από τους εταίρους και εκπροσωπείται με συνεννόηση μεταξύ συνεργών. Τέλος παρουσιάζει ένα κύριο προβληματισμό του σχετικά με το πως τελικά αφαιρείται ο παράγοντας κινδύνου από τις ΕΠΕ. Καταλήγει πως σε όλα τα υπόλοιπα επιχειρηματικά εγχειρήματα η έλλειψη διοικητικών δεξιοτήτων και κεφαλαίων είναι παρούσα. Για να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας πρέπει να γίνει συγκέντρωση πόρων και έτσι ο κίνδυνος που κατανέμεται μεταξύ των εταίρων να γίνεται σε επαγγελματικούς όρους ή να έχουν ευθύνη ανάλογη προς την υπαιτιότητα. Συμπερασματικά μια ΕΠΕ λειτουργεί ως κινητήριος δύναμη ανάπτυξης για την οικονομική βελτίωση του έθνους και ειδικών διοικήσεων σε κάθε χώρα.

Σπουδαία αναφορά γίνεται όμως και για συγκεκριμένο θέμα και μέσα από Ελληνικές βιβλιογραφίες. Δεν θα μπορούσαμε να μην αναφέρουμε και το άρθρο του κ. Στ Γεωργίου Αληφαντή που εξετάζει την μετατροπή μιας ατομικής επιχείρησης σε κεφαλαιουχική εταιρεία. Στο συγκεκριμένο άρθρο γίνεται αναφορά για πρώτη φορά η διαχώριση και η επεξήγηση σχετικά με το τι τελικά ορίζεται από τον νόμο ως μετατροπή. Έτσι λοιπόν μετατροπή υφίσταται όταν μια εταιρεία η οποία ήδη κατέχει νομική προσωπικότητα, μεταβάλει την μορφή της. Από το παραπάνω εύκολα συμπεραίνουμε πως δεν νοείται μετατροπή μιας ατομικής επιχείρησης εφόσον δεν νοείται νομική προσωπικότητα (προσωπική μορφή εταιρείας) και έτσι στην συγκεκριμένη περίπτωση ο όρος «μετατροπή» χρησιμοποιείται καταχρηστικά. Σε αυτήν την περίπτωση λοιπόν πρόκειται για ίδρυση νέας εταιρείας. Στην συνέχεια ξεκαθαρίζει ότι όταν γίνεται ίδρυση νέας εταιρείας από ατομική, σε επιχείρηση με νομική οντότητα δεν προβλέπεται από τον Ν.4601/2019 αλλά μόνο από τα αναπτυξιακά διατάγματα Ν.Δ. 1297/1972 και Ν.Δ. 2166/1993. Τονίζει στην συνέχεια τι υποχρεώσεις έχει η μετασχηματιζούσα εταιρεία σε

περιουσιακά στοιχεία, σε σχέση με τους ιδιοκτήτες αλλά και ότι έχει να κάνει με το κλείσιμο ισολογισμού στην λήξη της διαχειριστικής περιόδου. Αυτό που θα ήταν κατά την γνώμη μου απαραίτητο να τονισθεί είναι ότι από την ατομική επιχείρηση τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται στην νέα εταιρεία πχ. ΑΕ, Ε.Π.Ε ή Ι.Κ.Ε είναι η περιουσία της επιχείρησης και όχι του ατόμου-ιδιοκτήτη.

Οι Nguyen Vinh Hung και Nguyen Dang Duy, από τη σχολή νομικής του εθνικού πανεπιστημίου του Βιετνάμ στο άρθρο τους το 2022, κατέγραψαν ένα γεγονός σημαντικό για την χώρα τους. Θεωρούν πως η μετατροπή επιχειρήσεων, στο Βιετνάμ σε σχέση με τις χώρες της Ευρώπης, κατέχουν πολλές ανεπάρκειες στους νόμους περί εταιρικών μετασχηματισμών. Θίγουν έναν προβληματισμό κύριο θα έλεγε κανείς για όλο τον εταιρικό κόσμο. Υπάρχει τελικά ένα ενιαίο δίκαιο νομικό σύστημα για όλον τον κόσμο στο συγκεκριμένο θέμα; Συμπεραίνουν στην Ευρώπη πως η ποικιλομορφία των τύπων των επιχειρήσεων μαζί με εύλογους και ευέλικτους κανονισμούς κατέστη την μετατροπή γρήγορη και εύκολη με στόχο να συνεχίσουν οι εταιρείες και να ικανοποιούν τις ανάγκες των επενδυτών από ορισμένες περιπτώσεις. Κάτι τέτοιο όμως δεν ισχύει στο Βιετνάμ. Σύμφωνα με τους συγγραφείς από τότε που ρυθμίστηκε εκ νέου ο επιχειρηματικός νόμος το 1999, «μια ομόρρυθμη εταιρεία είναι λιγότερο ελκυστική για τους επιχειρηματίες». Η φορολογία αν μη τι άλλο, είναι ένα σημαντικό κόστος για την επιχείρηση επομένως η ελαχιστοποίηση της μπορεί να αυξήσει αι την κερδοφορία της τελευταίας. Βέβαια τονίζουν πως και σύμφωνα με τον Garbarino το 2011, μπορεί να είναι σημαντικό κόστος αλλά πάντα είναι διαχειριστικό και μπορεί να μειωθεί (με καθήκον πίστης και επιμέλειας). Στην χώρα τους, θεωρεί πως μια Ο.Ε (προσωπική μορφή-καθώς σαν μοντέλο έχει αποτύχει πλήρως) όχι μόνο έχει αποτυχία μετατροπής αλλά μπορεί να οδηγηθεί και εύκολα σε διάλυση. Υπογραμμίζουν όμως πως η νομική φύση σαν προσδιορισμός κρίνεται ασαφής για μια ιδιωτική επιχείρηση και μπορεί να την οδηγήσει ακόμα και σε μια αδικαιολόγητη μετατροπή. Τι θα πρέπει λοιπόν να οριστεί ως λύση ώστε να υπάρχει ενιαίο νομικό σύστημα για όλο τον κόσμο; Σίγουρα θα πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο, να γίνει πλήρης διαχωρισμός των εταιριών, να συμπληρωθούν οι κανονισμοί σχετικά με την

μετατροπή και τέλος η ανάπτυξη συστήματος γενικών κανονισμών για τη μετατροπή επιχειρήσεων για όλους τους τύπους στον επιχειρηματικό νόμο.

Οι Marcel van Marrewijk και Teun W. Hardjono, το 2003 κατέγραψαν την διαχείριση και την πολυπλοκότητα του εταιρικού μετασχηματισμού σε Ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η πολυπλοκότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος έχει αυξηθεί δραματικά. Οι διάφορες εξελίξεις που προκάλεσαν την αύξηση της πολυπλοκότητας μπορούν να δομηθούν σύμφωνα με τον ορισμό για τις νέες συνθήκες ζωής. Οι συνθήκες ζωής και κατά συνέπεια, οι εταιρικές συνθήκες, εξαρτώνται από ιστορικές χρόνους, τους γεωγραφικούς τόπους, τα υπαρξιακά προβλήματα και τις κοινωνικές συνθήκες. Η πολυπλοκότητα αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου απλώς και μόνο επειδή η εξέλιξη προχωρά αντίστροφα στην κατεύθυνση της αυξανόμενης διαφοροποίησης/ολοκλήρωσης, της αυξανόμενης οργάνωσης και της αυξανόμενης πολυπλοκότητας. Αυτοί μπορεί να θεωρηθούν και λόγοι ώθησης των εταιρειών σε μετασχηματισμό και αλλαγή. Η μετάβαση από το ένα επίπεδο στο επόμενο είναι σαν να μεταμορφώνεται σε ένα νέο παράδειγμα. Η αξία και το σύστημα πεποιθήσεων, η εσωτερική οργάνωση, η λήψη αποφάσεων και η εργασία διαδικασίες, δηλαδή, εν ολίγοις, οι θεσμικές ρυθμίσεις κάθε επόμενου επιπέδου σαφώς παρουσιάζουν αυξημένη πολυπλοκότητα. Ένα τέτοιο σενάριο μεγεθύνεται μέσω του γεγονότος της παγκοσμιοποίησης, της τεχνολογίας και των προσδοκιών των καταναλωτών, οι οποίες ενισχύονται από η ταχύτητα της προόδου. Το ερώτημα παραμένει: είναι τα στελέχη της διοίκησης σε θέση να συμβαδίσουν με αυτή την αυξανόμενη πολυπλοκότητα; Είναι οι ικανότητες και οι αξίες τους κατάλληλες για να ανταποκριθούν σε αυτές τις νέες προκλήσεις; Υπάρχουν κατάλληλες έννοιες και εργαλεία, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα υπάρχοντα εργαλεία διαχείρισης, εξ ορισμού, έχουν περιορισμένη αντοχή και σχετικό πεδίο εφαρμογής; Δημιουργούνται βασικά ερωτήματα, όπως αυτά που αφορούν τη συγκρότηση: Πώς είναι ο κόσμος της επιχείρησης; Πώς αντιλαμβάνονται την πραγματικότητα; Ποια πιστεύουν ότι είναι οι επικρατούσες προκλήσεις; Μαζί με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες, τα άτομα και οι οργανισμοί τείνουν να προσαρμόζουν την

αντίληψή τους για την πραγματικότητα. Σε σχέση με αυτές τις πραγματικότητες, αναπτύσσουν αξίες και συστήματα ως μηχανισμός αντιμετώπισης για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις που απορρέουν από την τρέχουσα ζωή συνθήκες. Νέες εταιρικές φιλοδοξίες επίπεδα μπορούν να καταστήσουν τους σύγχρονους θεσμούς παρωχημένους και τις πρακτικές τους ανεπαρκείς. Αυτό θα μπορούσε να είναι μια εξήγηση για τα αποτελέσματα των πρόσφατων ερευνών της Ernst & Young που δείχνουν ότι το 93% των μεγάλων εταιρειών θεωρούν ένα εταιρικό μετασχηματισμό ως δυνητικά κερδοφόρα δραστηριότητα, ενώ το 73% την συζητούν στα διοικητικά τους συμβούλια, αλλά μόνο το 11% την εφαρμόζουν στην πράξη. Οι αλλαγές αυτές (μετασχηματισμοί) υλοποιούνται εντός συγκεκριμένων πλαισίων ή καταστάσεων και σημειώνονται μετατοπίσεις μεταξύ καταστάσεων και μεταβάσεις μεταξύ πλαισίων. Αναφέρουν μια προσέγγιση του ECSF ως αποτελεσματικά διαγνωστικά εργαλεία για τον προσδιορισμό του σημερινού πλαισίου και των καταστάσεων της εταιρείας. Είναι σημαντικό τονίζουν να αναγνωριστεί η κατάσταση της αγοράς της εταιρείας και να προετοιμαστεί ένας έλεγχος αξίας που περιγράφει το πολιτιστικό προφίλ της εταιρείας. Τα αποτελέσματα αυτών των διαγνώσεων μπορούν να δώσουν την σωστή λύση για την μετατροπή ώστε τα επίπεδα φιλοδοξίας μιας εταιρείας να προσδιοριστούν με ακρίβεια και να τοποθετηθούν με ακρίβεια. Οι δράσεις στην πραγματικότητα, οι παρεμβάσεις μπορούν να σχετίζονται με το επίπεδο του οργανισμού πολυπλοκότητας, του στρατηγικού προσανατολισμού και του σταδίου της εταιρικής ανάπτυξης, καθώς και με τον διάφορους τομείς διοικητικής προσοχής, συμπεριλαμβανομένης της ηγεσίας, της διαχείρισης των ανθρώπων και λειτουργίες.

Οι Susan Cartwright και Richard Schoenberg, το 2006 δημοσίευσαν ένα άρθρο αφού πραγματοποίησαν μια έρευνα τόσο βιβλιογραφική όσο και επιστημονική σχετικά με τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές, ως στόχο μια διεπιστημονική συζήτηση. Τις χαρακτηρίζουν ως τις δημοφιλέστερες μορφές εταιρικής ανάπτυξης, αφού τις περισσότερες φορές η αξία τους ξεπερνά το ΑΕΠ πολλών μεγάλων χωρών.

Εκεί όπου στέκονται οι συγγραφείς είναι στο παράδοξο που δημιουργείται στη δημοτικότητα τους. Οι μέτοχοι λαμβάνουν θετικές βραχυπρόθεσμες αποδόσεις ενώ οι επενδυτές αντιμετωπίζουν μακροπρόθεσμα την τιμή της μετοχής με ΥΠΟ απόδοση. Καταλήγουν μετά από έρευνα ότι έπειτα από μια συγχώνευση ή μια εξαγορά μόνο το 56% θεωρείται επιτυχής ενώ το 70% αναχωρεί στα πέντε χρόνια μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού. Τονίζουν ότι συνολικά οι μη φυσιολογικές αποδόσεις που συσσωρεύονται σε εξαγορά κατά τα έτη και μετά την εξαγορά είναι ή αρνητικές ή στην καλύτερη των περιπτώσεων όχι διαφορετικές από το μηδέν.

Αυτό είναι ένα φαινόμενο που κυριαρχεί στις αγορές από τα πρώτα βήματα των Σ&Ε. Κατονομάζουν τρεις λόγους για αυτή την ανησυχητική έλλειψη βελτίωσης: 1) Τα στελέχη αναλαμβάνουν εξαγορές με γνώμονα μόνο την μεγιστοποίηση της αξίας. Η γνώση δεν φτάνει ποτέ στους επαγγελματίες και είναι ελλιπής. 2) Οι περισσότεροι δραστηριοποιούνται μόνο στην παροχή της εκπαίδευσης και 3) Πιστεύουν ότι θα χρειαστεί αλλαγές τόσο στη θεωρία όσο και στις ερευνητικές μεθόδους. Επίσης μέσα από μια δεύτερη ανάλυση, σχετικά με τον αντίκτυπο των πολιτισμικών διαφορών στην απόδοση των συγχωνεύσεων και των εξαγορών, παραμένει ανεξήγητο ένα τεράστιο μέρος της διακύμανσης. Καταλήγουν πως υπάρχει ακόμα πολύ έδαφος για ανάλυση και έρευνα.

Το παραπάνω άρθρο συνδέεται υπέροχα με το άρθρο των κ. Παζάρσκη, κ. Καραγιώργου, κ. Χριστοδούλου και κ. Ελευθεριάδη, το 2009 όπου μέσα από μια λογιστική θεώρηση έρευνα τον αντίκτυπο των Σ&Ε. Είναι ένα θέμα που όπως τονίζεται προσελκύει πάντα το ενδιαφέρον και χρησιμοποιείται ως δίοδος όταν μια επιχείρηση επιθυμεί ανάπτυξη για αύξηση εισοδήματος και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην αγορά. Συχνά οι Σ&Ε θεωρούνται ότι συμβάλλουν είτε στην βελτίωση της οικονομικής επίδοσης είτε καταστρέφουν την αξία της επένδυσης ή δύναται να είναι μηδενικής αξίας.

Μέσω βιβλιογραφικής έρευνας και μεθοδολογίας εξέτασαν ένα δείγμα 560 ελληνικές επιχειρήσεις όπου από το 2003-2005 πραγματοποίησαν Σ&Ε. Από αυτές επιλέχθηκαν τελικά 83 ως προς την οικονομική τους απόδοση. Στην έρευνα χρησιμοποιήθηκαν

αριθμοδείκτες και αξιολογήθηκαν οι εμπλεκόμενες σε σχέση με την καθαρά παρούσα αξία ($NPV > 0$) για κάθε εξαγοράζουσα επιχείρηση. Το ερώτημα που τίθεται είναι αν η οικονομική επίδοση είναι καλύτερη πριν ή μετά από μια Σ&Ε; Η έρευνα έγινε σε χρόνο διαφορετικό από αυτό που πραγματοποιήθηκε η Σ&Ε.

Τα αποτελέσματα έρχονται σε αντίθεση με διάφορες μελέτες που στηρίζουν την μείωση των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας λόγω Σ&Ε και βρέθηκε πως δεν παρουσιάζεται καμία στατιστικά σημαντική αλλαγή σε κάποιον από αυτούς. Ουσιαστικά εφόσον δεν μεταβλήθηκε σημαντικά κανένας από τους αριθμοδείκτες συμπεραίνουν πως η πράξη των Σ&Ε δεν επίδρασαν στην οικονομική επίδοση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, είναι απλά μια δραστηριότητα μηδενικής αξίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

3.1 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ

Οι εταιρικοί μετασχηματισμοί έχουν αυξηθεί αισθητά τα τελευταία έτη τόσο στις εγχώριες αλλά και στις μη , αγορές. Πλέον είναι συγκρίσιμες και με αξία, τόσο ποσοτικά όσο και από οικονομικής απόψεως. Οι ειδικοί τονίζουν πως ο ρυθμός των μετασχηματισμών θα επεκταθεί με πιο έντονο ρυθμό τα επόμενα χρόνια στον ευρωπαϊκό χώρο αλλά αυτό θα εξαρτηθεί από τα μέτρα που θα ληφθούν για την φορολογία, την διαθεσιμότητα των δανειακών κεφαλαίων αλλά και την στάση που θα κρατήσουν οι πολιτικοί για τους μετασχηματισμούς από κάθε εκάστοτε κυβέρνηση.¹⁴

---

¹⁴ Συγχωνεύσεις Διασπάσεις Εξαγορές Μετατροπές Εταιριών Και Εκτίμηση Αξίας Επιχειρήσεως Από άποψη νομική φορολογική λογιστική(2001) Σακέλλης, Εμμανουήλ Ι./ Εκδόσεις: Σακέλλη Ε.

Η φύση και ο κύκλος ζωής μιας επιχείρησης παρέχουν διαφορετικά κίνητρα και πλεονεκτήματα που αποσκοπούν από τον μετασχηματισμό τους. Πολλές είναι οι επιχειρήσεις όπου με το πέρασμα του χρόνου παρατηρούν μη εξυπηρέτηση του ήδη υπάρχοντος νομικού τύπου τους και έτσι καταφεύγουν στην μεταβολή αυτού. Το πρωταρχικό τους μέλημα από την αλλαγή αυτή είναι η ανάπτυξη και η μεγέθυνση ή και ακόμα η μεγιστοποίηση της αξίας τους. Εξάλλου πρέπει να προσαρμοστούν σε ένα διαρκώς όπως ήδη αναφέραμε μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον. Δεν θα πρέπει να παραλείψουμε και την προσαρμογή που πρέπει να ακολουθήσουν οι επιχειρήσεις στον εξελισσόμενο ανταγωνισμό. Μέσω της αλλαγής του νομικού τους τύπου μπορούν να πετύχουν αύξηση δύναμης τόσο στην αγορά όσο και στις τιμές αφού αναβαθμίζεται με αυτόν τον τρόπο η θέση τους στην αγορά.

Ο σημαντικότερος λόγος που ωθείται μια επιχείρηση στην μεταβολή αυτή είναι η επέκταση της και η ορθολογικότερη οργάνωση που της παρέχεται. Το πιο σύνηθες και λογικό θα έλεγε κανείς αλλά και επιτρεπτό από τους αναπτυξιακούς νόμους είναι η μετατροπή σε ανώτερο «βαθμό» μορφής, αφού μόνο έτσι λειτουργεί ως εργαλείο εξυγίανσης στην μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης ο εν λόγω μετασχηματισμός.¹⁵ Μέσω της ορθολογικής οργάνωσης παρέχεται στην επιχείρηση καλύτερη οργάνωση παραγωγής προϊόντων, οργάνωση λογιστηρίου εφόσον πλέον οι υποχρεώσεις ως προς το ελληνικό δημόσιο μετά τον μετασχηματισμό έχουν αυξηθεί επομένως θα λέγαμε και ένα πιο εξειδικευμένο προσωπικό. Η βελτίωση που θα λάβει η εκάστοτε επιχείρηση είναι τερατώδης και θα υπάρξει καλύτερη ανταπόκριση στις απαιτήσεις και την ζήτηση των πελατών. Με αυτόν τον τρόπο ο ιδιοκτήτης αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης του και μπορεί να αξιολογήσει καλύτερα το προσωπικό του. Από την άλλη η επέκταση της από τον μετασχηματισμό έχει ως απόρροια οι επιχειρήσεις να αναζητούν μετέπειτα και καινούργιους δίαυλους διάθεσης των προϊόντων τους αφού για την ανάπτυξη τους ζητούν

---

¹⁵ Αριθ. πρωτ.: ΔΕΑΦ Β' 1084102 ΕΞ 2016/ 1.6.2016 Εφαρμογή των διατάξεων των ν.δ.1297/1972 επί μετατροπής ατομικής επιχείρησης

είσοδο σε νέες αγορές και τρόπους διαφοροποίησης τους λόγω ανταγωνισμού. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται ισχυροποίηση παρουσίας στις αγορές εγχώρια και μη.

Η αύξηση της αποτελεσματικότητας, η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη, και ο εξορθολογισμός της παραγωγής είναι σημαντικά στοιχεία εξυγίανσης και «χέρι βοηθείας» για κάθε επιχείρηση. Βοηθούν στις οικονομίες και έτσι μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση του κόστους παραγωγής και τα αποτελέσματα πλέον της επιχείρησης στην αγορά να είναι ενεργητικά.

Σε όλα τα παραπάνω πρωταρχικό ρόλο έχει και το είδος του μετασχηματισμού όπου θα επιλεχθεί. Γενικά πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι ακόμα και σε έσχατες περιπτώσεις ένας μετασχηματισμός λειτουργεί ως μέσω διάσωσης των εταιρειών. Μια επιχείρηση όπου οδηγήθηκε από σφοδρά λάθη σε μείζων θέση στην αγορά μπορεί να «σωθεί» μέσω ενός μετασχηματισμού. Η απορρόφηση για παράδειγμα μιας τέτοιας επιχείρησης από μια άλλη «υγιή» μπορεί να προσφέρει όλα τα πλεονεκτήματα που χρειαζόταν για να προωθηθεί στις αγορές. Προσφέρονται τακτικοί πελάτες και προμηθευτές, πιο εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό, ένα άλλο σύστημα διανομής προϊόντων φαινομενικά δηλαδή μια σωστότερη οργάνωση που με την σειρά της οδηγεί σε καλή εταιρική φήμη και σχέση εμπιστοσύνης της εταιρείας με την αγορά.

Στην δικιά μας περίπτωση λοιπόν, μιας και κάνουμε μελέτη περίπτωσης, όπου η προσωπική μας εταιρεία «μετασχηματίστηκε» σε εταιρεία με νομική μορφή πέρα από τους φορολογικούς λόγους που μας οδήγησαν σε αυτό (ανάλυση στην επόμενη ενότητα) ένας από τους σκοπούς μας ήταν και η μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα, η αύξηση της εμβέλειας της δράσης μας αλλά και μια πιο σωστή και βαρύνουσα σημασίας εμφάνιση σε όλο τον επιχειρηματικό κόσμο.

Από νομική άποψη αν το δούμε παρέχονται επίσης σημαντικά κίνητρα από την μετατροπή μιας προσωπικής εταιρείας σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) εφόσον δίνει την δυνατότητα ευκολότερης μεταβίβασης κεφαλαίου και ταυτόχρονα μειώνει την ευθύνη

του εταίρου μόνο στο ύψος της εισφοράς του και δεν ευθύνεται απεριόριστα για τυχόν ζημιές της επιχείρησης με όλη τη προσωπική του περιουσία.

Με όλα τα προαναφερθέντα λοιπόν συμπεραίνουμε πως η οικονομική και εμπορική διάσταση των εταιρικών μετασχηματισμών με λίγα λόγια είναι η συγκέντρωση οικονομικών μέσων για την δημιουργία ισχυρότερων μονάδων.

3.2 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Η επιλογή της νομικής μορφής μια επιχείρησης από το αρχικό στάδιο κιάλας σύστασης της προβληματίζει ιδιαίτερα τους ιδιοκτήτες. Πως επιλέγει κάποιος την μορφή αυτή; Η επιλογή αυτή είναι απόρροια πολλών παραγόντων. Αρχικά θα πρέπει να γνωρίζουμε τις νομικές μορφές που υπάρχουν στην ελληνική νομοθεσία τα υπέρ και τα κατά που προσφέρουν σε μια επιχείρηση καθώς και τα κόστη που έχει η καθεμιά. Εύλογα επομένως θα μπορούσαμε να πούμε πως τα νομικά κόστη για τον ιδρυτή ,η ευθύνη με την προσωπική του περιουσία που τον βαραίνει καθώς και τα φορολογικά κόστη είναι αυτά που υποστηρίζουν την εκάστοτε επιλογή. Θα μπορούσαμε να υποθέσουμε επομένως ότι πρόκειται για μια συνάρτηση παραγόντων μαζί με τον οικονομικό περίγυρο.

Η φορολογία επηρεάζει την επιχείρηση. Επομένως ο φορολογικός προγραμματισμός κρίνεται απαραίτητος από τα αρχικά θα λέγαμε στάδια της επιχείρησης αφού προσφέρει καλύτερη ιεράρχηση στόχων ακόμα και απαλλαγή πολλών φορολογικών επιβαρύνσεων. Συμπεραίνουμε πως τα φορολογικά κόστη θα πρέπει να εξετάζονται εξ αρχής ως καταλυτικός παράγοντας για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς. Τι κρίνεται όμως από τους φορολογικούς σκοπούς μετασχηματισμού; Με σιγουριά θα απαντούσαμε ότι μέσω αυτού κρίνεται μακροπρόθεσμα η περαιτέρω ανάπτυξη των επιχειρήσεων, η αύξηση των κερδών , η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και η βελτίωση της οικονομικής τους κατάστασης. Ειδικότερα παρέχονται ποικίλα φορολογικά κίνητρα για τον μετασχηματισμό επιχειρήσεων ώστε να υπάρξει ολοένα μεγαλύτερη πρωτοβουλία δημιουργίας ισχυρών οικονομικών μονάδων.

Σε αυτό το σημείο μπορούμε να κάνουμε μια πρώτη αναφορά στα νομοθετήματα που υπάρχουν και παρέχουν αυτά τα «κίνητρα»¹⁶. Το πιο σύγχρονο είναι το Κ.Φ.Ε. το οποίο αναγγέλλει φορολογικά κίνητρα για μετασχηματισμούς ορισμένων μόνο εταιρικών τύπων.¹⁷ Η ύπαρξη ωστόσο και άλλων αναπτυξιακών νομοθετημάτων είναι αδιαμφισβήτητη. Ευρέως χρησιμοποιούνται Ν.2166/1993 και Ν.Δ.1297/1972 με το οποίο θα ασχοληθούμε εκτενέστατα σε επόμενο κεφάλαιο. Μέσω του τελευταίου υπάρχει η διαμόρφωση ενός αυτοτελούς και ανεξάρτητου φορολογικού πλαισίου.

Ειδικότερα κάθε επιχείρηση στις μέρες μας έχει το δικαίωμα επιλογής ανάμεσα από τα τρία ήδη προαναφερθέντα νομοθετήματα ώστε να πετύχουν ένα ευνοϊκό καθεστώς που επιθυμεί και ταιριάζει στην καθεμία. Από την άλλη όμως θα πρέπει να τονιστεί ότι καμία επιχείρηση δεν έχει το δικαίωμα να προχωρήσει σε παράλληλη υπαγωγή μετασχηματισμού και να χρησιμοποιήσει μέτρα που την ευνοούν από όλα τα νομοθετήματα. Υπό αυτό το καθεστώς, που αποκλείει την παράλληλη εφαρμογή των νόμων που αναφέρθηκαν παραπάνω ψηφίστηκε πρόσφατα και τέθηκε σε ισχύ από 26/05/2022 και ο Ν. 4935/2022. Η επιλογή επομένως της επιχείρησης σε μια από τις παραπάνω διατάξεις πρέπει να προκύπτει από πρόσφορα μέσα.¹⁸ Παρακάτω θα γίνει μια αναφορά στα φορολογικά κίνητρα κάθε νόμου. Σε επόμενο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε και εκτενέστερα με το νομοθετικό διάταγμα 1297/1972.

3.2.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Η θέσπιση των Νομοθετικών Διαταγμάτων έχει ως βασικό σκοπό την δημιουργία φορολογικών κινήτρων ώστε να επιτευχθεί η δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων που θα φέρουν τόσο φορολογικές διευκολύνσεις και απαλλαγές όχι όμως μόνο στο φόρο

¹⁶ «εκ παραδρομής» όρος. Δεν παρέχονται κίνητρα αλλά υπάρχει προσπάθεια να εξαλειφθούν τα αντικίνητρα ενός μη-μετασχηματισμού.

¹⁷ Κ.Φ.Ε. άρθρο 52 έως 54 Ν.4172/2013 ΦΕΚ Α'167/23-07-2013

¹⁸ Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών ΠΟΛ 1057/2017

εισοδήματος αλλά και σε τομέα που θα μπορούν να διασφαλίσουν έπειτα από την διαδικασία του μετασχηματισμού φορολογική ουδετερότητα.

Ξεκινώντας λοιπόν από τον πιο διαδεδομένο νόμο φορολογίας, ήτοι Κ.Φ.Ε. (Ν.4172/2013) βλέπουμε ότι μπορεί να υπάρξει εισφορά ενεργητικού έναντι τίτλων, ανταλλαγή τίτλων καθώς και συγχωνεύσεις και διασπάσεις. Και στις τρεις περιπτώσεις η φορολογική διοίκηση προκειμένου να αποφύγει την καταστρατήγηση των διατάξεων επέβαλλε ορισμένες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του. «Σκοπό είχε ένα κοινό φορολογικό καθεστώς το εφαρμοστέο στις συγχωνεύσεις, διασπάσεις, μερικές διασπάσεις, εισφορά ενεργητικού και ανταλλαγή μετοχών που αφορούν εταιρίες διαφορετικών κρατών-μελών» σύμφωνα με την οδηγία 2009/133/ΕΚ (19 Οκτώβρη 2019-5). Έτσι έχουμε τα εξής:

- i. Δεν αποδίδεται στα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία φορολογητέα αξία μεγαλύτερη από την εισφέρουσα αξία .
- ii. Οι αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού γίνονται με τους ήδη υπάρχων κανόνων , σαν να μην είχε γίνει η εισφορά.
- iii. Η λήπτρια εταιρεία μπορεί να αναλάβει αποθεματικά και προβλέψεις τα οποία απολαμβάνουν φορολογικές απαλλαγές, υπό τις προϋποθέσεις που θα ίσχυαν αν δεν είχε γίνει η μεταβίβαση.
- iv. Η λήπτρια μπορεί να μεταφέρει τις ζημίες της εισφέρουσας με τις ίδιες προϋποθέσεις εάν δεν είχε γίνει η μεταβίβαση.
- v. Κατά την εφαρμογή η εισφέρουσα απαλλάσσεται οριστικά από τον φόρο για την τυχόν υπεραξία .

Το Ν.Δ. 2166/1993 είναι ακόμα ένας αναπτυξιακός νόμος ευρέως γνωστός για την μεγέθυνση των επιχειρήσεων και με ποίκιλλα φορολογικά κίνητρα. Το βασικό, θα έλεγε κανείς, πλεονέκτημα του είναι η μη διενέργεια αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού επομένως δεν προκύπτουν και φορολογητέες υπεραξίες. Αυτό είναι

απόρροια του γεγονότος ότι οι μετασχηματισμοί συντελούνται με λογιστική ενοποίηση¹⁹ των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των μετασχηματιζόμενων εταιρειών , εφόσον το συγκεκριμένο διάταγμα τους προσφέρει απλοποιημένο και ευέλικτο πλαίσιο μέσω των προβλέψεων. Πιο συγκεκριμένα το Ν.Δ. 2166/1993 προσφέρει:

- i. Μεταφορά των ευεργετημάτων των αναπτυξιακών νόμων
- ii. Ελεύθερη μεταφορά ζημιών της απορροφώσας εταιρείας
- iii. Αναβολή της φορολόγησης κατά τον χρόνο μετασχηματισμού, αφορολόγητων κρατήσεις αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματίσει οι μετασχηματιζόμενες εταιρείες
- iv. Απαλλαγή χωρίς ειδικές προϋποθέσεις του φόρου μεταβίβασης ακινήτων (Φ.Μ.Α)
- v. Απαλλαγή χωρίς ειδικές προϋποθέσεις φόρων και τελών για την σύμβαση μετασχηματισμού και την εισφορά στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

Το Ν.Δ.1297/72 δίνει επίσης την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να «ξεφύγουν» από υπέρογκα ποσά αφού απαλλάσσονται από κάθε μορφή φόρο, χαρτόσημο ή τέλος υπέρ δημοσίου από την σύμβαση του μετασχηματισμού, την εισφορά στοιχείων ενεργητικού και παθητικού καθώς και υπό προϋποθέσεις τυγχάνουν απαλλαγής και από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων (στο εξής Φ.Μ.Α). Επακόλουθα μόνο στην περίπτωση που γίνεται εφαρμογή των διατάξεων του συγκεκριμένου νόμου προκύπτει και η δημιουργία περισσότερων εκπιπόντων αποσβέσεων από τα ακαθάριστα έσοδα. Οι τυχόν ζημίες της μετατρεπόμενης επιχείρησης έχουν το δικαίωμα να μεταφερθούν στην καινούργια ώστε να καταφέρουν να συμψηφιστούν με τα κέρδη που θα προκύψουν μέσα στη χρήση και στα επόμενα δύο έτη χρήσεων. Το συγκεκριμένο διάταγμα θα αναλυθεί σε επόμενο κεφάλαιο εκτενέστερα εφόσον επιλέχθηκε από την επιχείρηση που μελετούμε ως το κατάλληλο όπλο μετασχηματισμού της.

Τέλος έχουμε τον Ν.4935/2022 όπου θεσπίζονται νέα φορολογικά κίνητρα για όλες τις μορφές μετασχηματισμού πλέον εισφορά ατομικής επιχείρησης καθώς και τύπου

---

¹⁹ Πρόκειται για την ανάδειξη της χρηματοοικονομικής και μετοχικής κατάστασης ενός επιχειρηματικού ομίλου σαν να ήταν μια ενιαία εταιρεία για να αναλύσει τις οικονομικές του καταστάσεις.

franchising.²⁰ Και σε αυτό το διάταγμα αποκλείεται η παράλληλη εφαρμογή των νόμων που ήδη αναφέρθηκαν. Έτσι παρέχει τα εξής φορολογικά κίνητρα:

i. Απαλλαγή από φόρο εισοδήματος

Η απαλλαγή εφαρμόζεται έως εννέα (9) έτη φορολογικά ενώ το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά 500.000€ σε περιπτώσεις μετασχηματισμού και εισφοράς ατομικής επιχείρησης και το ποσό των 125.000€ για κάθε συνεργαζόμενο πρόσωπο σε διάστημα τριών (3) ετών σε περίπτωση συνεργασίας.

ii. Απαλλαγή εισοδήματος από πώληση παγίων

iii. Λοιπές φορολογικές απαλλαγές πχ. Απαλλαγή φόρου υπεραξίας από μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ,τέλος χαρτοσήμου ή άλλο τέλος υπέρ δημοσίου ή δικαίωμα υπέρ τρίτου.

3.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ «ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ»

Κύριο γνώρισμα των ανώνυμων εταιρειών (Α.Ε.) όπως και αυτών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε) σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε, Ε.Ε. & ατομικές επιχειρήσεις) είναι η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων που αντιστοιχεί μέχρι το ύψος που κατέθεσαν για το εταιρικό αρχικό κεφάλαιο. Επίσης υπάρχουν συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας τόσο στην ίδρυση τους όσο και καθ' όλη την διάρκεια ζωής τους. Ας μην ξεχνάμε και ότι τα κέρδη τέτοιων εταιρειών φορολογούνται με συντελεστή 22% ενώ στην προσωπική επιχείρηση ο συντελεστής ανέρχεται έως και το 40%. Το τελευταίο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί με πολύ υψηλό κόστος για τον ιδιοκτήτη.

Όταν μια επιχείρηση επιλέγει να μετασχηματιστεί, όπως ήδη αναφέραμε αποσκοπεί στην δημιουργία μια ισχυρότερης εταιρικής μορφής και είναι μια λύση που παρέχει αρκετά πλεονεκτήματα. Κάποια από αυτά είναι και τα ακόλουθα (συνοπτικά):

---

²⁰ Το franchising είναι μια «συνεργασία» μεταξύ ενός ανεξάρτητου προσώπου (ο franchisee) και μιας επιχείρησης (ο franchisor), η οποία επιθυμεί να επεκτείνει τις δραστηριότητές της.

- Περισσότερες εκπιπτόμενες αποσβέσεις από ακαθάριστα έσοδα (Ν.Δ.1297/72)
- Απαλλαγή από Φ.Μ.Α, υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
- Μικρότερος φορολογικός συντελεστής καθαρών κερδών. Επίσης δεν γίνεται φορολόγηση κερδών στο όνομα του επιχειρηματία.
- Υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδος μόνο εάν δεν έχει γίνει και προηγούμενη υπερδωδεκάμηνη χρήση από τη μετατρεπόμενη επιχείρηση.
- Μεγαλύτερη εμπιστοσύνη και διαφάνεια της επιχείρησης στην αγορά.
- Δύναται συνέχιση επιχείρησης ακόμα και σε περίπτωση θανάτου των ιδρυτών μιας Α.Ε. Συμπερασματικά εύκολα εντοπίζονται τα πλεονεκτήματα μετατροπής μιας ατομικής επιχείρησης σε νομική μορφή αφού αποτελεί την πιο απλή μορφή επιχείρησης, χρησιμοποιείται κυρίως στην έναρξη επιχειρηματικής ζωής του ιδιοκτήτη και συνήθως ταυτίζεται πλήρως με το πρόσωπο του επιχειρηματία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 1297/1972

Η συγχώνευση και η μετατροπή ατομικών επιχειρήσεων δεν είναι δυνατή να γίνει χωρίς την επίκληση των ευεργετικών διατάξεων τόσο του ΝΔ 1297/1972, όσο και του Ν.2166/1993. Υπό την έννοια αυτή, οι ατομικές επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλουν δηλώσεις διακοπής εργασιών και εν συνεχεία οι ατομικοί επιχειρηματίες να συστήσουν την ΑΕ. Από πολλούς οι συγκεκριμένοι αναπτυξιακοί νόμοι θεωρούνται τα τέλεια «εργαλεία επένδυσης και εξυγίανσης». Κυρίως για επιχειρήσεις με μετρήσιμα σημαντική ακίνητη περιουσία ίσως είναι το πιο χρήσιμο εργαλείο, αφού κάνοντας χρήση τις διατάξεις του τυγχάνουν απαλλαγή του φόρου μεταβίβασης ακινήτου, ήτοι 3% της αντικειμενικής αξίας του.

Σαν διάταγμα το 1297/1972, είναι το μακροβιότερο νομοθέτημα που διέπει τους μετασχηματισμούς εταιρειών και απαλλάσσει τις επιχειρήσεις από υπέρογκες επιβαρύνσεις και κόστη, τα οποία θα τους επιβάρυναν σε περίπτωση που κάνανε χρήση τις διατάξεις του Ν.4601/2019. Παρέχει κίνητρα και φορολογικές απαλλαγές σε όλες τις επιχειρήσεις που είτε μετατρέπονται είτε συγχωνεύονται σε Ανώνυμες εταιρείες ή

Περιορισμένης ευθύνης. Σκοπός του διατάγματος είναι η ενίσχυση ιδιωτικής πρωτοβουλίας για τη δημιουργία ισχυρών οικονομικών μονάδων, στη δημιουργία μεγάλων και βιώσιμων επιχειρηματικών μονάδων. Η λογική των αναπτυξιακών γενικά νομοθετημάτων είναι η μετάβαση σε μια πιο ασφαλή και επαρκή εταιρική κατάσταση. Τα κίνητρα που παρείχε δεν μπορούσαν να εφαρμοστούν σε επιχειρήσεις όπου ως αντικείμενο είχαν (κατά κύριο λόγο) την κατασκευή ή την εκμετάλλευση πάσης φύσεως ακινήτων πλην ξενοδοχείων και σε συγχώνευση με αλλοδαπή εταιρεία.²¹ Με το πέρας του χρόνου αλλαγές και βελτιώσεις επήλθαν στο συγκεκριμένο διάταγμα. Είχε παλαιότερα ημερομηνία ισχύς, όπου την παρατείνουν σταδιακά διάφοροι διαδοχικοί νόμοι. Ο Ν.4072/2012 έφερε δυο σημαντικές αλλαγές. Πρωτίστως παράτεινε την ισχύ του διατάγματος επ'άοριστον και με το άρθρο 322, πλέον μπορούν να συγχωνευτούν, αποσχισθούν ή και μετατραπούν ακόμα και εταιρείες που μεταξύ των δραστηριοτήτων τους είναι και η εκμετάλλευση ακινήτων.²²

Παρακάτω γίνει ανάλυση και θα το εξετάσουμε από πτυχές συμφέροντες των επιχειρήσεων. Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζεται, τι προϋποθέσεις πρέπει να ισχύουν;

4.1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με βάση το ισχύον του Ν.Δ. 1297/1972 μέχρι και σήμερα μπορούμε να οριοθετήσουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις όπου επικεντρώνεται ο νόμος:

❖ Σύμφωνα με το άρθρο 1:

— «Συγχώνευση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής σε λειτουργούσα ανώνυμη εταιρεία ή προς το σκοπό ίδρυσης ανώνυμης εταιρείας»

Όταν η εν λόγω συγχώνευση παίρνει μέρος ανάμεσα προσωπικής εταιρείας, ΑΕ ή ΕΠΕ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.4601/2019 (πεδίο εφαρμογής του). Η συμμετοχή ωστόσο μιας ατομικής επιχείρησης σε ΑΕ ή προς το σκοπό ίδρυσης ΑΕ δε υπόκειται στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου νόμου. Τότε ή οι μορφές αυτές μετασχηματισμού θα

²¹ Άρθρο 12, εγκ.25/1973, Υπουργείο Οικονομικών

²² Άρθρο 322 παρ.3 Ν.4072/2012: «Το άρθρο 12 του ν.δ.1297/72 παύει να ισχύει για συγχωνεύσεις ή μετατροπές επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νομοθετήματος αυτού από τη δημοσίευση του παρόντος και μετά...»

αντιμετωπιστούν ως καταχρηστικοί μετασχηματισμοί ή ως ειδικά ρυθμιζόμενες περιπτώσεις μετασχηματισμού αν και μόνο αν εμπίπτουν σε κάποιο πεδίο εφαρμογής κάποιου νομοθετήματος. Επομένως στην περίπτωση που αναφέραμε παραπάνω περί ατομικής θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του Ν.Δ.1297/1972.

- «Συγχώνευση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής σε λειτουργούσα εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή προς το σκοπό ίδρυσης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης»

Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να συμμετάσχει οποιαδήποτε επιχείρηση πλην μιας ανώνυμης εταιρείας, καθώς σκοπός του νομοθετήματος είναι η δημιουργία ανώτερων νομικά οντοτήτων. Όσα λέχθηκαν ανώτερα περί ατομικής επιχείρησης ισχύουν και στο παρών πεδίο εφαρμογής.

- «Μετατροπή επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής σε ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης»

Όπως ήδη έχει γίνει αναφορά, σκοπός του εν λόγω νομοθετήματος είναι η δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων. Δεν φέρει ως σκοπό την μετατροπή επιχείρησης σε μία μικρότερη μονάδα²³. Συνεπώς οι διατάξεις του δεν επιτρέπουν την εφαρμογή μετατροπής ΑΕ σε ΕΠΕ. Με βάση και την ανάλυση του κεφαλαίου 1 είδαμε πως η μετατροπή μιας ατομικής επιχείρησης σε ΑΕ ή ΕΠΕ, δεν τυγχάνουν εφαρμογή από τον Ν.4601/2019 καθώς και όπως επισημαίνει η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων στην ουσία αφορά σύσταση νέου νομικού προσώπου με εισφορά σε είδος και όχι μετατροπή αυτή καθαυτή.

❖ Σύμφωνα με το άρθρο 7 στην παράγραφο 1:

- «Εισφορά από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσότερων βιομηχανικών κλάδων αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστάμενη ανώνυμη βιομηχανική εταιρεία»

Στην περίπτωση αυτή προβλέπονται η εισφορά όλων των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού και όλα τα πάγια του αποσπώμενη κλάδου. Πρέπει να επισημάνουμε ότι η

---

²³ Εγκύκλιος Υπ. Οικ. Με αρ. πρωτ. 1039799/10359/Β0012/ΠΟΛ. 1080/5.4.1994

εισφέρουσα εταιρεία θα πρέπει να λειτουργήσει κανονικά με τους υπόλοιπους κλάδους που διαθέτει. Η περίπτωση αυτή δύναται μόνο στην περίπτωση της ΑΕ και όχι πχ σε εισφορά κλάδου από ατομική επιχείρηση σε κεφαλαιουχικές εταιρείες (Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε.).

❖ Σύμφωνα με το άρθρο 7 στην παράγραφο 3:

— «Συγχωνεύσεις επιχειρήσεων που ανήκουν σε γεωργικούς συνεταιρισμούς»

Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει απαλλαγή από τις προϋποθέσεις υπαγωγής που τίθενται στο παρόν νομοθέτημα για τους λοιπά υπαγόμενους από τον νόμο μετασχηματισμούς.

❖ Σύμφωνα με το άρθρο 9 στην παράγραφο 1:

— «Συγχώνευση δύο ή περισσότερων βιομηχανικών ή βιοτεχνικών επιχειρήσεων»

Εξαιρώντας τις ανώνυμες εταιρείες με σκοπό τη δημιουργία βιομηχανικής ή βιοτεχνικής προσωπικής εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.

Μέχρι την δημοσίευση του Ν.4072/2012 οι διατάξεις του Ν.Δ.1297/1972 δεν εφαρμοζόταν σε επιχειρήσεις με κύρια δραστηριότητα την κατασκευή και εκμετάλλευση πάσης φύσεως ακινήτων πλην όμως των ξενοδοχειακών μονάδων. Το τελευταίο είναι κάτι που άλλαξε για λόγους ίσης μεταχείρισης των επιχειρήσεων και για την τόνωση της κτηματαγοράς. Σημειώνουμε επίσης πως με βάση το υπουργείο εμπορίου μέσω ατομικής απάντησης (αρ.πρωτ. Κ2-434/5.1.1989) όλες οι διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 1297/1972 μπορούν να εφαρμοστούν και στην περίπτωση που η συγχωνευόμενη επιχείρηση βρίσκεται στο στάδιο εκκαθάρισης.

4.2 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.Δ.1297/1972

Με βάση το Ν.Δ.1297/1972, και τα άρθρα 4 έως 6 του συγκεκριμένου νομοθετήματος, πρέπει όλες οι εταιρείες όπου επιθυμούν να προβούν σε κάποιο μετασχηματισμό που εμπεριέχεται στις παραπάνω περιπτώσεις να πληρούν ορισμένες προδιαγραφές. Οι προδιαγραφές αυτές δεν παρεκκλίνουν ακόμα και όταν κάνουμε λόγο για περιπτώσεις γνήσιου μετασχηματισμού. Μόνο έτσι μπορούν να υπαχθούν για μετασχηματισμό στο

συγκεκριμένο διάταγμα και ως επί τον πλείστον να «απολαύσουν» και τα φορολογικά κίνητρα που ο συγκεκριμένος τους παρέχει. Πιο συγκεκριμένα οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972 είναι οι συγκεκριμένες:

- 1) Από τη συγχώνευση ή μετατροπή προερχόμενη εταιρία θα έχει κατά το χρόνο της συγχώνευσης ή σύστασης της, ολοσχερώς καταβλημένο κεφάλαιο όχι κατώτερο, αν μεν είναι ανώνυμη εταιρία (ΑΕ) των τρεις χιλιάδων (3.000) ευρώ, αν δε είναι εταιρία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), των εκατό σαράντα έξι χιλιάδων επτακοσίων τριάντα πέντε (146.735) ευρώ²⁴
- 2) Στις περιπτώσεις μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας (Ο.Ε, Ε.Ε) ή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε) σε ανώνυμη εταιρία ή εισφοράς κλάδου των επιχειρήσεων αυτών σε ανώνυμη εταιρία ή συγχώνευσης αυτών με ανώνυμη εταιρία, εκτός της περίπτωσης συγχώνευσης ανωνύμων εταιριών, οι μετοχές της ανώνυμης εταιρίας, που αντιστοιχούν στην αξία του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολο τους και μη μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου τους για μια πενταετία από το χρόνο της συγχώνευσης ή μετατροπής.²⁵
- 3) Στις περιπτώσεις μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε) ή συγχωνεύσεως αυτών σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, τα αντιστοιχούντο σε αξία του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα είναι μη μεταβιβάσιμα κατά ποσοστό 75% του συνόλου τους επί μία πενταετία από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.²⁶
- 4) Σύμφωνα με το προ ισχύον καθεστώς η απογραφή των στοιχείων της εταιρείας πραγματοποιούνταν από την Επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920. Κατά τις τότε εφαρμοζόμενες διατάξεις η εν λόγω Επιτροπή έπρεπε να προβεί στην εκτίμηση όλων των

---

²⁴ Βλ. άρ. 4 περ. α του Ν.Δ. 1297/1972 και της Εγκυκλίου υπ' αρ. πρωτ. 1038678/10318/Β0012, ΠΟΛ.1106/11.4.2001 περί καθορισμού σε ευρώ του κατώτερου ύψους του μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. που προέρχεται από μετασχηματισμό, με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ.1297/1972 ή του Ν.2166/1993.

²⁵ Βλ. άρ. 4 περ. β του Ν.Δ. 1297/1972.

²⁶ Βλ. άρ. 4 περ. γ του Ν.Δ. 1297/1972

στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της επιχείρησης και να συντάξει σχετική έκθεση, στην οποία θα αναγράφονται οι αξίες που απέδωσε σ' αυτά και θα απεικονίζεται η καθαρή θέση της επιχείρησης όπου θα μετασηματιστεί. Κάτι τέτοιο πλέον δεν ισχύει. Αυτό που ορίζεται τώρα και είναι σε ισχύ, αφορά την εκτίμηση αξίας των παγίων στοιχείων της μετασηματιζόμενης επιχείρησης από τουλάχιστον δυο ορκωτούς λογιστές ή από μια ελεγκτική εταιρεία ή από οποιουδήποτε ανεξάρτητους αλλά πιστοποιημένους εκτιμητές. Οι τελευταίοι είναι υποχρεωμένοι να συντάξουν έκθεση εκτίμησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζουν οι Ν.4601/2019 αρ.10 και Ν.4548/2018 αρ.17 παρ.3.

- 5) Κάθε εταιρεία που θα δημιουργηθεί με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972, οφείλει να μην επέλθει σε λύση για τα επόμενα πέντε (5) έτη. Σε περίπτωση μη τήρησης είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει όλους τους φόρους και τα τέλη από τα οποία επωφελήθηκε λόγω των συγκεκριμένων διατάξεων.²⁷ Η μοναδική περίπτωση όπου δεν υφίσταται το παραπάνω είναι σε περιπτώσεις όπου η λύση αφορά την συγχώνευση ή την απορρόφηση με άλλη εταιρεία ή διάσπαση Α.Ε. βάσει του Π.Δ. 498/1987 και η απόσχιση κλάδου για ίδρυση Α.Ε.²⁸

Κατά συνέπεια των παραπάνω, ο υπολογισμός όλων των τελών χαρτοσήμου, λοιπών φόρων, τέλη-εισφορές υπέρ Δημοσίου ή τρίτων, υπολογίζονται με βάση των συντελεστή όπου ισχύ στο χρόνο μετασηματισμού ενώ για τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων επί της προκύπτουσας από το μετασηματισμό υπεραξίας θα υπολογισθεί, εάν πρόκειται για Α.Ε λόγου χάριν, με τον συντελεστή πάνω στα διανεμόμενα κέρδη της ΑΕ κατά το χρόνο διάλυσης της εταιρείας.

Σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε πως σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας μέσα σε δύο (2) μήνες (αίτηση διάλυσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ), η εταιρεία θα καταβάλλει όλους τους φόρους και τα τέλη χωρίς προσαυξήσεις.²⁹

²⁷ Βλ. άρ. 5 παρ. 1 του Ν.Δ. 1297/1972.

²⁸ Βλ. άρ. 5 παρ. 4 του Ν.Δ. 1297/1972.

²⁹ Βλ. άρ. 5 παρ. 2 του Ν.Δ. 1297/1972.

4.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν.Δ.

1272/1972

Στην συγκεκριμένη ενότητα θα γίνει αναφορά σε όλες τις φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις που προσφέρει το συγκεκριμένο διάταγμα στις υπαγόμενες επιχειρήσεις.

- 1) Αναβολή φορολόγησης της προκύπτουσας υπεραξίας των εισφερόμενων στοιχείων ή αλλιώς Tax Deferral.

Η υπεραξία σαν έννοια αφορά τόσο τα πάγια στοιχεία της εταιρείας όσο και τα εμπορεύσιμα στοιχεία αυτής. Σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς η απογραφή πραγματοποιούνταν από την Επιτροπή όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Κατά τις τότε εφαρμοζόμενες διατάξεις η εν λόγω Επιτροπή έπρεπε να προβεί στην εκτίμηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της επιχείρησης και να συντάξει σχετική έκθεση, στην οποία θα αναγράφονται οι αξίες που απέδωσε σ' αυτά και η προκύπτουσα καθαρή θέση της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης. Πλέον, συντάσσεται έκθεση αποτίμησης από δύο ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτική εταιρεία ή, κατά περίπτωση, από δύο ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές. Σύμφωνα με το Ν.Δ. 1297/1972, στο άρθρο 2 παρ.1-2, η υπεραξία προκύπτει ύστερα από την απογραφή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού και δεν υπάγεται στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων κατά των χρόνων μετασχηματισμού. Η υπεραξία θα φορολογηθεί μόνο κατά τον χρόνο διάλυσης της μετασχηματισμένης εταιρείας.³⁰ Ωστόσο για να μπορέσουμε να κάνουμε χρήση της συγκεκριμένης διάταξης προϋποθέτει η υπεραξία που προκύπτει να εγγραφεί και να παρακολουθείται σε ειδικούς λογαριασμούς τάξεως από τον χρόνο μετασχηματισμού έως την διάλυση της εταιρείας.³¹ Όταν η εταιρεία όπου

³⁰ Βλ. παρ. 2 του άρ. 2 του Ν.Δ.1297/1972: «Η ... υπεραξία, διαπιστούμενη δι' απογραφής των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευομένων ... επιχειρήσεων και εμφανιζόμενη απαραίτητως εις ειδικούς λογαριασμούς της συγχωνευούσης ... μέχρι του χρόνου διαλύσεώς της, θεωρείται περιερχομένη εις ταύτην και φορολογείται κατά τον χρόνον της καθ' οιονδήποτε τρόπον διαλύσεώς της».

³¹ Βλ. Αποφάσεις ΔΕΦΑΘ 2329/2013, 2930/2013 και ΣΛΟΤ 1126ΕΞ/23.7.2019 που ορίζει: «Ο λογαριασμός τάξεως στον οποίο εμφανίζεται το ποσό της υπεραξίας του Ν.Δ. 1297/1972 παραμένει με το ίδιο υπόλοιπο μέχρι τη διάλυση της εταιρείας προκειμένου να παρέχεται η πληροφόρηση σχετικά με το ποσό της υπεραξίας που θα πρέπει να φορολογηθεί κατά το χρόνο αυτόν»

μετασχηματίστηκε επέλθει σε λύση, η υπεραξία θα προστεθεί στα κέρδη της επιχείρησης και θα φορολογηθεί ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα.³² Η αναβολή φορολογίας της υπεραξίας αφορά τόσο στο νομικό πρόσωπο της εταιρείας όσο και στους μέτοχους ή εταίρους των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων. Ακόμα και στην περίπτωση εισφοράς από λειτουργούσα επιχείρηση (μικτή ή βιομηχανική) ενός ή περισσότερων βιομηχανικών κλάδων αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστάμενη ανώνυμη βιομηχανική εταιρεία με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθ. 7 του Ν.Δ. 1297/1972, επιτρέπεται η αναβολή φορολόγησης της υπεραξίας όπου προκύπτει από τον μετασχηματισμό.

Καθώς έχουμε κάνει αναφορά ότι στην περίπτωση μετασχηματισμού ατομικής επιχείρησης, μεταβιβάζεται η περιουσία της εταιρείας και όχι του φυσικού προσώπου.³³ Έτσι για να μπορέσει να γίνει η εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ.1297/1972, πρέπει να μεταβιβάζεται στη νέα επιχείρηση, όχι ολόκληρη η περιουσία του ατόμου, αλλά μόνο της επιχειρήσεως αυτού, δηλαδή τα πάγια αυτά περιουσιακά στοιχεία να ανήκουν στην κυριότητα της ατομικής επιχείρησης και όχι του φυσικού προσώπου.³⁴

³² Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρ. 47 και 58 του Κ.Φ.Ε..

³³ Με την υπ' αριθ. 466/πολ.25/1973 ερμηνευτική Εγκύκλιο του Ν.Δ. 1297/1972.

³⁴ Βλ. Ατομική απάντηση του Υπ. Οικονομικών με αριθ. πρωτ. 1115478/11607/Β 0012/18.12.2008 με θέμα: «Μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης με τις ευεργετικές διατάξεις του ν.δ. 1297/1972», στην οποία γνωστοποιούνται τα ακόλουθα: «Απαντώντας στη σχετική αίτησή σας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα: 1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ.1297/1972, οι διατάξεις του νομοθέτηματος αυτού εφαρμόζονται μεταξύ άλλων και επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, εφόσον σε αυτές δεν περιλαμβάνεται ανώνυμη εταιρία, σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης ή προς το σκοπό ίδρυσης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, με την προϋπόθεση ότι η συγχώνευση ή μετατροπή θα περατωθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2008 (παρ. 2 άρθρου 25 ν.3427/2005). 2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.Δ, 1297/1972 ορίζεται, ότι η προκύπτουσα υπεραξία κατά τη συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 1 του νομοθέτηματος αυτού, δεν υπόκειται, κατά το χρόνο της συγχώνευσης ή μετατροπής, σε φόρο εισοδήματος. 3. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου πιο πάνω άρθρου και νομοθέτηματος ορίζεται, ότι η κατά την προηγούμενη παράγραφο υπεραξία, η οποία διαπιστώνεται με απογραφή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευόμενων ή μετατρεπόμενων επιχειρήσεων και η οποία εμφανίζεται απαραίτητως σε ειδικούς λογαριασμούς της συγχώνευσης ή της νέας εταιρείας μέχρι του χρόνου διαλύσεώς της, θεωρείται περιερχόμενη σε αυτήν και φορολογείται κατά το χρόνο της με οποιονδήποτε τρόπο διάλυσής της. 4. Όπως έχει γίνει δεκτό με την αριθ. 466/ΠΟΛ.25/1973 ερμηνευτική εγκύκλιο του ν.δ. 1297/1972, για την εφαρμογή των διατάξεων του νομοθέτηματος αυτού,

2) Απαλλαγή των εισφερόμενων ακινήτων από τον Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτων (Φ.Μ.Α.)

Με βάση το άρθρο 3 παρ.1 του συγκεκριμένου διατάγματος, ανεξαρτήτως χρόνου ιδιοκτησίας ή χρησιμοποίησης ακινήτων από μια εταιρεία τα οποία εισφέρονται σε μια νέα (συνιστάμενη ή συγχωνεύσουσα) απαλλάσσονται από ΦΜΑ. Αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο υπό το πρίσμα ότι όσα ακίνητα εισφέρονται χρησιμοποιούνται μόνο για τις ανάγκες της νέας εταιρείας για τουλάχιστον μια πενταετία από την συγχώνευση ή μετατροπή. Να τονιστεί σε αυτό το σημείο ότι τα ακίνητα όπου ανήκουν στους εταίρους και όχι στην επιχείρηση δεν τυγχάνουν αυτής της απαλλαγής.³⁵ Με τον όρο «χρησιμοποίηση» που αναφέραμε πάνω ωστόσο τι τελικά νοείται; Με τον όρο αυτό

πρέπει να μεταβιβάζεται στη νέα επιχείρηση, προκειμένου περί ατομικών επιχειρήσεων, όχι ολόκληρη η περιουσία του ατόμου, αλλά μόνο της επιχειρήσεως αυτού. 5. Επίσης, από τη Διοίκηση έχει γίνει δεκτό, ότι σε περίπτωση μετατροπής επιχειρήσεων σε ανώνυμη εταιρία, στο όνομα της τελευταίας φορολογούνται τα κέρδη που προκύπτουν για το χρονικό διάστημα από την ίδρυσή της, δηλαδή από την δημοσίευση του καταστατικού της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μετά, ενώ για τα μέχρι την ημερομηνία αυτή κέρδη φορολογούνται οι επιχειρήσεις που μετατράπηκαν. Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου να προσδιορισθούν τα κέρδη, οι μετατρέπομενες εταιρίες πρέπει να συντάξουν απογραφή λήξης και η εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή απογραφή έναρξης (Ε.16455/ΠΟΛ.264/1969 και Ε. 24011/ΠΟΛ.423/1969 διαταγές μας). Τα ανωτέρω είναι σύμφωνα και με το περιεχόμενο της 939/1985 γνωμοδότησης της Συνέλευσης των Προϊσταμένων των Νομικών Διευθύνσεων της Διοίκησης που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, 6. Επιπλέον, από τη Διοίκηση έχει γίνει δεκτό, ότι κατά τη μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972, υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος από τις μετατρέπομενες ή συγχωνευόμενες γενικά επιχειρήσεις και χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος από την προερχόμενη από το μετασχηματισμό Α.Ε, ή Ε.Π.Ε., κατά περίπτωση, για τα εισοδήματα που αποκτούν οι τελευταίες από το χρόνο μετασχηματισμού και μετά (1072717/11061/Β0012/7.10.2004 έγγραφό μας). 7. Από τα στοιχεία που μας θέσατε υπόψη με τη σχετική αίτησή σας προκύπτει, ότι πελάτης σας, ατομική επιχείρηση με βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., προτίθεται να μετατραπεί σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης, κάνοντας χρήση των ευεργετικών διατάξεων του ν.δ. 1297/1972. 8. Μετά από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω προκύπτει, ότι στην περίπτωση που μνημονεύετε στην αίτησή σας έχουν καταρχήν εφαρμογή οι ευεργετικές διατάξεις του ν.δ. 1297/1972, δηλαδή η ατομική επιχείρηση μπορεί να μετατραπεί σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης, χωρίς την καταβολή, κατά το χρόνο της μετατροπής, φόρου εισοδήματος για την προκύπτουσα υπεραξία. Ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για να τύχει απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος η προκύπτουσα υπεραξία επί των εισφερομένων πάγιων στοιχείων της ατομικής επιχείρησης, είναι τα πάγια αυτά περιουσιακά στοιχεία να ανήκουν στην κυριότητα της ατομικής επιχείρησης και όχι του φορέα αυτής (φυσικού προσώπου), το οποίο ως θέμα πραγματικό διαπιστώνεται από την αρμόδια Φορολογούσα Αρχή. Τέλος, συνάγεται ότι η προερχόμενη από τη μετατροπή Ε.Π.Ε. θα φορολογηθεί για τα εισοδήματα που θα αποκτήσει από το χρόνο σύστασής της και μετά, ενώ τα εισοδήματα που προέκυψαν μέχρι του χρόνου αυτού, θα υπαχθούν σε φορολογία με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φυσικού προσώπου που ασκούσε ατομικά την επιχείρηση.»

³⁵ Όπως έχει γίνει δεκτό με την υπ' αριθ. 466/πολ.25/1973 ερμηνευτική Εγκύκλιο του Ν.Δ. 1297/1972.

νοείται όχι μόνο η οικονομική ένταξη του κτιρίου σε όλη επιχειρηματική δράση, η οποία εκδηλώνεται και με την υλική και απευθείας χρήση από την επιχείρηση στην οποία ανήκει το μεταβιβαζόμενο ακίνητο αλλά νοείται και η άμεση – υλική. Βέβαια μπορούμε να ισχυριστούμε πως ως ανάγκες της επιχείρησης μπορούν να θεωρηθούν και όσα αναγράφονται στο καταστατικό της.³⁶ Τα ακίνητα που αποτελούν απλώς πάγια περιουσιακά στοιχεία χωρίς να χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση, δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή από τον Φ.Μ.Α. Στην περίπτωση κατά την οποία το ακίνητο δεν χρησιμοποιείται ως πάγιο από τη μετασηματισθείσα για τις ανάγκες της ήδη από το χρόνο του μετασηματισμού, είναι δυνατή η επιβολή του Φ.Μ.Α..

Ωστόσο τι συμβαίνει με τις εκμισθώσεις ακινήτων; Με βάση το άρθρο 3 παρ.1 του Ν.Δ.1297/1972, η εκμίσθωση ακινήτου από την μετασηματισμένη εταιρεία σε κάποιο τρίτο καθίσταται δυνατή μόνο υπό την προϋπόθεση ότι με αυτόν τον τρόπο δεν μεταβάλλεται το αντικείμενο εργασιών της. Για να το κατανοήσουμε καλύτερα , μια εταιρεία Α, εφόσον έχει συγχωνευτεί ή μετατραπεί, κατά την διάρκεια των πέντε (5) πρώτων ετών έχει την δυνατότητα να εκμισθώσει σε κάποιο τρίτο Χ ένα ακίνητο. Το προϊόν της εκποίησης αυτής δύναται να χρησιμοποιηθεί από την εταιρεία Α, μέσα σε δύο (2) έτη από την συγχώνευση ή μετατροπή για την απόκτηση άλλων ακινήτων ή πάγιων περιουσιακών στοιχείων με αξία ίση τουλάχιστον καθώς και για την εξόφληση οφειλών ή φορολογικών υποχρεώσεων.

Εάν όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις δεν εφαρμοστούν τότε δύναται η επιβολή του ΦΜΑ. Αυτός υπολογίζεται επί της αγοραίας αξίας του οικοπέδου και των κτισμάτων με τους συντελεστές που ισχύουν κατά το τρέχοντα χρόνο. Όπως έχει κριθεί η φορολογική αρχή και τα δικαστήρια δεν δεσμεύονται από την αξία του ακινήτου όπως αυτή προσδιορίστηκε από την Επιτροπή του άρ. 9 του Ν. 2190/1920 και δύναται να εκτιμηθεί

---

³⁶ Βλ. Απόφαση ΣτΕ 335/1994

εκ νέου λαμβάνοντας υπόψη και άλλα, μεγαλύτερη αποδεικτικής αξίας συγκριτικά στοιχεία.³⁷

3) Μεταφορά ευεργετημάτων άλλων αναπτυξιακών νόμων

Θα πρέπει για την εφαρμογή του συγκεκριμένου, κατά τον χρόνο της συγχώνευσης ή της μετατροπής να ισχύει ο αναπτυξιακός νόμος στον οποίο έχει υπαχθεί η επένδυση. Μια επιχείρηση η οποία μετασχηματίζεται με τις διατάξεις του Ν.Δ.1297/1972, μπορεί να χρησιμοποιήσει τα φορολογικά ευεργήματα των αναπτυξιακών νόμων Ν.Δ.4002/1959, Ν.Δ. 1078/1971 και Α.Ν.147/1971³⁸.

4) Αναβολή φορολόγησης κατά τον χρόνο του μετασχηματισμού των αφορολόγητων αποθεματικών

Παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς των αφορολόγητων αποθεματικών των αναπτυξιακών νόμων που έχουν σχηματίσει, χωρίς να υπαχθούν σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων κατά το χρόνο του μετασχηματισμού. Υποχρέωση της εταιρείας είναι η αυτούσια μεταφορά των αφορολόγητων κρατήσεων στη νέα εταιρεία και η εμφάνιση αυτών σε ειδικούς λογαριασμούς στα βιβλία της σε όλη τη διάρκεια λειτουργίας της. Αυτό απαιτείται διότι δεν επιτρέπεται η κεφαλαιοποίησή τους κατά τη διάρκεια του μετασχηματισμού.

5) Απαλλαγή από το τέλος χαρτοσήμου και κάθε άλλο φόρο, κάθε τέλος ή εισφορά για τη σύμβαση μετασχηματισμού και εισφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η μεταγραφή κάθε σχετικής πράξης ή συμφωνίας όπου αφορά την μεταβίβαση ή την εισφορά στοιχείων ενεργητικού-παθητικού ή σύμβαση συγχώνευσης ή μετατροπής καθώς και κάθε εμπράγματος δικαιώματος που απαιτείται δημοσιοποίηση στο ΓΕΜΗ

³⁷ Βλ. Αποφάσεις ΣτΕ 1111/1984, 1497/1989, 168/1992, Γνωμοδότηση ΝΣΚ υπ' αριθ. 152/1994 και Εγκύκλιο Υπ.Οικ. υπ' αριθ. ΠΟΛ 1180/1994

³⁸ Ν.Δ. 4002/1959 «Περί Λήψεως Φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς Ενίσχυσιν των Παραγωγικών Επενδύσεων» ΦΕΚ Α' 233/1959, Α.Ν. 147/1971 «Περί Συμπληρώσεως της περί Κινήτρων διά Βιομηχανικές Επενδύσεις Κείμενης Νομοθεσίας», και Ν.Δ. 1078/1971 «Περί Λήψεως Φορολογικών και άλλων τινών Μέτρων προς Ενίσχυσιν της Περιφερειακής Ανάπτυξης». ΦΕΚ Α' 272/1971.

απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος χαρτόσημου, τέλος υπέρ Δημοσίου καθώς και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ τρίτου. Παρόλα αυτά στην παραπάνω διάταξη δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Σ.Κ., όπου υπολογίζεται με συντελεστή 1% στο ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας που προκύπτει από τον μετασχηματισμό.

Με βάση ωστόσο την φορολογική Διοίκηση, επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/1972), μόνο εφόσον συντελείται συγκέντρωση κεφαλαίων:

- i. Εάν συγχωνεύεται πρόσωπο που δεν ήταν υποκείμενο του Φ.Σ.Κ. με πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο αυτό (π.χ. συγχώνευση μιας ατομικής επιχείρησης με Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. ή συγχώνευση προσώπου που ο σκοπός του δεν ήταν κερδοσκοπικός με πρόσωπο κερδοσκοπικό)
- ii. Εάν προκύπτει διαφορά κεφαλαίου με κάθε είδους νέα εισφορά. Ως νέα εισφορά θεωρείται και η διαφορά κεφαλαίου που προκύπτει για την απορροφώσας εταιρεία στην περίπτωση απόσχισης κλάδου ανώνυμης εταιρείας και απορρόφησής του από άλλη
- iii. Εάν μετατρέπεται πρόσωπο που δεν ήταν υποκείμενο του Φ.Σ.Κ., κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 του ν. 1676/1986, σε πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο αυτό (π.χ. μετατροπή ατομικής επιχείρησης, σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. ή μετατροπή προσώπου που ο σκοπός του δεν ήταν κερδοσκοπικός σε πρόσωπο κερδοσκοπικό). Όσον αφορά στην πρώτη περίπτωση, ήτοι στην μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε κεφαλαιουχική εταιρεία, η Φορολογική Διοίκηση έχει δεχτεί ότι, δεν επιβάλλεται Φ.Σ.Κ. εφόσον γίνεται εισφορά εις είδος του ενεργητικού και παθητικού της ατομικής επιχείρησης σε νέα εταιρεία.

6) Μεταφορά φορολογικών ζημιών

Η εν λόγω ζημία η οποία προέρχεται είτε από τη χρήση εντός της οποίας λαμβάνει χώρα ο μετασχηματισμός, είτε από προηγούμενες χρήσεις, μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα κέρδη της λήπτριας εταιρίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1 - 4

του άρθρου 27 του Κ.Φ.Ε.. Ειδικότερα, η μεταφορά της ζημίας προς συμψηφισμό επιτρέπεται για χρονικό διάστημα πέντε φορολογικών ετών.

7) Ευνοϊκή βάση υπολογισμού αποσβέσεων

Σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να προκύπτει υπεραξία στα πάγια περιουσιακά στοιχεία της συγχωνευόμενης ή μετατρεπόμενης επιχείρησης. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρ. 3 του Ν.Δ. 1297/1972 οι αποσβέσεις που υπολογίζονται στην υπεραξία που αναλογεί στην αποσβεσθέντα αξία των εισφερόμενων από τη μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προήλθε από τη μετατροπή ή συγχώνευση.³⁹

Συνοπτικά και για ευκολότερη κατανόηση όλα τα παραπάνω παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα:

Ν.Δ.1297/1972		
Είδος μετασχηματισμού	Μετατροπή Συγχώνευση με απορρόφηση Συγχώνευση με σύσταση νέας Απόσχιση κλάδου	Κάθε μορφής επιχείρησης σε Α.Ε. ή εκτός Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. και Βιομηχανικών- βιοτεχνικών εταιριών εκτός Α.Ε. σε Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.
Προϋποθέσεις	Μετασχηματισμός σε εταιρεία «ανώτερου νομικού τύπου» Εγκατάσταση επιχείρησης Υποχρέωση αποτίμησης περιουσιακών στοιχείων Ελάχιστο ύψος Μ.Κ. μετά τον μετασχηματισμό	Ημεδαπές ΑΕ: €300.000,00 ΙΚΕ/ΕΠΕ: €146.735,00

³⁹ Βλ. Εγκύκλιο ΠΟΛ 1029/2006 του Υπ. Οικ. με αριθ. πρωτ. 1017621/10262/Β0012 και τίτλο «Δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων με βάση διοικητικές λύσεις και τη δικαστηριακή νομολογία.»

	Μεταβίβαση μετοχών/ μεριδίων	Πρέπει υποχρεωτικά να είναι μη μεταβιβάσιμες σε 75% του συνολικού αριθμού τους για μια πενταετία από το χρόνο του μετασχηματισμού (εξάριση συγχώνευση Α.Ε.).
Φορολογικά Ευεργετήματα		
	Προκύπτουσα υπεραξία	
	Φορολογητέα αξία περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεις της προκύπτουσας από το μετασχηματισμό εταιρείας	
	Απαλλαγή Φ.Μ.Α.	
	Απαλλαγή Τέλος χαρτοσήμου και κάθε άλλος φόρος, κάθε τέλος ή εισφορά	
	Ορισμένη απαλλαγή Φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων	
	Μεταφορά ευεργετημάτων αναπτυξιακών νόμων	
	Μεταφορά φορολογικών ζημιών	
	Αφορολόγητες κρατήσεις αναπτυξιακών νόμων	
	Μη Προθεσμία ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού	

Πίνακας 3. Ν.Δ. 1297/1972 Συνοπτικά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έστω η ατομική επιχείρηση Χ, με έδρα στην περιοχή του Τυρνάβου Θεσσαλίας η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα της οινοποίησης και της αγροτικής εκμετάλλευσης. Ο επιχειρηματίας αποφάσισε μόνος του την «μετατροπή» της επιχείρησής του σε Ανώνυμη εταιρεία, και η απόφαση αυτή δεν υποβάλλεται σε κανένα τύπο ούτε δημοσίευση όπως απαιτείται στις περιπτώσεις μετατροπής προσωπικών εταιρειών και ΕΠΕ σε ανώνυμες εταιρείες.

Η διαδικασία μετατροπής αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ.1297/1972 για όλα τα πλεονεκτήματα που προσφέρει και αναλύσαμε εκτενώς και παραπάνω καθώς και για το πεδίο εφαρμογής που μας προσφέρει και επιθυμεί ο ίδιος ο επιχειρηματίας. Εισφορά από την λειτουργούσα επιχείρηση Χ του τμήματος της οινοποίησης στη συνιστάμενη ΑΕ. Αυτό προϋποθέτει βέβαια το καταβεβλημένο κεφάλαιο μετά την εισφορά να'ναι τουλάχιστον 146.735€ της εταιρείας που απορροφά και της εισφέρουσας δεν θα υπολείπεται από τα όρια του άρθρου 7, παρ. 1&2 του συγκεκριμένου διατάγματος.

5.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ

Ο επιχειρηματίας αποφασίζει την μετατροπή με ημερομηνία 30/06/2022. Το λογιστήριο συντάσσει τον λεγόμενο «Ισολογισμός μετατροπής» με ημερομηνία την ίδια που αποφάνθηκε ο επιχειρηματίας την μετατροπή, ήτοι 30/06/2022.

Η διαδικασία μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε ανώνυμη εταιρία είναι η ακόλουθη:

Στις ατομικές επιχειρήσεις την απόφαση για μετατροπή της επιχείρησης την αποφασίζει μόνος του ο επιχειρηματίας. Η απόφαση αυτή δεν υποβάλλεται σε κανένα τύπο ούτε σε δημοσίευση, όπως απαιτείται στην περίπτωση μετατροπής εταιριών (προσωπικών και ΕΠΕ) σε ανώνυμη εταιρία. Μόλις αποφασισθεί η μετατροπή, η εταιρεία υποβάλει αίτηση

προς πιστοποιημένη εταιρεία ορκωτών λογιστών η οποία θα προβεί σε έλεγχο όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης. Τα στοιχεία που θα πρέπει να έχει συλλέξει για το πλαίσιο σύνταξης της έκθεσης εκτίμησης τους για την εξακρίβωση της αξίας της ατομικής επιχείρησης Χ σε ΑΕ σύμφωνα με τον Ν.Δ. 1297/72, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως εισφερθέν κεφάλαιο για την σύσταση της ΑΕ είναι τα ακόλουθα:

- 1.ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΛΠ (excel) με ημερομηνία Ισολογισμού Εκτίμησης 30/06/2022
- 2.Ιδιωτικό συμφωνητικό ίδρυσης της εταιρείας όπως ισχύει την παρούσα χρονική στιγμή
- 3.Εκτιμητική έκθεση ακινήτων από μηχανικό με ημερομηνία 30/06/2022
- 4.Μισθωτήρια συμβόλαια εν ενεργεία ενοικίασης κτιρίων
- 5.Βιβλίο Εσόδων-Εξόδων με ημερομηνία 30/06/2022
- 6.Ex-raít τραπεζών όψεως και δανείων που να είναι σύμφωνα με τα βιβλία με ημερομηνία 30/06/2022
- 7.Μητρώο παγίων ΕΛΠ με υπολογισμό αποσβέσεων (excel) με ημερομηνία 30/06/2022
- 8.Μεταφορικά μέσα εταιρείας (φορτηγά & Ε.Ι.Χ.) με αναλυτικά στοιχεία όπως Μάρκα, πινακίδες, ωφέλιμο βάρος και φωτοτυπία άδειας
- 9.Απογραφή αποθήκης με αποτίμηση με ημερομηνία 30/06/2022
- 10.Ανάλυση υπολοίπου πελατών με ημερομηνία 30/06/2022
- 11.Ανάλυση υπολοίπου προμηθευτών με ημερομηνία 30/06/2022
- 12.Ανάλυση απαιτήσεων από λοιπούς τρίτους, προσωπικό κλπ με ημερομηνία 30/06/2022
- 13.Ανάλυση οφειλών προς τρίτους, προσωπικό, εταίρους κλπ με ημερομηνία 30/06/2022

14. Κατάσταση αξιογράφων, εισπρακτέων-πληρωτέων με ημερομηνία 30/06/2022 (αριθμός επιταγής, εκδότης, τράπεζα, ποσό, ημερομηνία λήξης)

15. Ανάλυση των οφειλών από φόρους 30/06/2022. Φωτοτυπία των δηλώσεων φόρου εισοδήματος, ΦΠΑ, ΦΜΥ, Φόρου 20%, διάφορα τέλη τελευταίων δύο μηνών από όπου προκύπτουν οι φορολογικές υποχρεώσεις με ημερομηνία 30/06/2022

16. Ασφαλιστική & φορολογική Ενημερότητα

17. Κατάσταση εγγυητικών επιστολών με ημερομηνία 30/06/2022 (εάν υφίσταται)

Το λογιστήριο της ατομικής επιχείρησης ξεκίνησε να συλλέγει όλα τα παραπάνω στοιχεία σε φυσική και ηλεκτρονική μορφή. Τα περισσότερα προαπαιτούμενα συλλέχθηκαν με σχετική ευκολία, μέσω του λογιστικού προγράμματος της επιχείρησης. Παρακάτω δίνουμε μια παραπάνω έμφαση σε αυτά που ήθελαν μια παραπάνω λεπτομέρεια ή την προσοχή μας.

Η απογραφή έγινε με βάση την αποθήκη την συγκεκριμένη χρονική στιγμή τόσο σε πρώτες ύλες, υλικά συσκευασίας και αναλώσιμα όσο και σε έτοιμα και ημιτελή προϊόντα. Για να μπορέσει να βγει το κοστολόγιο, για τα υλικά συσκευασίας τα αναλώσιμα και των πρώτων υλών χρησιμοποιήθηκε από την επιχείρηση η μέθοδος FIFO (First-in-First-out). FIFO είναι μια λογιστική μέθοδος προσδιορισμού του κόστους πωληθέντων και της αξίας των αποθεμάτων σε μια επιχείρηση. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το απόθεμα μιας εταιρείας αποτιμάται με βάση την υπόθεση ότι τα πρώτα εμπορεύματα που αγοράστηκαν είναι και τα πρώτα που θα πωληθούν. Δηλαδή, τα παλαιότερα αγαθά που βρίσκονται στην αποθήκη είναι και τα πρώτα που θα εξέλθουν από αυτή.

Όσο αφορά την καταγραφή των παγίων είναι θα μπορούσαμε να πούμε και το πιο χρονοβόρο κομμάτι της διαδικασίας. Καταγράψαμε όλα τα πάγια σε ένα Excel αναφέροντας περιγραφή, αριθμό τιμολογίου, ημερομηνία απόκτησης, προμηθευτή, αξία κτήσης, ποσοστό και ποσό απόσβεσης και αναπόσβεστης αξίας. Όπως αναφέραμε στην αρχή της ενότητας, η ατομική επιχείρηση που υπόκειται σε μετασχηματισμό θα

συνεχίσει την ύπαρξη της με την αγροτική εκμετάλλευση και θα εισφέρει τμήμα της στην νέα εταιρεία ΑΕ, την οινοποίηση . Έτσι έπρεπε να γίνει ένας διαχωρισμός σχετικά με το ποια πάγια θα παραμείνουν στην ατομική επιχείρηση και θα είναι μέρος της παραγωγικής της δραστηριότητας και ποια θα εισφερθούν στην ΑΕ. Εφόσον έγινε ο διαχωρισμός υπολογίσαμε και τις τελικές αποσβέσεις για το 2022, με ημερομηνία 30/06/2022. Για να έχουμε μια καλύτερη εικόνα ταξινομήσαμε τα πάγια σε Excel με βάση τον λογαριασμό λογιστικής που ανήκουν και το τελικό που παραθέσαμε στους ορκωτούς λογιστές είχε την παρακάτω μορφή:

Περιγραφή	Ημερομ.κλήσης	Παραστατικό	Αξία κλήσης	Αποσβεσεις 31/12/2021	Αποσβεσεις 30/6/2022	Σύνολο αποσβεσεων	Αναπόσβεστη αξία
ΒΑΡΕΛΙΑ							
Βαρέλι	31/3/2016	31	2.115,00 €	1.216,13 €	105,75 €	1.321,88 €	793,12 €
Βαρέλια	9/7/2020	invoice 20208	13.389,00 €	2.008,35 €	669,45 €	2.677,80 €	10.711,20 €
Βαρέλι	28/4/2016	46	2.115,00 €	1.198,50 €	105,75 €	1.304,25 €	810,75 €
Βαρέλι	12/8/2016	INV 190	12.173,00 €	6.593,71 €	608,65 €	7.202,36 €	4.970,64 €
Βαρέλι	17/5/2018	INV 4	6.437,20 €	2.360,31 €	321,86 €	2.682,17 €	3.755,03 €
Βαρέλι	29/1/2019	invoice 1	11.319,25 €	1.339,57 €	565,96 €	1.905,53 €	9.413,72 €
Βαρέλι	17/9/2013	~	3.428,40 €	2.828,43 €	171,42 €	2.999,85 €	428,55 €
Βαρέλι	12/5/2016	INV 220	1.400,00 €	793,33 €	70,00 €	863,33 €	536,67 €
Βαρέλι	28/11/2016	INV 683	5.600,00 €	2.846,67 €	280,00 €	3.126,67 €	2.473,33 €
Βαρέλι	4/10/2018	TIM 67	11.160,00 €	3.627,00 €	558,00 €	4.185,00 €	6.975,00 €
Βαρέλι OVAL	17/8/2017	INV 251	79.264,00 €	34.347,70 €	3.963,20 €	38.310,90 €	40.953,10 €
Βαρέλια	10/8/2015	INV 127	11.040,00 €	6.624,00 €	552,00 €	7.176,00 €	3.864,00 €
Βαρέλια	17/7/2018	TIM 6	15.781,48 €	5.523,52 €	789,07 €	6.312,59 €	9.468,89 €
Βαρέλια	25/5/2018	INV 43	3.504,00 €	1.284,80 €	175,20 €	1.460,00 €	2.044,00 €
ΒΑΡΕΛΙΑ FOUNDE	4/2/2022	F22102841	5.860,00 €	~	195,33 €	195,33 €	5.664,67 €
			184.586,33 €	72.592,02 €	9.131,64 €	81.723,66 €	102.862,67 €
ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ							
Ανακατασκευή Δεξαμενής	15/10/2021	ΤΠΥ 9	7.500,00 €	187,50 €	375,00 €	562,50 €	6.937,50 €
Ανακατασκευή Δεξαμενών	17/7/2018	ΤΠΥ 18	10.500,00 €	3.675,00 €	525,00 €	4.200,00 €	6.300,00 €
Δεξαμενές	15/9/200	~	15.625,50 €	15.625,49 €	-	15.625,49 €	0,01 €
Δεξαμενές GR INOX	11/9/2012	ΤΠ 18	9.360,00 €	8.684,00 €	468,00 €	9.152,00 €	208,00 €
Δεξαμενή	28/8/2018	ΤΠΥ 125	20.000,00 €	6.833,33 €	1.000,00 €	7.833,33 €	12.166,67 €
Δεξαμενή	14/11/2007	TAM 2957	1.529,50 €	945,74 €	30,59 €	976,33 €	553,17 €
Δεξαμενή αποθήκευσης 3500lt	14/7/2021	ΤΠΥ 86	4.950,00 €	247,50 €	247,50 €	495,00 €	4.455,00 €
Δεξαμενή Ζήμωσης	3/6/2020	ΤΠ 52	24.750,00 €	3.918,75 €	1.237,50 €	5.156,25 €	19.593,75 €
Δεξαμενή ζύμωσης	25/3/2015	ΤΔΑ 397	15.000,00 €	9.000,00 €	750,00 €	9.750,00 €	5.250,00 €
Δεξαμενή ζύμωσης	28/1/2021	ΤΠ 6	2.500,00 €	250,00 €	125,00 €	375,00 €	2.125,00 €
			111.715,00 €	49.367,31 €	4.758,59 €	54.125,90 €	57.589,10 €
ΑΝΤΛΙΕΣ							
Αντλία	8/8/2013	~	680,00 €	566,67 €	34,00 €	600,67 €	79,33 €
Αντλία μεταφοράς πομή travaso I71	17/12/2019	TIM 755	4.980,00 €	1.037,50 €	249,00 €	1.286,50 €	3.693,50 €
Αντλία Περισταλτική	9/8/2021	INV 765	2.785,00 €	116,04 €	139,25 €	255,29 €	2.529,71 €
			8.445,00 €	1.720,21 €	422,25 €	2.142,46 €	6.302,54 €
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ							
Ανιψωτικό Μηχάνημα	24/11/2020	TIM 7112	9.300,00 €	1.085,00 €	465,00 €	1.550,00 €	7.750,00 €
Αυτόματο Γραμμικό πολυμηχάνημα κοπής χόρτων	7/6/2019	ΤΔΑ 15029	6.600,00 €	1.705,00 €	330,00 €	2.035,00 €	4.565,00 €
Βιολογικός Καθαρισμός	31/12/2020	ΤΠΥ 79	70.000,00 €	7.000,00 €	3.500,00 €	10.500,00 €	59.500,00 €
Εμφιαστική Μηχανή	26/11/2021	INV 575	18.700,00 €	311,67 €	935,00 €	1.246,67 €	17.453,33 €
Εμφιαστικό μηχανήματα	8/12/2015	660	53.000,00 €	31.800,00 €	2.650,00 €	34.450,00 €	18.550,00 €
Κλιματιστικό θερμάστρα	15/10/2019	ΤΔΑ 844	434,67 €	434,66 €	-	434,66 €	0,01 €
Μηχάνημα	13/7/2005	~	11.575,00 €	1.157,50 €	578,75 €	1.736,25 €	9.838,75 €
μηχάνημα επέκτασης	9/12/2014	TIM 345	11.760,00 €	8.232,00 €	588,00 €	8.820,00 €	2.940,00 €
Μηχάνημα Τύπου ΟΕΝΟΦΟΣ	5/2/2015	ΤΔΑ 13071	15.000,00 €	9.000,00 €	750,00 €	9.750,00 €	5.250,00 €
Πετσίλιο	2/9/2021	INV 44	24.500,00 €	~	~	~	~
Πετσίλιο pneu. P460 sjrtem intent.srl	29/6/2017	TIM 12279	43.000,00 €	19.350,00 €	2.150,00 €	21.500,00 €	21.500,00 €
πλυντήριο κβιολιών Hydrobox plus	28/7/2017	TIM 161	4.600,00 €	2.031,67 €	230,00 €	2.261,67 €	2.338,33 €
πλυντικό μηχανήματα karcher hd 5/14c	31/8/2017	TIM 5848	600,00 €	599,99 €	-	599,99 €	0,01 €
Φίλτρο αερίσθρα απλο	28/7/2017	TIM 161	12.590,00 €	5.560,58 €	629,50 €	6.190,08 €	6.399,92 €
ψυγείο φιαλών	28/9/2021	INV 650	3.200,00 €	106,66 €	160,00 €	266,66 €	2.933,34 €
ψυκτικά μηχανήματα	1/3/2012	ΤΔΑ 21312	12.120,00 €	12.119,99 €	-	12.119,99 €	0,01 €
Ψυκτικά μηχανήματα	1/3/2012	ΤΔΑ	12.120,00 €	12.119,99 €	-	12.119,99 €	0,01 €
FILLING IRET size Μηχάνημα	28/2/2018	TIM 1173	2.330,00 €	893,17 €	116,50 €	1.009,67 €	1.320,33 €
Η/Υ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	19/3/2014	TIM945	2.118,00 €	2.117,99 €	-	2.117,99 €	0,01 €
Μονάδα αέρα Θερμοστάτης	2/8/2007	TAM 9391	1.752,40 €	1.752,39 €	-	1.752,39 €	0,01 €
Ανεκμισθιάς	13/7/2005	~	9.310,00 €	77,58 €	465,50 €	543,08 €	8.766,92 €
μικρό πτεσίλιο	30/1/2008	TA 99	12.144,00 €	12.143,99 €	-	12.143,99 €	0,01 €
Παλετοφόρο	7/12/2015	ΤΔΑ 3097	4.600,00 €	460,00 €	230,00 €	690,00 €	3.910,00 €
Ανιψωτικό Μηχάνημα	4/2/2022	110009202	6.600,00 €	~	220,00 €	220,00 €	6.380,00 €
			347.954,07 €	130.876,49 €	15.223,25 €	146.099,74 €	201.854,33 €
ΚΤΗΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ							
Κτηριακές Εγκαταστάσεις	31/12/2018	ΤΠΥ 692	80.000,00 €	9.600,00 €	1.600,00 €	11.200,00 €	68.800,00 €
Κτηριακές εγκαταστάσεις	27/12/2019	ΤΠΥ 137	225.000,00 €	18.750,00 €	4.500,00 €	23.250,00 €	201.750,00 €
Κτηριακές Εγκαταστάσεις-ΕΡΓΑΣΙΕΣ	31/12/2017	ΤΠΥ 515	80.000,00 €	12.800,00 €	1.600,00 €	14.400,00 €	65.600,00 €
Οικοδομική άδεια	31/12/2020	ΤΠΥ 77	25.000,00 €	2.500,00 €	1.250,00 €	3.750,00 €	21.250,00 €
Κτηριακές Εγκαταστάσεις	1/6/2005	~	48.027,46 €	35.300,18 €	960,54 €	36.260,72 €	11.766,74 €
κτηριακές εγκαταστάσεις	2019	TIM 716	100.000,00 €	12.000,00 €	2.000,00 €	14.000,00 €	86.000,00 €
Τεχνική Μελέτη-στηρίξη μέτρου 4.21	8/1/2021	ΤΠΥ 182	35.000,00 €	3.500,00 €	1.750,00 €	5.250,00 €	29.750,00 €
			593.027,46 €	94.450,18 €	13.660,54 €	108.110,72 €	484.916,74 €
ΟΙΚΟΠΕΔΟ							
	26/9/2002	ΣΥΜ.5821	369,02 €			ΓΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΑΝΕΥ ΟΡΟΥ	369,02 €
ΕΠΙΠΛΑ ΚΤΗΡΙΩΝ							
Επιπλα	10/11/2021	INV 46	9.064,00 €	151,07 €	453,20 €	604,27 €	8.459,73 €
Επιπλα	14/12/2018	ΤΠ 748	1.040,33 €	1.040,32 €	-	1.040,32 €	0,01 €
			10.104,33 €	1.191,39 €	453,20 €	1.644,59 €	8.459,74 €
ΑΜΦΟΡΕΙΣ							
Αμορφείς	15/10/2021	INV 500	6.095,90 €	152,40 €	304,80 €	457,20 €	5.638,70 €
Αμορφείς	7/1/2021	ΕΝΔ 5	4.010,00 €	410,00 €	200,50 €	610,50 €	3.399,50 €
			10.105,90 €	562,40 €	505,30 €	1.067,70 €	9.038,20 €
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ							
Επαγγελματικό αυτοκίνητο	17/12/2021	ΤΔΑ 141	14.733,99 €	196,45 €	1.178,72 €	1.375,17 €	13.358,82 €
1							
			14.733,99 €	196,45 €	1.178,72 €	1.375,17 €	- €

Πίνακας 4. Πάγια για μετασηματισμό-εισφορά

Σε αυτό το σημείο θα μπορούσαμε να υπογραμμίσουμε πως η παραπάνω διαδικασία απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή από αυτόν που την εκτελεί. Πρωτίστως θα πρέπει να μην γίνει λάθος στους μήνες απόσβεσης για την μετατροπή της εφόσον δεν αποσβένεται για όλο το χρόνο αλλά μόνο για το πρώτο εξάμηνο. Δυστυχώς εμείς κατά την διάρκεια της διαδικασίας ήρθαμε αντιμέτωποι και με λάθη προηγούμενων ετών από παλαιούς συναδέλφους τα οποία έπρεπε να διορθωθούν άμεσα.

Εφόσον επιλύθηκαν όλα τα παραπάνω και είχαμε στα χέρια μας όλα τα απαιτούμενα που ήδη αναφέραμε προχωρήσαμε στην διαδικασία.

Για το σκοπό της Εκτίμησης της αξίας της ατομικής επιχείρησης «X» συντάχθηκε την 30.06.2022 απογραφή με όλα τα περιουσιακά στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού και στη συνέχεια, με βάση αυτή την απογραφή, η εταιρεία προέβη στη σύνταξη Ισολογισμού με ημερομηνία 30.06.2022 και στον οποίο εμφανίζεται η εν γένει περιουσιακή κατάσταση της ατομικής επιχείρησης, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως εισφερθέν κεφάλαιο για την Σύσταση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.

Παραθέτουμε τον συνταχθέν ισολογισμό:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	30.6.2022
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	
Ενσώματα πάγια	
Ακίνητα	1.602.900,00
Μηχανολογικός εξοπλισμός	208.156,87
Μεταφορικά μέσα	13.358,82
Επιπλα & λοιπός εξοπλισμός	177.949,71
Σύνολο	2.002.365,40
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	2.002.365,40
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	
Αποθέματα	
Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	199.555,47
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	60.985,00
Σύνολο	260.540,47
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές	
Εμπορικές απαιτήσεις	429.163,31
Λοιπές απαιτήσεις	37.434,17
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	48.960,11
Σύνολο	515.557,59
Σύνολο κυκλοφορούντων	776.098,06
Σύνολο ενεργητικού	2.778.463,46
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	30.06.2022
Υποχρεώσεις	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Δάνεια	164.007,88
Σύνολο	164.007,88
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	
Τραπεζικά δάνεια	145.175,41
Εμπορικές υποχρεώσεις	53.355,18
Λοιποί φόροι και τέλη	212,54
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	1.751,97
Λοιπές υποχρεώσεις	3.960,48
Σύνολο	204.455,58
Σύνολο υποχρεώσεων	368.463,46
Σύνολο καθαρής θέσης (Σύνολο Ενεργητικού - Σύνολο Υποχρεώσεων)	2.410.000,00
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων	2.778.463,46

Πίνακας 5. Ισολογισμός μετασηματισμού 30/06/2022

Το Σεπτέμβριο 2022, έγινε επιτόπιος έλεγχος από τους ορκωτούς λογιστές που τους ανατέθηκε η εκτίμηση. Έγιναν εκτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων Ενεργητικού και των υποχρεώσεων της ατομικής επιχείρησης, βασιζόμενες στον τομέα δραστηριότητας που ανήκει η επιχείρηση καθώς και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αυτή παρουσιάζει. Επισημαίνεται ότι για τον προσδιορισμό της αξίας του της ατομικής επιχείρησης, εκτός από τα λογιστικά δεδομένα έγιναν εκτιμήσεις αξιών και αντίστοιχες προσαρμογές τιμών περιουσιακών στοιχείων όπου αυτό θεωρήθηκε σκόπιμο από τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές του άρθρου 17 του Ν.4548/2018.

Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας όπως εμφανίζεται στον συνταχθέντα, για τον σκοπό της Εκτίμησης Ισολογισμού και οι αντίστοιχες προσαρμογές τιμών περιουσιακών στοιχείων, αναλύονται στις ακόλουθες παραγράφους.

(Η παράθεση γίνεται με τη σειρά που εμφανίζονται οι αντίστοιχοι λογαριασμοί στον Ισολογισμό 30.06.2022).

5.2 ΈΚΘΕΣΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΟΡΚΩΤΩΝ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΤΗΣ «Χ»

Μη κυκλοφορούν περιουσιακά στοιχεία

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022

2.002.365,40

Οι λογαριασμοί των μη κυκλοφορούν στοιχείων καθώς και η πραγματική τους αξία σύμφωνα με τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές του άρθρου 17 του Ν.4548/2018 παρατίθενται παρακάτω:

Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Ενσώματα πάγια	901.155,16	2.002.365,40
Σύνολο	901.155,16	2.002.365,40

Ενσώματα πάγια

Ενσώματα πάγια	Κόστος Κτήσης	Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία 30.06.2022	Αξία Εκτίμησης
Ακίνητα	609.800,48	(108.110,72)	501.689,76	1.602.900,00
Μηχανολογικός εξοπλισμός	356.399,07	(148.242,20)	208.156,87	208.156,87
Μεταφορικά μέσα	14.733,99	(1.375,17)	13.358,82	13.358,82
Επιπλα & λοιπός εξοπλισμός	316.511,56	(138.561,85)	177.949,71	177.949,71
Σύνολο	1.297.445,10	(396.289,94)	901.155,16	2.002.365,40

Ακίνητα

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	1.602.900,00
--	---------------------

Το υπόλοιπο των ακινήτων αφορά επαγγελματικό βιοτεχνικό κτίριο που λειτουργεί ως οινοποιείο μετά του αγροτεμαχίου όπου βρίσκεται στη θέση «.», πλησίον της Επαρχιακής οδού Τυρνάβου - Ελασσόνας, του Δήμου Τυρνάβου, της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Η εύλογη αξία του ακινήτου εκτιμήθηκε από εκτιμητή ακινήτων σύμφωνα με την από 26/09/2022 Έκθεση Εκτίμησης και αναλύεται παρακάτω:

Ακίνητα	Κόστος Κτήσης	Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία 30.06.2022	Αξία Εκτίμησης
Γήπεδα	16.773,02	-	16.773,02	64.900,00
Κτίρια	593.027,46	(108.110,72)	484.916,74	1.538.000,00
Σύνολο	609.800,48	(108.110,72)	501.689,76	1.602.900,00

Η αξία του λογαριασμού «Ακίνητα» έχει εκτιμηθεί, ως ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **1.602.900,00**.

Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	208.156,87
--	-------------------

Το υπόλοιπο του μηχανολογικού εξοπλισμού αφορά μηχανήματα τα οποία κατέχει η ατομική επιχείρηση και τα οποία αναλύονται παρακάτω:

Μηχανολογικός εξοπλισμός	Κόστος Κτήσης	Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία 30.06.2022	Αξία Εκτίμησης
Μηχανήματα	356.399,07	(148.242,20)	208.156,87	208.156,87
Σύνολο	356.399,07	(148.242,20)	208.156,87	208.156,87

Μεταφορικά Μέσα

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	13.358,82
--	------------------

Το υπόλοιπο του λογαριασμού αφορά ημιφορτηγό (Φ.Ι.Χ) όπου κατέχει η ατομική επιχείρηση και αναλύεται παρακάτω:

Μεταφορικά μέσα	Κόστος Κτήσης	Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία 30.06.2022	Αξία Εκτίμησης
Αυτοκίνητα φορτηγά	14.733,99	(1.375,17)	13.358,82	13.358,82
Σύνολο	14.733,99	(1.375,17)	13.358,82	13.358,82

Η αξία του λογαριασμού «Μεταφορικά Μέσα» έχει εκτιμηθεί, βάσει των ισχυουσών εμπορικών τιμών με βάση την εταιρεία και το έτος κατασκευής του, ως ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **13.358,82**.

Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	177.949,71
--	-------------------

Η ανάλυση του ανωτέρω λογαριασμού κατά την 30.06.2022 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Κόστος Κτήσης	Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία 30.06.2022	Αξία Εκτίμησης
Λοιπός εξοπλισμός	316.511,56	(138.561,85)	177.949,71	177.949,71
Σύνολο	316.511,56	(138.561,85)	177.949,71	177.949,71

Η αξία του λογαριασμού «Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός» αφορά κυρίως βαρέλια, δεξαμενές, έπιπλα και αμφορείς και έχει εκτιμηθεί ως ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **177.949,71**.

Κυκλοφορούν περιουσιακά στοιχεία

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022

776.098,06

Οι λογαριασμοί των Κυκλοφορούντων Περιουσιακών Στοιχείων καθώς και η πραγματική τους αξία σύμφωνα με τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές του άρθρου 17 του Ν.4548/2018 παρατίθενται παρακάτω.

Κυκλοφορούν Ενεργητικό	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Αποθέματα	260.540,47	260.540,47
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές	515.557,59	515.557,59
Σύνολο	776.098,06	776.098,06

Αποθέματα

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022

260.540,47

Η ανάλυση του ανωτέρω λογαριασμού κατά την 30.06.2022 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Αποθέματα	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	199.555,47	199.555,47
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	60.985,00	60.985,00
Σύνολο	260.540,47	260.540,47

Η αξία του λογαριασμού «Αποθέματα» εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **260.540,47**.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022

515.557,59

Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Εμπορικές απαιτήσεις	429.163,31	429.163,31
Λοιπές Απαιτήσεις	37.434,17	37.434,17
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	48.960,11	48.960,11
Σύνολο	515.557,59	515.557,59

Η αξία του λογαριασμού «Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές» εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **515.557,59**.

Εμπορικές απαιτήσεις

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	429.163,31
--	-------------------

Η ανάλυση του ανωτέρω λογαριασμού κατά την 30.06.2022 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Εμπορικές Απαιτήσεις	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Απαιτήσεις από πελάτες	286.728,83	286.728,83
Επιταγές εισπρακτέες χαρτοφυλακίου	142.434,48	142.434,48
Σύνολο	429.163,31	429.163,31

Η αξία του λογαριασμού «Εμπορικές Απαιτήσεις» εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **429.163,31**.

Λοιπές απαιτήσεις

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	37.434,17
--	------------------

Η ανάλυση του ανωτέρω λογαριασμού κατά την 30.06.2022 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Λοιπές Απαιτήσεις	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
ΦΠΑ επιστρεπτέος	37.434,17	37.434,17
Σύνολο	37.434,17	37.434,17

Η αξία του λογαριασμού «Λοιπές απαιτήσεις» εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **37.434,17**.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022 48.960,11

Η ανάλυση του ανωτέρω λογαριασμού κατά την 30.06.2022 παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Ταμείο	5.859,39	5.859,39
Καταθέσεις Όψεως	43.100,72	43.100,72
Σύνολο	48.960,11	48.960,11

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Χ

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022 368.463,46

Οι λογαριασμοί των Υποχρεώσεων καθώς και η πραγματική τους αξία σύμφωνα με τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές του άρθρου 17 του Ν.4548/2018 παρατίθενται συνοπτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Υποχρεώσεις	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια	164.007,88	164.007,88
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων	164.007,88	164.007,88
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια	145.175,41	145.175,41
Εμπορικές υποχρεώσεις	53.355,18	53.355,18
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	212,54	212,54
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	1.751,97	1.751,97
Λοιπές υποχρεώσεις	3.960,48	3.960,48
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων	204.455,58	204.455,58
Σύνολο Υποχρεώσεων	368.463,46	368.463,46

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022 164.007,88

Μακροπρόθεσμα Δάνεια	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Τραπεζικά Δάνεια	164.007,88	164.007,88
Σύνολο	164.007,88	164.007,88

Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022 **204.455,58**

Το υπόλοιπο των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων αναλύεται ως ακολούθως:

Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Τραπεζικά δάνεια	145.175,41	145.175,41
Εμπορικές υποχρεώσεις	53.355,18	53.355,18
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	212,54	212,54
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	1.751,97	1.751,97
Λοιπές υποχρεώσεις	3.960,48	3.960,48
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων	204.455,58	204.455,58

Τραπεζικά δάνεια

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022 **145.175,41**

Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Τραπεζικά Δάνεια	145.175,41	145.175,41
Σύνολο	145.175,41	145.175,41

Εμπορικές υποχρεώσεις

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022 **53.355,18**

Το υπόλοιπο του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Εμπορικές Υποχρεώσεις	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές	53.355,18	53.355,18
Σύνολο	53.355,18	53.355,18

Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	212,54
--	---------------

Το κονδύλι του λογαριασμού «Υποχρεώσεις από Φόρους-Τέλη» αναλύεται ως ακολούθως:

Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Λοιποί φόροι και τέλη	212,54	212,54
Σύνολο	212,54	212,54

Το υπόλοιπο του κονδυλίου Λοιποί φόροι και τέλη αναλύεται παρακάτω:

Λοιποί φόροι και τέλη	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Λοιποί φόροι αμοιβών προσωπικού	212,54	212,54
Σύνολο	212,54	212,54

Η αξία του λογαριασμού εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **212,54**.

Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	1.751,97
--	-----------------

Το κονδύλι του λογαριασμού «Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης» αναλύεται ως ακολούθως:

Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Ενιαίος φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)	1.751,97	1.751,97
Σύνολο	1.751,97	1.751,97

Η αξία του λογαριασμού εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **1.751,97**.

Λοιπές υποχρεώσεις

Υπόλοιπο Ισολογισμού της 30.06.2022	3.960,48
--	-----------------

Το κονδύλι του λογαριασμού «Λοιπές υποχρεώσεις» αναλύεται ως ακολούθως:

Λοιπές Υποχρεώσεις	30.06.2022	
	Λογιστική Αξία	Αξία Εκτίμησης
Αποδοχές προσωπικού πληρωτές	3.960,48	3.960,48
Σύνολο	3.960,48	3.960,48

Η αξία του λογαριασμού «Λοιπές υποχρεώσεις» εκτιμάται ως έχει ανωτέρω, ήτοι στο ποσό των € **3.960,48**.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ Χ ΣΤΙΣ 30.06.2022

Κατόπιν των ανωτέρων, κατά την 30 Ιουνίου 2022 οι αξίες του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων της ατομικής επιχείρησης ανέρχονται σε:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	30.06.2022	
	Λογιστικές Αξίες	Εύλογες (Πραγματικές) Αξίες
Εν σώματα πάγια	901.155,16	2.002.365,40
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	260.540,47	260.540,47
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές	515.557,59	515.557,59
Σύνολο Ενεργητικού	1.677.253,22	2.778.463,46

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	30.06.2022	
	Λογιστικές Αξίες	Εύλογες (Πραγματικές) Αξίες
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	164.007,88	164.007,88
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	204.455,58	204.455,58
Σύνολο Υποχρεώσεων	368.463,46	368.463,46

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	1.308.789,76	2.410.000,00
--------------------	---------------------	---------------------

Η Καθαρή Θέση της ατομικής επιχείρησης αναλύεται ως ακολούθως:

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	30.06.2022
Εταιρικό Κεφάλαιο	2.410.000,00
Σύνολο	2.410.000,00

Η μέθοδος αποτίμησης που ακολουθήσαμε (της πραγματικής καθαρής θέσης) είναι η μόνη κατάλληλη για την συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με τον Ν.Δ. 1297/72, ενώ κατά την εφαρμογή της, δεν παρουσιάστηκαν ιδιαίτερες δυσχέρειες ή δυσκολίες.

Επισημαίνεται ότι με βάση τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.Δ. 1297/1972 (αριθ. ΔΕΑΦ Β 1066057 ΕΞ 2017) το κεφάλαιο της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας θα πρέπει να ανέρχεται σε € 146.735 τουλάχιστον.

Κατά συνέπεια γνωμοδοτούμε ομόφωνα ότι κατά την 30.06.2022 η καθαρή θέση της ατομικής επιχείρησης, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως εισφερθέν κεφάλαιο για την Σύσταση Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας, ανέρχεται στο ποσό των € **2.410.000,00**. Τα συμπεράσματα τα οποία διατυπώνονται στην παρούσα Έκθεση των ορκωτών, αποτελούν την επαγγελματική τους άποψη, ως αποτέλεσμα της Εκτίμησης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ατομικής επιχείρησης και των δεδομένων και των πληροφοριών που τέθηκαν υπόψη μας στο πλαίσιο της εργασίας μας. Η επαγγελματική τους άποψη πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ως συμπέρασμα συμβουλευτικής φύσης, στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της εισφοράς του της ατομικής επιχείρησης και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως παραίνεση για την ολοκλήρωση ή όχι της συναλλαγής ή δεσμευτική για τη λήψη της απόφασης αυτής.

5.3 ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Στη συνέχεια εφόσον λάβαμε την έκθεση εκτίμησης, έπρεπε να οριστούν ορισμένα στοιχεία από τον ιδρυτή ώστε να μπορέσουν να καταγραφούν στο καταστατικό της νέας ΑΕ. Η περίπτωση μας υπόκειται σε μονοπρόσωπη ανώνυμη εταιρεία (από εδώ και στο εξής Μον. ΑΕ) με την συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο.⁴⁰

⁴⁰ Άρθρο 1, Ν.2190/1920

Καταστατικό ονομάζεται το δημόσιο έγγραφο όπου περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος λειτουργίας της εταιρείας, οι σχέσεις μεταξύ των ιδρυτών ή τρίτων, ο τρόπος διαχείρισης της και διανομής των κερδών καθώς και η λύση και εκκαθάριση της εταιρείας. Επομένως για την καταγραφή αυτού έναντι συμβολαιογράφου θα πρέπει να έχουν οριστεί:

- Η Επωνυμία της επιχείρησης με χρήση των λέξεων «ανώνυμη εταιρεία» στο τέλος
- Η Έδρα της εταιρείας. Ορίζεται Δήμος ή κοινότητα Ελληνικής επικράτειας και όχι συνοικία ή δρόμος.
- Σκοπός της Α.Ε. από το νόμο απαιτείται συσχετισμός επωνυμίας και σκοπού. Ο τελευταίος μπορεί να είναι ευρύς αλλά ποτέ γενικός και αόριστος. Θα πρέπει να υπάρχει περιπατητική περιγραφή τόσο των κύριων όσο και των παρεπόμενων δραστηριοτήτων (ΚΑΔ)
- Διάρκεια. Η αόριστη διάρκεια από τον νόμο δεν γίνεται δεκτή χωρίς ωστόσο να προβλέπει ανώτερο ή κατώτερο όριο διάρκειας μιας ΑΕ. Συνηθίζεται μια μακρά διάρκεια 20-50 έτη.
- Μετοχές, το είδος τους ,ο αριθμός ανα κατηγορία, η ονομαστική τους αξία και η τιμή έκδοσης τους
- Σύγκλιση , συγκρότηση, λειτουργία και αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου
- Ελεγκτές που θα ελέγχουν την πρώτη διαχειριστική χρήση και προσδιορισμός του χρόνου κλεισίματος ισολογισμού καθώς και τρόπο διάθεσης κερδών
- Μέτοχοι-ιδρυτές
- Δαπάνες σύστασης της εταιρείας πχ. Αμοιβή συμβολαιογράφου, δικηγόρου
- Λύση και εκκαθάριση αυτής

Η Συμβολαιογράφος που ανέλαβε την διεκπεραίωση της διαδικασίας ανέλαβε την έναρξη μιας υπο-ίδρυση εταιρείας ΑΕ στην εφορία, η οποία απέκτησε ΑΦΜ και χρησιμοποιήθηκε για την καταγραφή όλων των εξόδων και δαπανών της εταιρείας που αφορούν τα έξοδα μετατροπής της έως το χρονικό διάστημα έναρξης εργασιών της κανονικής ΑΕ. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονίσουμε πως η υπό-ίδρυση εταιρεία

έχει τις ίδιες ακριβώς υποχρεώσεις με μια κανονική εταιρεία ΑΕ. Αυτό σημαίνει για παράδειγμα πως αν η υπο-ίδρυση κάνει έναρξη τον μήνα Οκτώβριο και η ίδρυση της εταιρείας γίνει 02/12/2022, έχει υποχρέωση να υποβάλλει δηλώσεις ΦΠΑ για τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο, ακόμα και μηδενικές.

Για την σύσταση του καταστατικού παραδώσαμε στην συμβολαιογράφο:

1. Σε μορφή Word αρχείων την έκθεση εκτίμησης των ορκωτών
2. Με την βοήθεια του μητρώου της εφορίας τους κωδικούς ΚΑΔ που θα χρησιμοποιήσουμε αφού ορίσαμε κύρια και δευτερεύων δραστηριότητες
3. Τα συμβόλαια των οικοπέδων που αφορούν το κτίριο
4. Τρία (3) αντίγραφα οικοδομικής άδειας
5. Τοπογραφικό, κάτοψη και ταυτότητα κτιρίου από μηχανικό
6. Κτηματολογικό απόσπασμα
7. Πιστοποιητικό ΕΝΦΙΑ, για οποιαδήποτε χρήση πλην δικαστηρίου
8. Αίτηση στη Δ/ση Ανάπτυξης περί μη εμπεπηγμένων μηχανημάτων.

Στην περίπτωση που μελετάμε δεν είναι απαραίτητο να αναρτηθεί στο ΓΕΜΗ η έκθεση των ορκωτών και αυτό γιατί πρόκειται για νομική σύσταση με εισφορά (φυσικό πρόσωπο ατομική επιχείρηση σε νομικό). Έτσι σε αυτή την περίπτωση η έκθεση τοποθετείται μέσα στο φάκελο των συμβολαιογραφικών εγγράφων.

Στη συνέχεια λάβαμε από την συμβολαιογράφο την αίτηση ΤΑΠ προς τον Δήμο Τυρνάβου και την υποβάλλαμε στο τελευταίο μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά. Εφόσον λάβαμε αριθμό πρωτοκόλλου από τον Δήμο το επιστρέφουμε στην συμβολαιογράφο για να τοποθετηθεί στο φάκελο με τα υπόλοιπα έγγραφα.

5.3.1 Ε-ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Η συμβολαιογράφος ανέλαβε όλη την διαδικασία σύστασης, έκδοσης ΑΦΜ, μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας μιας στάσης (ΥΜΣ).⁴¹ Εκεί μπορούν να συσταθούν όλες οι προσωπικές και κεφαλαιουχικές εταιρείες όπως στην περίπτωση μας, μια εταιρεία ΑΕ. Συνήθως το αναλαμβάνουν οι συμβολαιογράφοι που θα καταθέσουν το καταστατικό αλλά παρόλα αυτά είναι μια διαδικασία πολύ απλή που χρησιμοποιείται από πολλούς συναδέλφους λογιστές. Το κόστος σύστασης μέσω της συγκεκριμένης πλατφόρμας είναι μειωμένο κατά 70%, ενώ πριν την έναρξη σύστασης διαθέτει υπολογισμό τελικού κόστους. Για να ξεκινήσει η διαδικασία σύστασης ΑΕ από την ΥΜΣ του ΕΒΕΑ θα πρέπει να αποστείλετε στο e-mail yms-ae@acci.gr τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

ΑΕ⁴²

<p>Υπεύθυνη δήλωση – εξουσιοδότηση για τον ορισμό εκπροσώπου για εξουσιοδότηση τρίτου</p>	<p>Συμπληρώνεται με γνήσιο υπογραφής από κάθε μέτοχο ξεχωριστά. Εάν πρόκειται για ιδρυτή Ν.Π. συμπληρώνεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Ν.Π. Εάν πρόκειται για ιδρυτή Φ.Π. μόνιμο κάτοικο εξωτερικού, απαιτείται εξουσιοδότηση με apostille (για χώρες που είναι στη συνθήκη της Χάγης) ή θεώρηση από προξενική αρχή.</p>
<p>Πρότυπο καταστατικό ΑΕ</p>	<p>Σε έντυπη μορφή ενυπόγραφο με γνήσιο υπογραφής και σε ηλεκτρονική μη επεξεργάσιμη μορφή.</p>
<p>Αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο των μετόχων, των μελών του Ιου Δ.Σ. καθώς και του εξουσιοδοτημένου τρίτου εκπροσώπου για τη σύσταση</p>	<p>Οι Έλληνες υπήκοοι αστυνομική ταυτότητα. Οι πολίτες κράτους-μέλους ΕΕ, επικυρωμένη ταυτότητα ή διαβατήριο σε ισχύ. Οι πολίτες τρίτων χωρών, επικυρωμένο διαβατήριο σε ισχύ ή άλλο ταξιδιωτικό</p>

⁴¹ Ψηφιακή πλατφόρμα, στην οποία ο ενδιαφερόμενος κάνει ο ίδιος τη σύσταση της εταιρείας του, χωρίς να απαιτείται να επισκεφθεί οποιαδήποτε δημόσια Υπηρεσία. (<http://eyms.businessportal.gr>)

⁴² <https://acci.gr/yms/#1634127205206-2974fee4-44d0>

<p>Συμπληρωμένο έντυπο δ211-17 (δήλωση έναρξης, μεταβολής, διακοπής εργασιών επιχείρησης)</p>	<p>έγγραφο που αναγνωρίζεται σε διεθνείς συμβάσεις με θεώρηση εισόδου στις περιπτώσεις που αυτή απαιτείται.</p>
<p>Προ δέσμευση επωνυμίας (αν έχει προηγηθεί)</p>	

Πίνακας 6. Δικαιολ. για e-ΥΜΣ σε ΑΕ

Μετέπειτα από την υποβολή αίτησης σύστασης στην ηλεκτρονική Υπηρεσία μιας Στάσης κάποιες ενέργειες πραγματοποιούνται αυτόματα από το σύστημα και εξοικονομούν χρόνο στις νεοσύστατες επιχειρήσεις. Το σύστημα της e-YMS:

- Χορηγεί αριθμό ΓΕΜΗ και Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης (ΚΑΚ) Σύστασης
- Δημιουργεί ηλεκτρονικό φάκελο στη Μερίδα της εταιρείας στο ΓΕΜΗ
- Αποδίδει ζεύγος κωδικού χρήστη και κωδικού πρόσβασης για την πρόσβαση της εταιρείας στο διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ.
- Διαβιβάζει ηλεκτρονικά στο Taxis τα απαιτούμενα στοιχεία προκειμένου η εταιρεία να εγγραφεί στο Μητρώο και να λάβει ΑΦΜ
- Χορηγεί δυνατότητα πρόσβασης στο διαδικτυακό τόπο του TAXISNET για την υποβολή αίτησης χορήγησης προσωρινού κλειδαρίθμου, ώστε η εταιρεία να λάβει άμεσα όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης στο TAXISNET.
- Εγγράφει την συσταθείσα εταιρεία στο καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο Επιμελητήριο
- Ενημερώνει τον ΕΦΚΑ για τη σύσταση της εταιρείας
- Εκδίδει ψηφιακά υπογεγραμμένα αντίγραφα της εταιρικής σύμβασης και της ανακοίνωσης σύστασης της εταιρείας και τα αποστέλλει ηλεκτρονικά στους αιτούντες
- Χορηγεί βεβαίωση πληρωμής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους

σύστασης εταιρείας και, όπου απαιτείται, του τέλους υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Εφόσον αυτή η διαδικασία ολοκληρώθηκε, υπογράφηκε το καταστατικό από τον μοναδικό εκπρόσωπο της εταιρείας. Σε αυτό το σημείο να τονίσουμε πως το καταστατικό

της κάθε νέας εταιρείας (ΑΕ), θα πρέπει να κινείται στα πλαίσια του πρότυπου που και των λεπτομερειών που έχει οριστεί από το κράτος μέσω του ΦΕΚ 143197, 31 Δεκεμβρίου 2021, Β' τεύχος με αριθμό σελίδας 6413⁴³ που κάνει λόγο για Πρότυπα καταστατικά για τις εταιρικές μορφές Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., Ο.Ε. και Ε.Ε. Με βάση λοιπόν τα παραπάνω ένα πρότυπο καταστατικό θα πρέπει να έχει την εξής μορφή και στο άρθρο 3 «Σκοπός» του πρότυπου καταστατικού να αναγράφετε αυτολεξεί τη λεκτική περιγραφή της δραστηριότητας κάθε ΚΑΔ.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Περιλαμβάνει το ελάχιστο περιεχόμενο όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του ν. 4441/2016 (Α'227) και στο άρθρο 5 του ν. 4548/2018 (Α'104) όπως ισχύει.

Άρθρο 1

ΣΥΣΤΑΣΗ -ΕΤΑΙΡΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ -ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Συστήνεται με το παρόν καταστατικό Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «.....Ανώνυμη Εταιρεία»(ήΑ.Ε.)» και το διακριτικό τίτλο «.....».

Για τις διεθνείς συναλλαγές η ανωτέρω επωνυμία αποδίδεται «.....Societe Anonyme (ή .....S.A.)» και ο διακριτικός τίτλος αποδίδεται «.....» ή

Συστήνεται με το παρόν καταστατικό Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «.....Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (ή ... Μονοπρόσωπη Α.Ε.)» και το διακριτικό τίτλο «.....».

Για τις διεθνείς συναλλαγές η ανωτέρω επωνυμία αποδίδεται «.....Single Member Societe Anonyme (ή ..... Single Member S.A.)» και ο διακριτικός τίτλος αποδίδεται

«».

Άρθρο 2

⁴³ <https://acci.gr/wp-content/uploads/2022/01/FEK6413B.2021-ProtypaKatastatika.pdf>

ΕΔΡΑ

Έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος

.....

Άρθρο 3

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εταιρείας είναι

.....

Άρθρο 4

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε ..... έτη, αρχίζει από την καταχώριση και δημοσίευση του παρόντος καταστατικού στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και λήγει την ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ.

ή

Η διάρκεια της εταιρείας είναι αορίστου χρόνου και αρχίζει από την καταχώριση και δημοσίευση του παρόντος καταστατικού στο Γ.Ε.ΜΗ.

Άρθρο 5

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ -ΜΕΤΟΧΕΣ

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται ως ακολούθως:

ΕΙΔΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ   Αριθμός

μετοχών ανά

κατηγορία   Ονομαστική αξία μετοχής   Ποσό

κεφαλαίου

Κοινό μετοχικό κεφάλαιο

Προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου

Προνομιούχο μετοχικό κεφάλαιο χωρίς δικαίωμα ψήφου

ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Το ανωτέρω μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αντιστοιχεί σε ..... ευρώ (00.00 €) μετρητά, τα οποία είναι ολοσχερώς καταβεβλημένα ή/και σε ..... ευρώ (00.00 €) εισφορές σε είδος, η συνολική αξία των οποίων αποτιμήθηκε, κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 17 του ν. 4548/2018.

Το ανωτέρω μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας καταβλήθηκε από τους ιδρυτές ως ακολούθως:

Ιδρυτές/Μέτοχοι

Σύνολο εισφορών Ποσοστό

συμμετοχής στην

εταιρεία

(για ιδρυτή φυσικό πρόσωπο) (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος .....επί της οδού ..... αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. (ή αρ. διαβατηρίου) ....., Α.Φ.Μ. ....,επάγγελμα ....., υπηκοότητας ....., και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) ..... κ.ο.κ.(για εταίρο νομικό πρόσωπο).....(επωνυμία, αρ. Γ.Ε.ΜΗ., Α.Φ.Μ.) που εκπροσωπείται νομίμως από τον/την .....(όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος επί της οδού ....., αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. (ή αρ. διαβατηρίου) ....., Α.Φ.Μ....., επάγγελμα ....., υπηκοότητας ..... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) ..... κ.ο.κ. Άρθρο 6

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΥΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας είναι το ανώτατο όργανό της, συγκαλείται και αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την εταιρεία, όπως ο νόμος ορίζει.

Άρθρο 7

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ

Η εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από ..... ( ) μέλη. Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας για θητεία ..... ( ) ετών που παρατείνεται μέχρι την πρώτη Τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους.

A. Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τους:

1. .... (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος ..... επί της οδού ..... αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. ή (αρ. διαβατηρίου) ....., Α.Φ.Μ. ...., επάγγελμα ....., υπηκοότητας ..... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) ....., Πρόεδρος.
2. .... (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος ..... επί της οδού ..... αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. ή (αρ. διαβατηρίου) ....., Α.Φ.Μ. ...., επάγγελμα ..... υπηκοότητας ..... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) ....., Αναπληρωτή πρόεδρο.
- 3.(για μέλος Δ.Σ. νομικό πρόσωπο). Η εταιρεία με την επωνυμία ..... με αρ. Γ.Ε.ΜΗ. ...., Α.Φ.Μ. .... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) ..... που εκπροσωπείται νομίμως από τον/την ..... (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος ..... επί της

οδού ..... αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. ή (αρ.
διαβατηρίου) ....., Α.Φ.Μ. ...., επάγγελμα
....., υπηκοότητας ..... και ηλεκτρονική
διεύθυνση (e-mail) ....., (Πρόεδρος ή Αναπληρωτής Πρόεδρου ή Μέλος)
Κ.Ο.Κ.

Β. Η εταιρεία εκπροσωπείται και δεσμεύεται από τον/τους:

ΜΕΛΗ Δ.Σ. Από κοινού εκπροσώπηση & δέσμευση Μεμονωμένη εκπροσώπηση &
δέσμευση

1.(για μέλος φυσικό πρόσωπο).....

2. (για μέλος νομικό πρόσωπο).....

Η εταιρεία διοικείται από μονομελές Διοικητικό Όργανο (Σύμβουλος – Διαχειριστής)
που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας για θητεία .....
( ) ετών. Σύμβουλος – Διαχειριστής ορίζεται ο/η ..... (όνομα,
επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος ..... επί της οδού
..... αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. (ή αρ. διαβατηρίου)
....., Α.Φ.Μ. ...., επάγγελμα ....., υπηκοότητας
..... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) .....

Άρθρο 8

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Η εταιρική χρήση είναι δωδεκάμηνης διάρκειας. Κατ' εξαίρεση η πρώτη εταιρική
χρήση αρχίζει από την καταχώριση της πράξης σύστασης της Εταιρείας στο Γενικό
Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και λήγει την ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ.

Άρθρο 9

Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με το παρόν καταστατικό εφαρμόζονται οι διατάξεις
του ν. 4548/2018 (Α' 104), όπως ισχύει.

Αυτά συμφώνησαν, συνομολόγησαν και συναποδέχθηκαν οι συμβαλλόμενοι:

1. .... (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο),
κάτοικος ..... επί της οδού ..... αρ. ....,
κάτοχος Δ.Α.Τ. (ή αρ. διαβατηρίου) ....., Α.Φ.Μ.
....., επάγγελμα ....., υπηκοότητα
..... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) ..... κ.ο.κ.

και αφού διαβάστηκε και βεβαιώθηκε το περιεχόμενό του υπογράφεται από όλους
στ....., την ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ.

ή

Αυτά ομολογεί και αποδέχεται ο/η μοναδικός/ή ιδρυτής ..... (όνομα,
επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο), κάτοικος ..... επί της οδού
..... αρ. ...., κάτοχος Δ.Α.Τ. (ή αρ. διαβατηρίου)
....., Α.Φ.Μ. ...., επάγγελμα
....., υπηκοότητας ..... και ηλεκτρονική διεύθυνση (e-
mail)ο/η οποίος/α υπογράφει το παρόν καταστατικό στ....., την ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ

Μετά την υπογραφή του παραπάνω και όλη την διαδικασία που ακολουθήθηκε έγινε η
έναρξη της στις 02/12/2022.

5.4 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ «ΒΗΜΑΤΑ» ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ

Καθώς πραγματοποιήθηκε η έναρξη στο ΓΕΜΗ της νέας εταιρείας θα πρέπει να
ακολουθηθούν κάποια σημαντικά και υποχρεωτικά βήματα για την λειτουργία της πριν
ακόμα γίνουν οι εγγραφές έναρξης στα βιβλία της.

Πρωτίστως θα πρέπει η νέα εταιρεία για να λειτουργήσει να έχει προσωπικό στην
διάθεση της. Ύστερα από επικοινωνία με τον ιδρυτή αποφασίστηκε το προσωπικό να
μεταφερθεί στην νέα εταιρεία αναγνωρίζοντας όλα τα δικαιώματα το εργαζομένων μέχρι
την τότε χρονική στιγμή. Αρχικά εφόσον λάβαμε προσωρινού κλειδαρίθμου μετά την e-
ΥΜΣ, η εταιρεία κάνει αίτηση ώστε να λάβει άμεσα όνομα χρήστη και κωδικό

πρόσβασης στο TAXISNET. Αυτή είναι μια σημαντική διαδικασία εφόσον χωρίς αυτούς τους κωδικούς δεν θα υπάρχει πρόσβαση στη ΑΑΔΕ, και δεν θα μπορεί η εταιρεία να συνδεθεί με τον λογαριασμό του νόμιμου εκπροσώπου για την αποστολή δηλώσεων και άλλων υποχρεώσεων. Το λογιστήριο μας, εφόσον ήταν ήδη σε αυτή την διαδικασία έκανε και εγγραφή στο σύστημα του Intrastat ώστε να είναι έτοιμο για την αποστολή δηλώσεων του επόμενου μήνα.

Στην συνέχεια θέλαμε να εκδώσουμε νέους κωδικούς ΕΦΚΑ/ΙΚΑ και κλειδάριθμους ώστε πρωτίστως να μπορεί να γίνει η πρόσληψη του προσωπικού και μετέπειτα να βαίνουν οι καταστάσεις ΑΠΔ του μήνα καθώς και οι μισθοδοσίες. Ταυτόχρονα ετοιμάσαμε τις νέες συμβάσεις που θα υπογραφούν από το προσωπικό μαζί με την οικειοθελή αποχώρηση τους από την ατομική επιχείρηση και την ταυτόχρονη πρόσληψη τους από την νέα ΑΕ. Σε όλα τα παραπάνω έντυπα αναφέραμε μετά και την προτροπή του ΣΕΠΕ στις παρατηρήσεις το εξής: «ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Χ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΟΛΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΠΛΗΡΕΣ ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΙ ΜΕ ΜΙΣΘΟ ΜΙΚΤΑ.....» και αναγράφοντας στο νέο πίνακα προσωπικού ότι έγινε μεταφορά εργαζομένου από το ΑΜΕ.... σε κάθε εργαζόμενο στις παρατηρήσεις. Με αυτόν τον τρόπο η εταιρεία και ο κάτοχος της ήθελαν να προστατεύσουν τα δικαιώματα όλων των εργαζομένων που εργαζόταν στην εταιρεία Χ τόσα χρόνια αναγνωρίζοντας τα και στην νέα επιχείρηση.

Όπως εύκολα συμπεραίνετε, η νέα εταιρεία θα πρέπει να έχει και νέους τραπεζικούς λογαριασμούς. Έτσι έγινε αίτηση στην τράπεζα που επιλέχθηκε και εφόσον αποστείλαμε όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγινε η έναρξη τους. Πάρα πολύ σημαντικό είναι οι τραπεζικοί επαγγελματικοί λογαριασμοί να δηλωθούν στην εφορία μέσω της ΑΑΔΕ. Ο Χρήστης έχει τη δυνατότητα να προσθέσει έναν ή περισσότερους Ε.Λ.. Εφόσον έχει τουλάχιστον μία δραστηριότητα η οποία εμπίπτει στις Ομάδες Δαπανών που λαμβάνονται υπόψη για τη μείωση του φόρου εισοδήματος (άρθρο 16 ν. 4172/2013, όπως

ισχύει), κατά την εισαγωγή του Ε.Λ. εμφανίζεται λίστα με την/τις Ομάδες Δαπανών για επιλογή. Η προσθήκη γίνεται μέσω του πλήκτρου Προσθήκη Επαγγελματικού Λογαριασμού εφόσον κάνουμε σύνδεση με τους κωδικούς TAXISNET και μετέπειτα συμπληρώσουμε το IBAN και την τράπεζα που αυτό ανήκει.

Από τα πιο σημαντικά επίσης είναι να γίνει η υποβολή στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων σύμφωνα με το αρ.20-21 του Ν.4557/2018. Το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων είναι ένα ηλεκτρονικό μητρώο το οποίο έχει δημιουργηθεί, μέσω διαδικτυακής ηλεκτρονικής εφαρμογής και τηρείται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων. Σε αυτό, όλα τα νομικά πρόσωπα και όλες οι νομικές οντότητες που έχουν έδρα στην Ελλάδα ή ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα που φορολογείται στην Ελλάδα υποχρεούνται να καταχωρίζουν τα εκ του νόμου απαιτούμενα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων τους, ώστε να επιτευχθεί η διαφάνεια των εταιρικών δομών και η αποτροπή κατάχρησής τους για σκοπούς ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η καταχώριση των στοιχείων του πραγματικού δικαιούχου γίνεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου ή ειδικός εξουσιοδοτημένο πρόσωπο με απόφαση του αρμόδιου εταιρικού καταστατικού οργάνου. Η πρόσβαση στην εφαρμογή από τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο, λαμβάνει χώρα με τους δικούς του προσωπικούς κωδικούς και προϋποθέτει την ύπαρξη εξουσιοδότησης του νομικού προσώπου στον εκπρόσωπο του, στο πληροφοριακό σύστημα του TaxisNet,. Έτσι πρώτα θα ήταν πιο βολικό να έχει οριστεί ο νόμιμος εκπρόσωπος και να έχει ζητηθεί και το πιστοποιητικό εκπροσώπησης και το γενικό πιστοποιητικό από το ΓΕΜΗ (παράβολα των 5€).

Τέλος με την σύσταση μιας τέτοιας μορφής εταιρείας θα πρέπει αν έχουμε στο μυαλό μας και την υποχρέωση της δημοσιότητας. Η δημοσιότητα της Α.Ε. συμβάλλει πρωτίτως στην ενημέρωση των συναλλασσόμενων με την Α.Ε. και των μελλοντικών μετόχων και στη διαφάνεια του εταιρικού βίου. Παράλληλα, αποτελεί προϋπόθεση για την επέλευση ορισμένων εννόμων συνεπειών (συστατική ενέργεια) και είναι αναγκαίος όρος για το αντίτιμο των δημοσιευθέντων στοιχείων έναντι των τρίτων. Όλες οι ως άνω

λειτουργίες και ενέργειες της δημοσιότητας εξυπηρετούν ευρύτερα τόσο την ασφάλεια των συναλλαγών, όσο και την ασφάλεια δικαίου, ενόψει των ποικίλων συμφερόντων που εμπλέκονται στη σύσταση και λειτουργία της ανώνυμης εταιρείας. Δημοσιεύσαμε στη σελίδα του ΓΕΜΗ, και τοποθετήσαμε και στο βιβλίο ενιαίων πρακτικών την Πιστοποίηση Καταβολής Αρχικού Εταιρικού Κεφαλαίου, όπου από την ίδρυση της εταιρείας υπάρχει προθεσμία δύο (2) μηνών και για αρχικό κεφάλαιο δηλώνουμε πάντα το κεφάλαιο που εκτίμησαν οι ορκωτοί λογιστές.

ΕΝΙΑΙΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Πρακτικό 1

Θέμα Μοναδικό:

Πιστοποίηση Καταβολής Αρχικού Εταιρικού Κεφαλαίου

Στον Τύρναβο σήμερα Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου 2022 και ώρα 08.00 στην έδρα της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας με την επωνυμία «Χ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.», οδός 2^ο χλμ ΠΕΟ Τυρνάβου-Ελασσόνας, ο μοναδικός Εταίρος και Διαχειριστής κ. Χ, **μετά από έλεγχο των Βιβλίων και Στοιχείων, πιστοποίησε την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου ύψους 2.410.000 ευρώ το οποίο προέρχεται από την εισφορά κλάδου της ατομικής επιχείρησης Χ με ΑΦΜ: στην «Χ ΜΟΝ. ΑΕ.» με ΑΦΜ: βάση της εκτίμησης από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές σύμφωνα με τον Ν.1297/72.**

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Για την Εταιρεία

Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

Εικόνα 6. Πρότυπο Καταβολής Αρχ. Εταιρ.Κεφ.

Ομοίως προβήκαμε σε δημοσίευση στο ΓΕΜΗ για την γνωστοποίηση δημιουργίας ιστοσελίδας, όπου από την ίδρυση της εταιρείας υπάρχει προθεσμία ενός (1) μήνα.

ΕΝΙΑΙΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Πρακτικό 2

Θέμα Μοναδικό:

Γνωστοποίηση Δημιουργίας Ιστοσελίδας στο ΓΕΜΗ

Στον Τύρναβο σήμερα Δευτέρα 19 Δεκεμβρίου 2022 και ώρα 08.00 στην έδρα της Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας με την επωνυμία «Χ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ.», οδός 2ο χλμ ΠΕΟ Τυρνάβου-Ελασσόνας, ο μοναδικός Εταίρος και Διαχειριστής κ. Χ, πιστοποιεί ότι έχει δημιουργηθεί ιστοσελίδα της εταιρείας στην διεύθυνση <https://www.domainezafeirakis.com/> επικυρώνει την παραπάνω απόφαση και υπογράφει το παρόν. Επειδή δεν υπήρχε άλλο θέμα συζήτησης λύθηκε η συνεδρίαση.

Για την Εταιρεία

Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

Εικόνα 7. Γνωστοποίηση Ιστοσελίδας ΓΕΜΗ

5.5 ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΜΕΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ.

Στα βιβλία της ανώνυμης εταιρείας μετά την σύστασή της και την συγκρότηση του λογιστηρίου ανοίγουν τα βιβλία με τις ακόλουθες ενέργειες :

1. Σύνταξη ισολογισμού έναρξης της επιχείρησης με ημερομηνία 02/12/2022

	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ Χ (01/07/2022-02/12/2022)		
		ΧΡΗΣΗ 2022	

	<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>		
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Μη κυκλοφορούν περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματες ακινήτοποιήσεις	Ενσώματα πάγια		
	Ακίνητα	1.602.900,00 €	
	Μηχανολογικός εξοπλισμός	192.407,24 €	
	Λοιπός εξοπλισμός	221.432,80 €	
	Επενδύσεις σε ακίνητα	-	
	Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	-	
	Λοιπά ενσώματα στοιχεία	-	
	Σύνολο	2.016.740,04 €	
Ασώματες ακινήτοποιήσεις	Άυλα πάγια στοιχεία		
	Δαπάνες ανάπτυξης		
	Υπεραξία		
	Λοιπά άυλα		
	Σύνολο		
	Προκαταβολές και μη κυκλοφορούν στοιχεία υπό κατασκευή		
Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθ. χρηματ οοικ. απαιτήσεις	Χρηματοοικονομ κ. περιουσιακά στοιχεία		
	Δάνεια και απαιτήσεις		
	Χρεωστικοί τίτλοι		

	Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες		
	Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι		
	Λοιπά		
	Σύνολο		
	Αναβαλλόμενοι φόροι		
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΤΩΝ	2.016.740,04 €	
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Κυκλοφορούν περιουσιακά στοιχεία		
Αποθέματα	Αποθέματα		
	Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	414.174,61 €	
	Εμπορεύματα		
	Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	68.240,50 €	
	Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία		
	Προκαταβολές για αποθέματα		
	Λοιπά αποθέματα		
	Σύνολο	482.415,11 €	
Απαιτήσεις Χρεόγραφα Διαθέσιμα	Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
	Εμπορικές απαιτήσεις	111.585,20 €	
	Δουλεωμένα έσοδα περιόδου		
	Λοιπές απαιτήσεις		

	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία		
	Προπληρωμένα έξοδα		
	Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	5.446,58 €	
	Σύνολο	117.031,78 €	
	Σύνολο κυκλοφορούν	599.446,89 €	
	Σύνολο ενεργητικού	2.616.186,93 €	
	ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Ίδια κεφάλαια	Καθαρή θέση		
Κεφάλαιο (μετοχικό, κλπ)	Καταβλημένα κεφάλαια		
	Κεφάλαιο	2.410.000,00 €	
	Υπέρ το άρτιο		
	Καταθέσεις ιδιοκτητών		
	Ίδιοι τίτλοι		
	Σύνολο	2.410.000,00 €	
	Διαφορές εύλογης αξίας		
	Διαφορές αξίας ενσωμάτων παγίων		
	Διαφορές αξίας διαθέσιμων για πώληση		

	Διαφορές αξίας στοιχείων αντιστάθμισης ταμειακών ροών		
	Σύνολο	2.410.000,00 €	
Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
	Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού		
	Αφορολόγητα αποθεματικά		
	Αποτελέσματα εις νέο		
	Σύνολο		
	Συναλλαγματικές διαφορές		
	Σύνολο καθαρής θέσης	2.410.000,00 €	
Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	Προβλέψεις		
	Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους		
	Λοιπές προβλέψεις		
	Σύνολο		
	Υποχρεώσεις		
	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
	Δάνεια		
	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
	Κρατικές επιχορηγήσεις		

	Αναβαλλόμενοι φόροι		
	Σύνολο	- €	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
	Τραπεζικά δάνεια		
	Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπροθέσμων δανείων		
	Εμπορικές υποχρεώσεις	73.581,90 €	
	Φόρος εισοδήματος		
	Λοιποί φόροι και τέλη	- €	
	Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	- €	
	Λοιπές υποχρεώσεις	132.605,03 €	
	Έξοδα χρήσεως δουλευμένα		
	Έσοδα επόμενων χρήσεων		
	Σύνολο	206.186,93 €	
	Σύνολο υποχρεώσεων	206.186,93 €	
	Σύνολο καθαρής θέσης,	2.616.186,93 €	

	προβλέψεων και υποχρεώσεων		
--	-----------------------------------	--	--

Πίνακας 7. Ισολογισμός Έναρξης

Στην συνέχεια προβήκαμε στις εγγραφές έναρξης της ΑΕ ενημερώνοντας όλους τους λογαριασμούς και διατηρώντας σε λογαριασμούς τάξεως και την υπεραξία που προέκυψε όπως έχουμε ήδη αναλύσει σε προηγούμενο κεφάλαιο από το Ν.Δ. 1297/1972.

Λογιστικό σημείωμα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 2-ν.1297/72 εμφανίζεται σε λογαριασμούς τάξεως και παραμένει με το ίδιο υπόλοιπο μέχρι τη διάλυση της εταιρείας οπού φορολογείται.⁴⁴

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
04.03.00.0000	Υπεραξία Ν.1297/72	1.101.210,24 €	
08.03.00.0000	Υπεραξία Ν.1297/73		1.101.210,24 €

Πίνακας 8. Υπεραξία εγγραφή

Η υπεραξία προέκυψε από την διαφορά της καθαρής θέσης των που ορίσαμε εμείς στους ορκωτούς και από αυτήν που τελικά οι ίδιοι όρισαν. Δηλαδή :2.410.000 €-1.308.789,76 €=1.101.210,24 €

Ακολουθούν οι υπόλοιπες εγγραφές έναρξης, από τις οποίες και μετά συνεχίστηκαν να παρακολουθούνται τα λογιστικά διπλογραφικά βιβλία της εταιρείας.

<u>ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ</u>	<u>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</u>	<u>ΧΡΕΩΣΗ</u>	<u>ΠΙΣΤΩΣΗ</u>
10.00.00.0000	ΓΗΠΕΔΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ	64.900,00 €	
11.00.00.0000	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων απογραφής	1.538.000,00 €	
12.00.00.0000	Μηχανήματα απογραφής	333.105,07 €	
13.02.00.0000	Φορτηγά Απογραφής	14.733,99 €	
14.00.00.0000	Έπιπλα απογραφής	11.815,04 €	
14.09.00.0000	Μέσα αποθήκευσης Απογραφής	353.632,23 €	

⁴⁴ σλोट. 1126εξ/23.7.2019

21.00.00.0000	Αποθέματα έτοιμων & ημιτελών απογραφής	351.094,60 €	
23.00.00.0000	Αποθέματα Παραγωγής σε εξέλιξη	63.080,01 €	
24.00.00.0000	Αποθέματα πρώτων και βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας Απογραφής	68.240,50 €	
30.00.00.0000	Πελάτες εμπορικής διαχείρισης	14.634,75 €	
30.01.02.0000	Πελάτες εξωτερικού ΕΕ	9.440,82 €	
30.01.03.0000	Πελάτες εξωτερικού Τ.Χ.	32.691,56 €	
33.90.00.0000	Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	54.818,07 €	
38.00.00.0000	Κεντρικό ταμείο	5.446,58 €	
40.00.00.0000	Κεφάλαιο		2.410.000,00 €
50.00.00.0000	Προμηθευτές εμπορευμάτων εσωτερικού		73.581,90 €
53.14.00.0000	Λοιπές υποχρεώσεις (προς Χρήστο)		132.605,03 €
12.99.00.0000	Αποσβεσμένα μηχανήματα		127.910,58 €
12.99.00.0000	Αποσβεσμένα μηχανήματα		12.787,25 €
13.99.02.0000	Αποσβεσμένα φορτηγά-ρυμούλκες-ειδικής χρήσης		1.375,17 €
13.99.02.0000	Αποσβεσμένα φορτηγά-ρυμούλκες-ειδικής χρήσης		982,27 €
14.99.00.0000	Αποσβεσμένα έπιπλα		1.644,59 €
14.99.00.0000	Αποσβεσμένα έπιπλα		2.088,36 €
14.99.04.0000	Αποσβεσμένα Μέσα Αποθήκευσης		139.019,36 €
14.99.04.0000	Αποσβεσμένα Μέσα Αποθήκευσης		13.638,71 €
	ΣΥΝΟΛΑ		
		2.915.633,22 €	2.915.633,22 €

Πίνακας 9. Εγγραφές Έναρξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων συνεχώς έρχεται αντιμέτωπη με πληθώρα δυσκολιών. Καλούνται καθημερινά αρχικά να εξασφαλίσουν την επιβίωση τους και μετέπειτα την εξέλιξη τους. Εξάλλου νέα δεδομένα εισβάλλουν καθημερινά στον κύκλο ζωής των επιχειρήσεων και τους επιβάλλουν να εκσυγχρονιστούν και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα τους στην αγορά.

Η παγκόσμια οικονομία είναι υπεύθυνη ως επί των πλείστων για την τεράστια αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων όπου για την επικράτηση τους στην αγορά, οδηγούνται στην εξαγορά, την συγχώνευση ή την μετατροπή του νομικού τους τύπου ακόμα και σε διεθνές επίπεδο. Κάθε είδος μετασχηματισμού που θα επιλέξει η εκάστοτε επιχείρηση προσφέρει και καλύπτει άλλες ανάγκες και πλεονεκτήματα. Η επιλογή θα πρέπει να είναι σαφής. Τα τελευταία έτη οι μετασχηματισμοί των επιχειρήσεων έχουν αυξήσει αισθητά την εμφάνιση τους. Οι λόγοι πολλοί όπως εξάλλου και τα κίνητρα. Μπροστά στην συνεχόμενη τεχνολογική ανάπτυξη, την καινοτομία που επιθυμούν οι επιχειρήσεις αλλά και τον αυξανόμενο ανταγωνισμό και τα φορολογικά κίνητρα που συνεχώς παρέχονται από τους διάφορους αναπτυξιακούς νόμους οι επιχειρήσεις τείνουν να μετασχηματίζονται.

Ο Ν.Δ.1297/1972 είναι ένα αναπτυξιακό νομοθέτημα που όπως έχει γίνει αντιληπτό παρέχει πληθώρα φορολογικών κινήτρων. Ως στόχο έχει την δημιουργία μεγαλύτερων οικονομικών μονάδων από τις ήδη υφιστάμενες. Θα μπορούσε κανείς να πει πως λειτουργεί ως ελκυστική βιτρίνα για τους μετασχηματισμούς. Ο νόμος λειτουργεί πολύ συγκεκριμένα και αναλυτικά στο πεδίο εφαρμογής και στις προϋποθέσεις ένταξης μιας επιχείρησης σε αυτόν. Ωστόσο το αναπτυξιακό νομοθέτημα Ν.Δ. 1297/1972 αλλά και γενικότερα οι φορολογικές διατάξεις, προκειμένου να συνεχίσουν να εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις, χωρίς να προκαλούν ασάφειες στην εκτέλεση του μετασχηματισμού, πρέπει να τροποποιηθούν και συστηματοποιηθούν, ώστε να τελούν σε αρμονία με το

εταιρικού δίκαιο και από κοινού να προσφέρουν ένα ευέλικτο πλαίσιο για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς.

Η διαδικασία μετατροπής μιας προσωπικής-ατομικής επιχείρησης σε νομική οντότητα πρέπει να είναι πολύ προσεκτική και λεπτομερείς. Θα πρέπει να αποφασιστεί ο σωστός εταιρικός τύπος και να προβλεφθούν όλα τα κόστη, οικονομικά και μη, που θα προκύψουν στην πορεία. Με το πέρασμα του χρόνου μπορούμε να πούμε πως σαν διαδικασία έχει απλοποιηθεί αλλά εξακολουθεί να είναι κάπως χρονοβόρα ειδικά αν η επιχείρηση βιάζεται. Θα πρέπει ο επιχειρηματίας να είναι αποφασισμένος για αυτή την επιλογή καθώς αλλάζει όλος ο κύκλος, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της εταιρείας. Προφανώς μια επιχείρηση με νομική οντότητα, καλείται να αντιμετωπίσει πιο αυστηρά και σοβαρά όλα τα οικονομικά θέματα και την παρακολούθηση των διπλογραφικών βιβλίων από μια επιχείρηση ατομική. Γίνεται πλήρης διαχωρισμός των περιουσιών του επιχειρηματία και της οντότητας και κανένας δεν μπορεί να παρεμβάλει στην περιουσία του άλλου.

Η διαδικασία σύστασης και όλα τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν από την έναρξη και μετά πολλές φορές φαντάζουν χαοτικά, ειδικά αν δεν έχει κανείς ξανά ακολουθήσει την συγκεκριμένη διαδικασία. Κάτι τέτοιο δεν θα έπρεπε όμως να αποθαρρύνει αυτού που το σκέφτονται εφόσον οι πληροφορίες δίνονται απλόχερα τόσο από συγγράμματα, από το διαδίκτυο ακόμα όμως και με ένα τηλέφωνο στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Αυτό που εμένα μετά την έρευνα αλλά και την υλοποίηση ενός μετασχηματισμού με προβληματίζει, είναι ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις λαμβάνουν αποφάσεις χωρίς να συνοδεύονται από μελέτες ή έρευνες ώστε να πετύχουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Η πολιτεία χαρακτηρίζεται από την έλλειψη μέτρων, υποδομών ή δικτύων ώστε ο μετασχηματισμός περισσότερο να εστιάζεται από τους επιχειρηματίες στην μείωση κόστους εργασίας ή ακόμα και στην μείωση προσωπικού. Θα πρέπει κατά την γνώμη μου να υπάρχει αρκετή έρευνα και γνώση ή ακόμα αν αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνεται εύρεση κατάλληλων ανθρώπων πάνω σε αυτό το κομμάτι, που να κατέχουν γνώσεις. Θα έχουν την δυνατότητα να σταθμίζουν όλα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ώστε

να καταλήξουν στην επιλογή του κατάλληλου τύπου εταιρικής συγκρότησης. Με αυτό τον τρόπο οι αναδιαρθρώσεις θα είναι βιώσιμες μακροπρόθεσμα και οι επιχειρήσεις ικανές να τονώσουν την Ελληνική και παγκόσμια ακόμη οικονομία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλεξανδρίδου Ε., Δίκαιο εμπορικών εταιριών, «Προσωπικές και Κεφαλαιουχικές Εταιρίες – Εταιρικοί μετασχηματισμοί», 3η Έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2019"
- Αληφαντής, Γ., «Μερική διάσπαση και απόσχιση κλάδου», 08/02/2021
- Γεώργιος Στ. Αληφαντή, «Μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε κεφαλαιουχική εταιρεία», άρθρο, Κυριακή 5 Ιανουαρίου 2020
- Αληφαντής, Γ., Η διαδικασία μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε κεφαλαιουχική εταιρία. Ναυτεμπορική, 9 Δεκεμβρίου 2019.
- Αυγητίδης Δ., «Το νέο δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών», Δίκαιο Επιχειρήσεων & Εταιριών, Τεύχος 2/2019, Φεβρουάριος 2019.
- Λεοντάρης, Μ., Εταιρικοί μετασχηματισμοί (Μετατροπές-Συγχωνεύσεις-Διασπάσεις-Ν.4601/2019). Λογιστής, τεύχος 762, 2019
- Λιακόπουλος, «Από την αστική στην κεφαλαιουχική εταιρεία», 2000, σελ.87
- Μιχαήλ Παζάρσκη, Θεοφάνη Καραγιώργου, Πέτρου Χριστοδούλου, Ιορδάνη Ελευθεριάδη «Συγχωνεύσεις, Εξαγορές Και Οικονομική Επίδοση Ελληνικών Επιχειρήσεων: Μια Λογιστική Θεώρηση», «Σπουδαία», τόμος 59, τεύχος 3ο-4ο, (2009)"
- Παζάρσκης Μιχαήλ, Σ&Ε Επιχειρήσεων, 2003
- Περάκης Ε., Η μορφολογία των εξαγορών, ΔΕΕ 2001
- Σακέλλης, Εμμανουήλ Ι., «Συγχωνεύσεις Διασπάσεις Εξαγορές Μετατροπές Εταιριών Και Εκτίμηση Αξίας Επιχειρήσεως -Από άποψη νομική φορολογική λογιστική», 2001, Εκδόσεις: Σακέλλη Ε.
- ΣΕΒ, Οικονομία και επιχειρήσεις τεύχος 36, 11 Δεκεμβρίου 2018, Πίνακα Δ25-Γλωσσάρι, σελ. 28-29
- Nguyen Vinh Hung¹, Nguyen Dang Duy, «Enterprise Conversion in Vietnam: Legal Inadequacies and Suggested Solutions», Paper ID: 13A4Q Volume 13 Issue

4 Received 27 November,2021,Received in revised form 28 March 2022,
Accepted 5 April 2022 ,Available online 12 April 2022

- "Rajiv Xavier Rozario « Limited Liability Partnership: An Effective Alternative to Complexity of Incorporation and the Personal Risks Associated with Partnership Law», International Journal of Research in Engineering, Science and Management, Volume-1, Issue-10, October-2018, ISSN (Online): 2581-5782"
- Richard N. Foster and Sarah Kaplan, «How can corporations make themselves more like the market? An excerpt from the best-selling book», Creative destruction September,2001
- Susan Cartwright and Richard Schoenberg, «Thirty Years of Mergers and Acquisitions», Research: Recent Advances and Future Opportunities, British Journal of Management, Vol. 17, S1–S5 (2006)
- Απόφαση ΣτΕ 335/1994
- Άρθρο 12, εγκ.25/1973, Υπουργείο Οικονομικών
- Α.Ν. 147/1971 «Περί Συμπληρώσεως της περί Κινήτρων διά βιομηχανίας Επενδύσεις Κείμενης Νομοθεσίας»
- Έγγραφο θέση του Υπ. Οικ. με αριθ. Πρωτ 1084102
- Έγγραφο θέση του Υπ. Οικ. με αριθ. Πρωτ 61709_2017
- Έγγραφο θέση του Υπ. Οικ. με αριθ. Πρωτ 1039799/10359/B0012/ΠΟΛ. 1080/5.4.1994
- Έγγραφο θέση του Υπ. Οικ. με αριθ. Πρωτ ΔΕΑΦ Β' 1084102 ΕΞ 2016/ 1.6.2016 Εφαρμογή των διατάξεων των ν.δ.1297/1972 επί μετατροπής ατομικής επιχείρησης
- Έγγραφο θέση του Υπ. Οικ. με αριθ. Πρωτ ΔΕφαθ 2329/2013
- Έγγραφο θέση του Υπ. Οικ. με αριθ. Πρωτ, 2930/2013
- Ν.Δ.1297/1972 "Περί παροχής φορολογικών κινήτρων δια την συγχώνευσίν ή μετατροπή επιχειρήσεων προς δημιουργίας μεγάλων οικονομικών μονάδων"

- Ν.Δ.2166/1993 «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, διαρρυθμίσεις στην έμμεση και άμεση φορολογία και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ Α' 137/24-08-1993
- Ν.Δ. 4002/1959 «Περί Λήψεως Φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς Ενίσχυσιν των Παραγωγικών Επενδύσεων» ΦΕΚ Α' 233/1959, Α.Ν. 147/1971 «Περί Συμπληρώσεως της περί Κινήτρων διά Βιομηχανίας Επενδύσεις Κείμενης Νομοθεσίας», και Ν.Δ. 1078/1971 «Περί Λήψεως Φορολογικών και άλλων τινών Μέτρων προς Ενίσχυσιν της Περιφερειακής Ανάπτυξης». ΦΕΚ Α' 272/1971.
- Ν.4072/2012, Άρθρο 322 παρ.3
- Ν.4172/2013, κωδικοποιημένος με τον 5045/2023 "Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις"
- Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών (Νέος νόμος περί Ανωνύμων Εταιριών)», ΦΕΚ Α' 104/13-06-2018.
- ΠΟΛ.25/1973 ερμηνευτική Εγκύκλιο του Ν.Δ. 1297/1972,υπ' αριθ. 466
- ΠΟΛ 1029/2006 του Υπ. Οικ. με αριθ. πρωτ. 1017621/10262/B0012
- ΠΟΛ 1057/2017, Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών
- ΠΟΛ. 1080/5.4.1994,Εγκύκλιος Υπ. Οικ.
- ΣΛΟΤ 1126ΕΞ/23.7.2019